

ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟΤΑΤΟΝ ΤΩΝ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΦΥΛΛΩΝ

Victorien Sardou

Ραμπαγάς (Rabagas)

Κωμωδία εις πράξεις πέντε

εφ. *Εφημερίς*, Αθήνα

1. 10 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
2. 11 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
3. 12 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
4. 13 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
5. 14 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
6. 15 Αυγούστου 1878, σ. 4-8
7. 16 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
8. 17 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
9. 18 Αυγούστου 1878, σ. 4-8
10. 19 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
12. 21 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
13. 22 Αυγούστου 1878, σ. 5-8
14. 23 Αυγούστου 1878, σ. 5-8

1. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

μεταφρασθεῖσα μὲν χάριν τῆς ἑλληνικῆς σκηνῆς ὑπὲρ τοῦ θιάσου **Μενάνδρου** ἐν τῷ «Ἀπόλλωνι» εἰς ὕψος ἀνάλογον, ἀλλὰ μὴ διδασθεῖσα ἀπ' αὐτῆς, ἕνεκα ἀστυνομικῆς ἀπαγορεύσεως.

ΠΡΟΣΩΠΑ

Τοῦ δράματος

Τοῦ θιάσου «Μενάνδρου»

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος
 Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΚΑΜΕΡΑΕΝ
 ΣΑΦΙΟΥ
 ΒΟΥΓΛΑΡ
 ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ
 ΔΕΜΟΦΑΝ
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀγνομίας
 ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθοπουργὸς διαίκτης
 ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
 ΜΠΙΓΚΟΡΟ
 ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΟΥΙΝΤ
 Η ΠΡΙΓΚΙΠΗΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
 Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
 ΤΙΡΑΠΕΤΤΗ
 Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
 ΝΟΥΖΕΤ
 ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδὸν)
 ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ.

ΣΠ. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ
 ΔΙΟΝ. ΤΑΒΟΥΛΑΡΗΣ
 Ν. ΚΑΡΔΟΒΙΑΝΗΣ
 Κ. ΣΑΡΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
 Π. ΡΟΥΣΟΣ
 Η. ΣΤΑΜΑΤΟΠΟΥΛΟΣ
 Γ. ΧΡΗΣΑΦΗΣ
 ΙΩ. ΣΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
 ΙΩ. ΚΑΝΑΚΑΚΗΣ
 Χ. ΔΗΜΗΤΡΟΥΔΟΠΟΥΛΟΣ
 ΙΩ. ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ
 ΕΜΜ. ΖΑΡΑΣ
 ΔΗΜ. ΠΕΤΡΟΥ
 ΗΛ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ
 Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
 ΣΟΦΙΑ ΤΑΒΟΥΛΑΡΗ
 ΕΛΕΝΗ ΧΕΛΜΗ
 ΠΟΛ. ΣΟΓΤΣΑ
 ΣΟΦ. ΔΗΜΗΤΡΟΥΔΟΠΟΥΛΑ
 ΕΣΤΕΛΛΑ ΣΙΑΒΑΚΟΥ
 Γ. ΛΕΚΑΤΣΑΣ
 Ν. Ν.
 Ν. Ν.

Ἡ σκηνὴ ἐν Μοναχῷ.

[Τὸ ἐντυπον τοῦτο ταύτης τῆς μεταφράσεως ἄνευ γραπτῆς ἀδείας τοῦ μεταφραστοῦ δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ εἰς διδασκαλίαν ἀπὸ σκηνῆς].

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

[Δωμά τι τοῦ πηλατίου τοῦ Μοναχοῦ, ἐξ οὗ φαίνεται θάλασσα, κῆποι κ.τ.λ. Διαγράφεται εἰς τὸ βάθος τοῦ πανοράματος τοῦτου ὡς ἑγγυτέρην στήλη οἰκίσκου ἱερῆς καὶ καπνοδόχου. Εἰς τὸ βάθος, καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς σκηνῆς, μαρμάρινοι κιγκλίδες μετ' ἀγαλματίων ἐπ' αὐτῶν καὶ ἀνοικτὴ ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν πλατεία κλίμαξ, δι' ἧς κατέρχονται εἰς τὴν πόλιν. Δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ πυκνὰ φυλλώματα καὶ ἀνθόνες. Ἀριστερᾷ ἐπὶ

τοῦ πρώτου διαμερίσματος τῆς σκηνῆς (πρὸς τὸν θεατῆρα) μέγα λίθινον βῆθρον, ἐφ' οὗ ἀγγιτῶν. Δεξιᾷ τράπεζα, καθίσματα, ἀνεκλιτῆρ ἐξοχικός.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΒΡΙΚΟΛΗΣ, κηπουροὶ, φύλακες

(Οἱ φύλακες ἄρτι ἐσάρωσαν τὸ δῶμα).

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (πρὸς τοὺς κηπουροὺς). Ἔλα, πάρτε τ' ἀμαξάκια καὶ φεύγετε... ἡγήγορα... (πρὸς τοὺς φύλακας). Καὶ σεῖς, κύριοι φύλακες!... Ἀκούσατέ με καλά... Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ πρίγκιψ τοῦ Μοναχοῦ τώρα θά ἔλθῃ κατὰ τὴν συνθήειάν του νὰ καπνίσῃ τὸ σιγάρο του εἰς τὸ δῶμα αὐτὸ μετὰ τὸ γεῦμά του... (βλέπει τὸ ὠρολόγιόν του) — ἡ ὥρα εἶν' ἄκτῶ... τὸ ὅποιον ὁσονόπως τελειώνει... Προσέξτε νὰ ἐπιτηρῆτε καλλίτερα καλλίτερα αὐτοὺς ὅπου περιπατοῦν εἰς τὸν κῆπον, ἐγγυρῶν καὶ ξένων, αὐτὴν τὴν ὥρα... Βλέπετε, ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης, μ' ὅλας τὰς ὀρθὰς μου παρατηρήσεις, ἐπιμένει ν' ἀρίνωμας τὸν κῆπον ἀνοικτῶν ἕως τὴν νύκτα!... (Οἱ φύλακες ἐτοιμάζονται ν' ἀναχωρήσουν). Σταθῆτε! Τί διάβολο βιάζεσθε; — Ἡ ἐπιτήρησις αὐτῆ γίνεται διὰ δύο λόγους· πρῶτον, νὰ προστατεύηται ὁ κῆπος κατὰ τῶν βανδαλικῶν πράξεων αἱ ὁποῖαι γίνονται ἀπὸ τινῶν ἡμερῶν καὶ τὸν καταστρέφουν, δεῦτερον, νὰ προλάβωμεν πᾶσαν κακόδουλον ἀπόπειραν κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ σεβαστοῦ ἡμῶν ἀρχοντος... Μ' ἐνοήσατε... Πηγαίνετε τώρα!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΒΡΙΚΟΛΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ.

ΑΝΔΡΕΑΣ (ἐρχόμενος ἀπὸ τῆς κλίμακος τῆς εἰς τὸ βῆθος καὶ ἀκούσας τὰς τελευταίας λέξεις). Πολὺ καλὰ, κύριε Βρίκολη... Ἐξίχρετον μέτρον!

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (στρεφόμενος καὶ χαιρετίζων). Ἄ! Κύριε Μόρα!... Ἐσηκώθη ἀπὸ τὸ γεῦμα ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης;

ΑΝΔΡΕΑΣ (ξέσχορίζων τὰ ὑποδήματά του). Δὲν εἰςέρω... ἔρχομαι ἀπὸ τὸ Μαντόν!... Ὁμολόγησε, Κύριε Βρίκολη, ὅτι αἱ κακαὶ διαθέσεις τοῦ λαοῦ τοῦ Μοναχοῦ κατὰ τοῦ ἀρχοντός του μᾶς ἐσκότισαν ἄρα κατὰ ὄλους μας.

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (ἐνῶ οἱ ὑπηρεταὶ κομίζουσι τράπεζαν διὰ τὸν καφέ). Ἄφσε με, κύριε ὑπολοχαγῆ, ἄφσε με! Τὰ πράγματα λαμβάνουν διαστάσεις καὶ διαστάσεις κολοσσισίας... Νὰ, τώρα δὲ, τώρα ἔβαλα κ' ἐσήκωσαν ἀπ' ἐδῶ τρία ἀμαξάκια σκουπίδια, σπασμένα μπουκάλια, σκρότια, προβιαῖς καὶ κάθε εἶδους ἀκαθαρσίας ποῦ μᾶς ρίπτουν αὐταῖς ἡ μαῖμουδες ἀπὸ τὰ κάγκελα... Βλέπετε, γνωρίζουν ὅτι αὐτὸ ἐδῶ εἶνε τὸ προσφιλέστερον μέρος τοῦ Ὑψηλοτάτου ὅταν ἐξέρχεται... διὰ νὰ πάρῃ τὸν καφέ του... καὶ μᾶς τὸ κάμνουν ἀχοῦρι!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ὁ πρίγκιψ εἶνε ἀγαθός... καὶ δὲν εἰςέρω κ' ἐγώ...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης... ἔρχεται...

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ αὐτοί, Ο ΠΡΙΓΚΙΨ, ΚΑΡΟΛΟΣ, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, ΜΠΟΥΜΠΑΡ, ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, Η ΒΑΡΩΝΟΥ, Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ, Δύο Κυρίαί τῆς Τιμῆς, Εἰς Ὑπηρετῆς προσκομίζων καφέ.

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ (εἰσέρχεται ἀριστερόθεν ἀκολουθούμενος ἐξ

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἀδυστηρότερον). Φθάνει! σὰς ἀπαγορεύω νὰ πλάττετε τοιαῦτα ὄνειρα!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἐγειρομένη καὶ ἐρχομένη πρὸς αὐτόν). Διατί; ἔχει ἀρίστην ἀνατροφήν, εἶνε καλὸς, εὐγενής... εἶνε ἀνεψιὸς σου!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. ὦ, τόσον μακρυνός!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὅταν ἦμην μικρά, τὰ εἶχαμεν συμφωνήσαι... Ἐπαίζαμεν τὸ ἀνδρόγυνο!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ναι, ναι! ἀλλὰ δὲν εἶσαι πλέον μικρά.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μὰ ἐπὶ τέλους, ποίους λόγους...;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἐγὼ ἰδικούς μου λόγους! τοὺς ὁποίους δὲν πρέπει νὰ ἐξετάζουν τὰ μικρὰ κορίτσια...

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Βλέπεις πῶς ἀλλάζεις γνώμη; Τώρα δὲν εἶπες πῶς δὲν εἶμαι πλέον μικρά;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἀλλὰ σὲ λέγω, δὲν θέλω πλέον ν' ἀκούω περὶ τοῦ Καρόλου... Ἄρκει, νομίζω.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (μετ' ἀξιοπρεπειας). Ἄρκει, κύριε!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (κατ' ἰδίαν). Χωρὶς ἄλλο αὐτὸς ὁ Κάρολος! Καίρὸς ἦτο!.. Ὁ ἀρχίσω νὰ προσέχω! (ὀψήλοφώτως μετ' ἀγαθότητος). Ἄς ἦνε! θὰ ἐμιλήσωμεν περὶ αὐτῶν ἄλλοτε. τί λέγεις; Ἄς ἀφήσωμεν νὰ ὀριμάσῃ!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (διὰ προσπεποιημένου ὕφους ἀξιοπρεπειας). Ὅπως εὐαρεστεῖται ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἦρξισ νὰ κάμνη ψύχρα, μὴ μένης πλέον ἐδῶ ἔξω εἰς τὸ δῶμα... Καὶ ἀντὶ νὰ περιμένῃς ἐδῶ τὸ ἐπανωφόρι σου, πῆγαινε καλλίτερα μέσα εἰς τὸ παλάτι... Ἀλλὰ, εἶλα πρῶτα νὰ με φιλήσῃς...

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μάλιστα, Ὑψηλότ...!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Π ἄ τ ε ρ μ ο υ, λέγε.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μάλιστα, π ἄ τ ε ρ μ ο υ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (περιπτυσσόμενος αὐτήν). Ἐχει δίκαιον, τὸ π α π ἄ εἶνε γλυκύτερον.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ἐκατὸ φοραῖς! ἀλλὰ ποῖος μ' ἀκούει ἐμένα!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἐλα νὰ συμβιβασθῶμεν... Ὁ ἄ λέγῃς π ἄ τ ε ρ μ ο υ δημοσίᾳ, καὶ π α π ἄ μεταξὺ μας.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ναι, παπᾶ μου!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πῆγαινε, πῆγαινε τώρα, κ' ἐπειτα ξαναβλεπόμεθα, καλή μου κόρη.

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ προηγούμενοι, ΚΑΡΟΛΟΣ, φέρων τὸ ἐπανωφόριον.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ὑψηλότατε, ὁ ἀρχηγὸς δὲν ἦτο εἰς τὸ παλάτιον εἶνε εἰς τὴν οἰκίαν του! (προσφέρει τὸ ἐπανωφόριον εἰς τὴν Γαβριέλλαν). Πριγκηπέσσα!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρῶς καὶ λαμβάνων τὸ ἐπανωφόριον, ὅπερ ῥίπτει ἐπὶ τῶν ὤμων τῆς κόρης του). Εὐχαριστῶ, ἱππότητα!.. (πρὸς τὴν κόρην του). Φόρεσέ το.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (σιγᾶ πρὸς τὸν πατέρα της, ἐνῶ ἐνδύεται). Ἄκουσε, παπᾶ, με ἦλθε μίᾳ ἰδέᾳ εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἰδικῆς σου. Νὰ τὸν λέγω Κύριον Κάρολον δημοσίᾳ, καὶ Κάρολον μεταξὺ μας.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πάλιν;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ζωηρῶς). Ὅχι, ὄχι... φεύγω... Ἄς ἀφήσωμεν νὰ ὀριμάσῃ... τὰ εἶπαμεν... Aurevoir! (Ἐξέρχεται ἀριστερόθεν. Ὁ Κάρολος τὴν ἀκολουθεῖ διὰ τοῦ βλέμματός).

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (καθ' ἑαυτόν). Ἀγαπητή μου κόρη! Καὶ πῶς κἀνέλιξεν τὴν μαλώσῃ; (Βλέπων τὸν Κάρολον). Ἄλλὰ ἐστὶ... θὰ σ' ἐπιβλέπω!..

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ, ΚΑΡΟΛΟΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ, ΒΡΙΚΟΛΗΣ, ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ.

(Ὁ Ἀνδρέας εἰσέρχεται ἐν σπουδῇ πρῶτος ὁ Βρίκολης εἰς τὸ βάθος ἀσθμαίνων ὀμιλεῖ πρὸς δύο φύλακας).

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἀλλὴ ζῆμια βεβαιωμένη εἰς τὸν κήπον, Ὑψηλότατε. Τὸ ἀγαλμα τοῦ Ἡρακλέους, τοῦ ἔσπασαν τρία δάκτυλα.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὰ ζῶα!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἀλλὰ νομίζω εὐρίσκονται εἰς τὰ ἔχνη τοῦ προσώπου τὸ ὁποῖον καταστρέφει τὰ ἄνθη! εἶνε γυνή!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Γυνή;

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (στρεφόμενος πρὸς τὸν Βρίκολην, ὅστις κατέρχεται τὴν σκηνήν). Καθὼς τοῦλάχιστον λέγει ὁ κ. Βρίκολης...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (κατερχόμενος). Ἀναμφιβόλως, Ὑψηλότατε! Ἄμα εἶδε τοὺς φύλακας, ἐκρύβη ταχέως ὀπισθεν μίᾳ δένδρστοιχίας... Ἀλλὰ καὶ ἄλλως, δὲν ὑπάρχει πλέον κἀνεὶς ἐντὸς τοῦ κήπου, εἰμὴ μόνον αὐτή.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καὶ αἱ πύλαι;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ὅλαι κλεισταί, ἐκτὸς τῆς μεγάλης.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τότε, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ σὰς φύγῃ. (Πρὸς τὸν Σοτοβοῖον). Πηγαίνωμεν νὰ ἴδωμεν κατὰ πόσον ἐβλάβη τὸ ἀγαλμα, βαρῶνε. (Πρὸς τὸν Ἀνδρέαν καὶ τὸν Κάρολον ἐτοιμοὺς νὰ τὸν ἀκολουθήσωσι). Ὅχι, μείνατε Κύριοι. Καὶ ἂν τυχόν ἡ γυνὴ αὕτη ἔλθῃ ἀπ' ἐδῶ... συλλάβετέ την! Μὲ καλὸν ὅμως τρόπον, νεανία! δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ σὰς τὸ εἶπῶ!.. μάλιστα ἂν ἦνε γραῖα!..

(ἐξέρχονται δεξιόθεν)

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

ΑΝΔΡΕΑΣ, ΚΑΡΟΛΟΣ (1).

ΚΑΡΟΛΟΣ (εἰρωνικῶς στρεφόμενος πρὸς τὸν Ἀνδρέαν). Λοιπὸν ἀστυνόμος καὶ σὺ τοῦ κήπου μετὸν κύριον Βρίκολην, αἶ;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Βέβαια, ἔπρεπε βλέπεις νὰ ἦμαι ἀστυνομία μυστικὴ τὴν νύκτα διὰ ν' ἀνακαλύπτω τῆς τρέλλαις σου!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Τῆς τρέλλαις μου!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Κάρολε, κρύπτεσαι ἀπ' ἐμέ, καὶ ἔχεις ἀδικον.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἐγὼ!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναι, ναι, σὺ!.. Καὶ ὅμως δὲν ἔχεις καλλίτερον φίλον ἀπὸ ἐμέ.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Τοῦτο τάχα δὲν τὸ παραδέχεσαι ἀμοιβαῖον;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τόσον περισσότερον! Πῶς; ἀπὸ τῆς ἡλικίας δεκαπέντε ἐτῶν δὲν ἔχομεν χρήματα καὶ χρῆν, κατοικίαν καὶ ὑπηρετίας, ὅλα μεταξὺ μας κοινά; Τὴν λύπην σου λύπην μου, καὶ τὴν χαρὰν σου χαρὰν μου; Σὺ, ἀνεψιὸς τῆς συζύγου τῆς αὐτοῦ Ὑψηλότητος, ἔγινες ὑπολογαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς... Ἐγὼ, διὰ νὰ ζῶ καὶ πάλιν τὴν ζωὴν σου, διὰ νὰ μὴ χωρισθῶμεν, παρεκάλεσα καὶ ἔγινα κ' ἐγὼ ὑπολογαγὸς τοῦ αὐτοῦ σώματος...!

ΚΑΡΟΛΟΣ (διακόπτων αὐτόν). Μὰ θαρρεῖς τὰ λησιμονῶσά;

(1) Ἀνδρέας, Κάρολος.

2. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222). (*)

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναι, διότι ἔχεις μυστικὸν ἀπ' ἐμέ . . .

ΚΑΡΟΛΟΣ. Μυστικόν ;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Μὴ ψευστὴς . . . Νὰ γελάσῃς ἐμέ, θὰ ἦτο ἀπαίσιον ! . . . Ναι, μυστικόν, τὸ ὅποιον μοῦ κρύπτεις, καὶ τὸ ὅποιον γνωρίζω χωρὶς νὰ θέλῃς.

ΚΑΡΟΛΟΣ. (προσπεποιημένως γελῶν). *Ὡς ἰδοῦμεν λοιπὸν αὐτὸ τὸ μυστικόν !

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἦθελα νὰ ἦνε ἀρκετὰ ἀστείον, ὥστε νὰ γελῶ κ' ἐγὼ . . . Δυστυχῶς . . .

ΚΑΡΟΛΟΣ (ὡς ἀνωτέρω). Τί ; εἶνε λυπηρὸν ; . .

ΑΝΔΡΕΑΣ. Εἶνε ἀνόητον . . . καὶ ἐπικίνδυνον !

ΚΑΡΟΛΟΣ (μὴ γελῶν πλέον). *Α !

ΑΝΔΡΕΑΣ (χαμηλῶν τὸν τόνον τῆς φωνῆς). *Ἐλα τώρα, εὐλικρινῶς εἰπέ μοι νομίζεις δὲν παρατήρησα τὸ ἀφηρημένον σου ὕφος, τὴν μακρὰν σου σιωπὴν, τὰς πλέον μακρὰς σου ἀπουσίας . . . καὶ τὰς συχνὰς πυκνὰς νυκτερινὰς σου ἐκδρομάς ; (*Ὁ Κάρολος ταρασσεται). Ναι, ἐξέρχεται τὴν νύκτα μετὰ πολλὰς προφυλάξεις . . . Ἐγὼ ὅμως βλέπω καλὰ . . . Καὶ ἐπιστρέφεις εἰς τὰς δύο μετὰ τὸ μεσονύκτιον σιγὰ, σιγὰ . . . (*Ὁ Κάρολος ταρασσεται πάλιν). Ἐγὼ ὅμως ἔχω καλὸ αὐτί . . . Ἐπερίμενα, ἐπερίμενα νὰ εὐαρεστηθῆς νὰ με ἀνακοινώσῃς τὸ ἐπίσῳδιον τοῦτο, τὸ σοβαρώτερον ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα . . . Ἀλλὰ σὺ ἐπιμένεις νὰ μὴ λέγῃς τίποτε . . . Τὸ λέγω λοιπὸν ἐγὼ !

ΚΑΡΟΛΟΣ (στεροχωρημένως). Ἴσως κατὰ τύχην ἐξῆλθα. εἶνε ἀλήθεια . . . ἀλλὰ . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ. Καὶ γνωρίζω ποῦ πηγαίνεις !

ΚΑΡΟΛΟΣ. *Ὡ . . . μά ! . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ. Εἰς τὸ παλάτι !

ΚΑΡΟΛΟΣ (ζωηρῶς). Ποῶς σ' τὸ εἶπε ! . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ. Σ' ἐπῆρ' ἀπὸ κατόπιν χθὲς τὴν νύκτα.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ὡ Ἀνδρέα !

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἔως εἰς τὴν μικρὰν θύραν τὴν πρῶτην ποῦ

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	BENTIMIA, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΙΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΛΟΟΥΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΡΑΡΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΑΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀστυνομίας	ΝΟΥΖΕΤ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΥΣ, πανθυπουργὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδὸν)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΠΗΡΕΤΑΙ

εἶν' ἐκεῖ, ἐκεῖ . . . καὶ ἡ ὁποία ἐκλείσεν ἅμα ἐμβῆτες . . .

*Ἄλλ' ἐγὼ ἐκατάλαβα . . . καὶ ἐμάντευσα τὰ ἐπίλοιπα . . .

ΚΑΡΟΛΟΣ (τεταραγμένως). Ὀνειρεύεσαι ! . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἐπέρασε λοιπὸν ὅλον τὸν κῆπον, ἔφθασε ὡς τὸ παλάτι . . . Ἐπειτα, δεξιὰ, ἤλθε εἰς ἐκεῖνο τὸ σκατεινὸν καὶ ἔρημον μέρος, ὅπου πηγαίνουν εἰς τὸ ἐκκλησάκι, καὶ ἐκεῖ, δὲν εἶχες παρὰ νὰ σκώσῃς τὸ βλέμμα σου, καὶ νὰ ἴδῃς ἐκεῖνην ὅπου σ' ἐπερίμενον εἰς τὸ παράθυρον τοῦ προσευχητηρίου τῆς.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἀνδρέα !

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ὡ ! τί ἀθῶα, τί ἀγνή ἡ συνέντευξις αὐτῆ, δέκα βήματα ἀνω τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς καὶ ἀπὸ ἐν παράθυρον μετὰ κάγκελα ! . . . Βλέπεις, ὅλα τὰ παράθυρα 'εἰς ἐκεῖνο τὸ ἔρημο μέρος ἔχουν κάγκελα ! Ὡ ! καὶ πῶς ἐκεῖνη ἦτις ἔρχεται εἰς τὴν συνέντευξιν αὐτὴν, οὔτε ὑποπτεύεται τὸν κίνδυνον ! Διάβολε ! Εἶνε παιδί ! Ἡ ἀθώότης τῆς εἶνε τὸ θάρρος τῆς ! . . . Ἀλλὰ σὺ, δὲν ἔπρεπε τοῦλάχιστον νὰ τὸν καταλάβῃς ; Διὰ τί, σὲ παρακαλῶ, θὰ με ἐκράτεις ἐν ἀγνοίᾳ μετὰ τόσῃ προσοχῇ, ἂν ἡ συνείδησίς σου δὲν σ' ἔλεγεν ὅτι ἡ διαγωγή σου εἶνε ἀναξία τιμίου ἀνθρώπου ; . . . Νόστιμος τρόπος ν' ἀναγνωρίσῃς τὰς εὐεργεσίας τοῦ θεοῦ σου, σὺ δ' ἀνεψιὸς του, νόστιμος, δίδοντας νυκτερινὰ rendez-vous εἰς τὴν κόρην του !

ΚΑΡΟΛΟΣ (πεφοβισμένως). Καῦμένο, σιγώτερα ! . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ. Βλέπεις λοιπὸν, ὅτι τὰ ξεύρω ὅλα !

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ὁχι. Ἄν τὰ ἤξευρες, θὰ ἦσαν ὀλιγώτερον αὐστηρὸς . . . ἢ μᾶλλον ἂν δὲν ἐλησμονοῦν !

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τί λησμονῶ ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Λησμονοῦν, ὅτι ἡ κόρη αὐτῆ, περὶ τῆς ὁποίας ὀμιλεῖς, εἶνε ὁ πρῶτος ἔρως τῆς ζωῆς μου, ὅτι ἐγὼ ὠδήγησα τὰ πρῶτὰ τῆς βήματα, ἐσπόγγισα τὰ πρῶτὰ τῆς δάκρυα . . . εἰς τὴν ἡλικίαν ἐκείνην, καθ' ἣν καὶ ἡ πριγκίπισσα εἶνε κόρη καὶ μόνον κόρη, ὡς καθεὶ ἄλλη . . . Λησμονοῦν, ὅτι καὶ ἡ μήτηρ τῆς αὐτῆ εἰς οὐδὲνα τὸ ἀπέκρυπτεν, ὅτι ἤθελε νὰ μοὶ τὴν δώσῃ σύζυγον, καὶ ὅτι ἐνόσφ ἐκείνη εἶξη, ἡ Γαβριέλλα καὶ ἐγὼ ἐμεγαλόναμεν μ' αὐτὴν τὴν ἰδέαν, ὅτι ἦμην καὶ ἦτο ἰδική μου ἐφ' ὅρου ζωῆς ! Καὶ τώρα, ἐπειδὴ κατέβη εἰς τὸν νοῦν τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος νὰ μᾶς χωρίσῃ, ἐπειδὴ τοῦ ἀρέσκει ν' ἀλλάξῃ γνώμην, πρέπει κ' ἡμεῖς ν' ἀρνηθῶμεν τὴν ἀγάπην μας καὶ νὰ παραδεχθῶμεν τὴν τυραννίαν αὐτῆν ; Ὁραῖα ! Ποτέ !

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τί τυραννίαν ἐνόησες, σὲ παρακαλῶ ;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Τί ; Μὰ τὴν ἔβαλαν εἰς τὸ παρθεναγωγεῖον διὰ νὰ τὴν ἀποχωρίσουν ἀπὸ ἐμέ, ἐξῆλθε δὲ ἀπ' ἐκεῖ μέσα πρὸ ἑξ μηνῶν μετὰ μίαν ἀρχεὶαν γκουβερνάνταν εἰς τὸ πλευρό τῆς, ἡ ὁποία δὲν εἰξέυρω ποῦ πῆγε κ' ἐξέθαψε ἕνα προαίτιον κανονισμὸν ἔθιμοτυπίας, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὸν θέσῃ ὡς παγωμένην θάλασσαν μετὰξὺ μας. Καὶ τώρα, οὔτε φιλία, οὔτε συγγένεια, οὔτε οἰκειότης ! . . . Πριγκίπισσα ἐκείνη καταδικασμένη εἰς πᾶγον, . . . Ἀξιωματικὸς ἐγὼ καταδικασμένος εἰς σέβας ! . . . Καὶ νὰ ἦτο μόνον αὐτό ! Κάτι μᾶς ἐπέτρεπαν ἀκόμη πρό τινας, κάτι ἀποσπάσματα συνομιλίας, κἀνένα περιπατάκι . . . παζῆ, μετὰ τὸ ἄλογο . . . κἀνένα τραγουδάκι ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς μεγαίρας ! . . . Ἄλλ' ἔξαφνα, πρὸ ὀκτώ ἡμερῶν, τίποτε πλέον ! Κλειδωνιαὶς εἶδῶ, τοίχος ἐκεῖ . . . Ἀ μὰ ἐπὶ τέλους, ἀγανακτῶ ! Αὐτὸ εἶνε παρνομία, αὐτὸ εἶνε σκληρότης ! Καὶ ποῖος ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μᾶς ἀποχωρίσῃ ; Εἴμεθα ἀρραβωνισμένοι διὰ τοῦ παρελθόντος τῆς παιδικῆς μας ἡλικίας, διὰ τῆς θελήσεως τῆς μητρὸς, διὰ τῆς συγκαταθέσεως μας, διὰ τοῦ ἔρωτός μας, διὰ παντός, ὅτι εἶνε νόμιμον καὶ ἀξιοσεβαστὸν εἰς τὸν κόσμον αὐτόν . . . Καὶ θέλουν νὰ μοῦ τὴν ἀποσπάσουν, νὰ μοῦ τὴν κλέψουν ! . . . Αἱ λοιπὸν, ὄχι . . . ὄχι . . .

έχι! Δέν θά τώ κάμουν, δέν θά τήν άποσπάσουν! Δέν θέλω νά τήν άποδώσω!...

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ω! ΚΑΡΟΛΟΣ. Σ' έρωτώ τώρα, άν βλεπώμεθα όπως είμπορούμεν, όπου είμπορούμεν, ποίος πταίει; 'Ας μ' άφίνουν νά τής όμιλώ τήν ήμέραν, νά μή τής όμιλώ τήν νύκτα!—Μέ προσβάλλουν, ύπερασπίζομαι. Είνε δικαίωμά μου!

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

Οί άνωτέρω, ΒΡΙΚΟΛΗΣ, είτα 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ και ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ.

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (άσθμαίνων και σπογγίζων τώ μίξωπών του). Νίκη, νίκη! Τήν επιάσαμε! ΑΝΔΡΕΑΣ και ΚΑΡΟΛΟΣ. Τήν γυναίκα; ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ναι. 'Η Αύτου 'Υψηλότης... πού είναι ή Αύτου 'Υψηλότης;

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

Οί άνωτέρω, ΕΥΑ, δύο φύλακες.

ΕΥΑ. (Εύθυμος, εν τώ βάθει, κρατούσα ρόδοι εις χείρας). Λοιπόν μέ τά σωστά των έδώ, μέ συλλαμβάνουν εν τριαντάφυλλον! (Κινοῦνται ως εκπληττόμενοι ό πρίγκηψ και ό Άνδρέας).

νήσατε... (Πρός τόν Βρίκολην). Καυμένη! νά συλλάβης τήν Κυρία! 'Αλλ' όχι, όχι... 'Εκαμαν πολύ καλά... (Αμίδανων και άσπαζόμενος τήν χείρά της). Χάρις εις τούς κυρίους αυτούς, σάς κρατώ τώρα πλέον, και διά πολύ!

ΕΥΑ (εύθυμος, δεικνύουσα τώ ρόδοι της). Λοιπόν τώ έγκλημά μου είναι μεγαλύτερον παρ' ό,τι ένόμιζα. 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ (προσφέρων αυτή κάθισμα). Νά έγγίσητε εις τά άνθη μου! Σάς καταδικάζω νά τά δρέπετε έδώ διά βίου!... Κύριοι!... ('Ο Σοτοβόιος, ό Κάρολος και ό Άνδρέας χαιρετίζουσι και άνέρχονται τήν σκηνήν, όπωσ εξέλθουσιν).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ

'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ, ΕΥΑ.

ΕΥΑ (καθμένη επί τού ανακλίντρον). Πάντα μέ τούς καλούς σας τρόπους, λοιπόν, 'Υψηλότατε, πάντα εύγενής... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ (όρθιος). Εύγενής μέ σάς; .. τί λόγος! Είπέτε μαγευμένος, έρωτευμένος, έρωτευμένος τρελλός! ΕΥΑ. 'Υστερ' από δύο έτη; 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Δύο έτη, κατά τά όποια ή άνάμνησίς σας δέν έπαυσε νά μ' άκολουθώ. 'Από τής ήμέρας, καθ' ήν άπελπισθείς εκ τής σκληρότητός σας εγκατέλιπα τούς Παρισίους διά νά φύγω μακράν σας, σάς όρκίζομαι, από τής ήμέρας εκείνης, ίδού ή πρώτη στιγμή εύφροσύνης τής καρδιάς μου! 'Α! πόσον είμαι τώρα εύτυχής! 'Α! πόσον είμαι εύτυχής, ότι σάς επαναβλέπω.

ΕΥΑ. Πρό δεκαετιώ μηνών... δέν είναι πλέον εις τήν ζωήν. 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Και τώ μαθάνω;... ΕΥΑ. Τόν έχασα εις τήν Νεάπολιν, όπου τόν είχαν συμβουλευσει ν' αλλάξη κλίμα οι Ιατροί, ως τελευταίαν έλπίδα!... μακράν των συγγενών μας!...

'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Περιττόν κρίνω νά σάς είπω κατά πόσον... τώ λυπηρόν άλλως τε γεγονός τούτο... ΕΥΑ. Αύτά, σάς παρακαλώ, αφήστε τα... 'Εγώ, νά σάς είπώ, καίτοι νέα ύπανδρευθείσα άνθρωπον πολύ μεγαλύτερόν μου, τόν εύρον και άφωτισμένον και κάλλιστον σύζυγον τώ χρωστώ όκτώ έτη ύπάρξεως εύτυχους και σάς βεβαιώ, ούτε όλη μου ή ζωή άρκει νομίζω νά πληρώση τήν εύγνωμοσύνην μου προς τήν μήνην του. 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Τούτο έπεριμένα πάντοτε νά ήνε αι σκέψεις σας δι' αυτό κ' έγώ σάς εκτιμώ όσον και σάς αγαπώ. ΕΥΑ. Καταλυπημένη λοιπόν από τώ θλιβερόν τούτο τέλος και από τήν άπορόνησί μου, έζησα δύο χαιμώνας εις τήν Νεάπολιν, χωρίς νά δύναμαι ν' άπομακρυνθώ από τόπου, εις τόν όποιον θ' άφίνα όλον τώ παρελθόν μου... 'Αλλ' επί τέλους, εις τήν ζωήν αυτήν έχομεν και μερικάς ύποχρεώσεις μόνη λοιπόν, μέ μίαν ύπρέτριάν μου, έπηρα τόν δρόμον των Παρισίων διά Φλωρεντίας, Γενούης... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Και Μοναχού, όπου μένετε! Δέν έπιτρέπεται νά διασχίση κανείς άτιμωρητί τά κράτη μου! ΕΥΑ. Τά εύρίσκω εξαίρετα, αλλά... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. 'Εγώ τά εύρίσκω άθλια!... Και δι' αυτό δέν θέλω νά στερηθώ τήν μόνην εκείνην, ήτις δύναται νά μετριάση τήν πληξίν μου!... ΕΥΑ. Πλήξιν! 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Φοβερύν! ΕΥΑ. Καλέ τί με λέγετε; 'Απορώ... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. 'Απορείτε; 'Αλλ' είπέτε μου ελικρινίδς: Είνε δυνατόν άνθρωπος, ό όποιος διήλθε τούς ώρειοτέρους χρόνους τής νεότητός του εις Παρισίους, άνθρωπος ό όποιος θαυμάζει πών τώ καλόν και τώ άποδεικνύει θαυμάζων ύμās... τρελλός διά τās τέχνας, μανιώδης διά τήν μουσικήν και φανατικός διά τήν ζωγραφικήν, άνθρωπος τέλος πάντων Γάλλος, ή μάλλον Παρισίνος τήν ψυχήν, — είναι δυνατόν ν' άποφασίση εύκολα εύκολα νά ταφή έδώ διάγων ζωήν επαρχιώτου, και ψυχροτέραν και από τήν ζωήν του επάρχου; Σάς παρακαλώ... ΕΥΑ. 'Ας ίδούμεν... 'Εν πρώτοις είσθε πατήρ... έχετε ένα υίόν... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Σπουδάζει εις Παρισίους... ΕΥΑ. 'Αλλά και μίαν κόρην, ή όποια είν' έδώ... και ώραία, ως μέ είπαν... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. 'Ω! ώραιότατη! θά τήν ίδετε! — 'Αν δέν είχα και αυτήν, θά ήμην ήδη νεκρός από πληξίν! ΕΥΑ. Μά και τί άλλο θέλετε; 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Μά... μά... ή κόρη μου δέν μέ άρκει! — Θά καθίση εις τώ κλειδοκύμβαλον, θά με παίξη κανέν νεόν έργον... 'Εγώ όμως έν τούτοις όνειρεύομαι τώ μελόδραμα εις τούς Παρισίους, τώ Ιταλικόν θέατρον και... άγγλικήν πρεσβείαν! ΕΥΑ. Είσθε λοιπόν άσθενής, πάσχετε. 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Σάς τώ λέγω, δέν μέ πιστεύετε. ΕΥΑ. 'Αλλ' ή ήγεμονία σας, τά συμφέροντα του κράτους σας... Λέγετε, λέγετέ μοι' μέ ένδιαφέρει νά ιδώ τί θά είπή διοίκησης κράτους. 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. 'Α! πώς φαίνεται πώς είσθε ξένη! ΕΥΑ. Πώς; ό παράδεισος αυτός... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ (μετά θλίψεως). Παράδεισος! παράδεισος!... 'Ας αφήσωμεν τά πολιτικά!

ΕΥΑ. 'Απ' έναντίας, άς όμιλήσωμεν. — Είνε λοιπόν τώσον περίπλοκον πράγμα ή κυβέρνησις του Μοναχού;

'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. 'Α! μπά! είναι άπλούστατον! Όστε ύπουργεία σχεδόν, ούτε βουλή! 'Όλη ή στρατιωτική και πολιτική διοίκησις ανατίθεται εις ένα διοικητήν πανθουουργόν... 'Υπερνέω αυτού, έγώ! Δηλαδή έγώ' δυστυχής ήγεμονικός, σφιγμένος μεταξύ χονδρών χειτόνων, οι όποιοι δέν διαστάζουν παρά διά νά εύρουν τόν κατάλληλον ζωμόν μέ τόν όποιον θά φάγουν τώ Κράτος μου... 'Η άλήθεια είναι έπίσης, ότι έγγωύται διά τήν άσφάλειάν μου ή άμοιβαία των λαίμαργία, ή όποια τούς έξουδετερόνει. ΕΥΑ. Καλά! 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Είμαι δε μόνον ύποχρεωμένος διά τής συνθήκης του 1817 ν' άνέχομαι μίαν φρουράν σαρδικήν εις Μαντόν, ή όποια μέ προστατεύει... ΕΥΑ. Πολύ καλά! 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ... έως ότου γίνη μία ταρχή, τήν όποιαν πάλιν προστατεύει! ΕΥΑ. Τί λέγετε! 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. 'Ιθού τώ πών! — Τώρα λοιπόν θά ίδετε. 'Εγώ διεδέχθην τόν αδελφόν μου 'Ονόριον τόν πέμπτον, και ήλθα πλήρης ίδεών περί έλευθερίας, περί προόδου, περί μεταρρυθμίσεων. ΕΥΑ. Καταλαβάνω... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. 'Αρχίζω λοιπόν και κόπτω μοναχός. Θά ήκούσατε ίσως τί ήσαν οι μοναχοί... ΕΥΑ. Πεντάραις! 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Πεντάραις! ΕΥΑ. Βέβαια, βέβαια, πεντάραις... μοναχοί... 'Ενθούμομαι, όταν ήμουν μικρά, ότι δέν έπενούσαν... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Μάλιστα, μάλιστα! Σημειώσατε όμως, ότι ήσαν πολύ καλάς πεντάραις! 'Αλλ' οι Γάλλοι είναι τρομεροί άνθρωποι! Τί τους ήλθε νά μη τās πέρνουν! 'Αθέλεις μοναχούς; — 'Χά, χά, χά' ό άλλος τά γέλοια... Και τά γέλοια διαδίδονται... Και ίδού μέσ επανέρχονται όρκ μας τά νομίσματα, αλλά... κίβηλα. 'Εννοείτε, τώ πράγμα έκαμε κρότον! ΕΥΑ. Πραγματικώς, αυτά δέν είναι καλή άρχή διά μίαν δυναστείαν. 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Καταργώ λοιπόν τούς μοναχός, τώ μονοπάλειον του άργου! κτλ. 'Εν συντομία, άναμορφώνω τά πάντα, τά τελειοποιώ, τά ξεκαθαρίζω... 'Αρχίζουν τά παράπονα! ΕΥΑ. Φυσικά! 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. 'Εγώ όμως επιμένω! — 'Επέρχεται τώ κατηραμένον ζήτημα τής έλαίας! ΕΥΑ. Τής έλαίας; 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Καλέ τί κάθουμαι και σάς κουράζω μέ τοιαύτας πλεκτικές διηγήσεις! ΕΥΑ. Καθόλου, καθόλου' έξακολουθήτε. Μ' ένδιαφέρει πολύ ή κυβερνητική αυτή μαγειρική. Λοιπόν ή έλαία;... 'Ο ΠΡΙΓΚΙΨ. Λοιπόν ή έλαία, ή κάλλιον είπειν τώ λάδι, είναι ό κυριώτερος πλούτος τής γώσης. 'Αλλά τώ κατασκευασμέν τώσον κακά, ώστε δέν άξίζει τώ χαρότερο λάδι του κόσμου... Παραγγέλλω λοιπόν και μέσ έχονται δύο περιφημα άγγλικά έλαιοτριβεία... και προσκαλώ όλους τούς ύπάρχους μου νά μου στείλουν τās έλαίας των διά νά τās κάμωμεν λάδι... 'Αρχίζουν άμέσως αί φωνάι: 'Αθθαίρεσία, άθθαίρεσία! 'Αγοράζω λοιπόν τās έλαίας των και κάμνω έγώ μόνος μου λάδι, φωνάζουν: Μονοπάλειον! Καταργώ τά έλαιοτριβεία κ' επαναφέρω όλα εις τήν προτέραν των κατάστασιν, φωνάζουν: 'Οπισθοδρομικά ιδέαι! ΕΥΑ. 'Ω, ό!...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Παραιτούμαι; κ' ἐγὼ ὀριστικῶς πάσης βιομηχανικῆς μεταρρυθμίσεως.

ΕΥΑ. Καλὰ ποῦ κάματε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἐγειρόμενος). Ναί. Ἀλλὰ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης χρονολογεῖται μία τις ὑπόκωφος πάλῃ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῶν ὑπηκόων μου, ἧτις λαμβάνει σιγὰ σιγὰ χαρακτηριστῆρα ἀγρίου πολέμου!

ΕΥΑ (ἐγειρομένη). Ἀγρίου;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ὁ ἀ ἔτυχε βέβαια νὰ ἰδῆτε κἀνέν κακὸ ἀνδρόγυνον, ὅπου καὶ χωρὶς νὰ κάμνη ὁ ἓνας τίποτε ὁ ἄλλος μωρμουρίζει! Ὁ ἓνας εἶμ' ἐγὼ, ὁ ἄλλος εἶν' ὁ λαός μου.

Ὁλαί μου αἱ πράξεις σχολιάζονται, παραμορφώνονται, παρεξηγοῦνται, καὶ μ' ἓνα τρόπον! . . . Παραδείγματός χάριν.—Ἐξέρχομαι εἰς περίπατον; «Ἄ, λοιπὸν χάνει τὸν καιρὸν του!»—Δὲν ἐξέρχομαι; «Φοβεῖται νὰ φανῆ.»—Δίδω ἓνα χορὸν; «Ἀσύγγνωστος πολυτέλεια.»—Δὲν δίδω χορὸν; «Τὶ φιλάργυρος!»—Κάμνω μίαν ἐπιθεώρησιν τοῦ στρατοῦ; «Κολακεύει τὸν στρατόν!»—Δὲν κάμνω; «Φοβεῖται τὸ στρατιωτικὸν φρόνημα.»—Καίονται πυροτεχνήματα εἰς τὴν ἐορτήν μου; «Καλὲ τί σπατάλη τῶν χρημάτων τοῦ λαοῦ!»—Δὲν καίονται πυροτεχνήματα; «Καὶ πῶς θὰ διασκεδάσῃ ὁ λαός;»—Εἶμαι καλὰ; «Ἐκ τῆς ἀργίας!»—Εἶμαι ἀδιάθετος; «Ἐκ τῆς παραλυσίας!»—Κτιζῶ κἀτι τι; «Ἦ, τί ἔξοδα!»—Δὲν κτιζῶ; «Καὶ πῶς θὰ ζήσουν οἱ πτωχοί;»—Τέλος πάντων, δὲν εἴμπορῶ πλέον οὔτε νὰ φάγω, οὔτε νὰ κοιμηθῶ, οὔτε ν' ἀγρυπνήσω ἐλεύθερα, χωρὶς νὰ κρυχθῆ ἀξιοκατάκριτον πᾶν ὅ,τι κάμω, καὶ πᾶν ὅ,τι δὲν κάμω ἀκόμη χειρότερον.

ΕΥΑ. Μὰ δὲν εἶνε ζωὴ αὐτὸ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἄ! τὸ ἐπάγγελμά μας ἐξέπεσε πολὺ! . .

ΕΥΑ. Ἄλλ' εἰπέτε μου. . . Ὁ ἀ ἔχετε τοῦλάχιστον μερικοὺς καλοὺς φίλους. . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἦ . . . ἐλάχιστους. . . Κἀτι ἐμπόρους νοικοκυραίους! Καὶ αὐτοὶ! . . . Διασκεδάζουν θαρρεῖς νὰ πειράζουν τὴν κυβέρνησιν τῶν . . . Ἐνας μόνον ν' ἀρχίσῃ νὰ ἐργάζεται ἐναντίον τῆς, καὶ βλέπετε ὅλους τοὺς νοικοκυραίους μὲ τὸ μέρος του! Εἶνε ἡ χαρὰ τῶν . . . νὰ βάλουν ἓνα λωστὸν καὶ αὐτοὶ εἰς τὸ ἔργον τῆς καταστροφῆς. . . Καὶ ὅταν κρημνίσουν τὴν κυβέρνησιν, τότε μόλις βλέπουν, ὅτι πρῶτοι αὐτοὶ συνετρέθησαν. Ἀλλὰ τί τ' ὄφελος; (ἐπὶ τὸ ἀστεϊότερον) Μὰ εἶνε, εἶνε σὰς λέγω. . .

ΕΥΑ. Καὶ τὰ πέρνετε ὅλα αὐτὰ εἰς τὸ ἀστεῖον;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τί νὰ κάμω; Νά . . . νά! . . . Ἐλάτ' ἐδῶ, ἀγαπητῆ μου Κυρία! βλέπετ' ἐκεῖ κάτω τὴν κόκκινην ἐκείνην στέγην;

ΕΥΑ. Ἦ ὅποια σὰς κόπτει τὴν θέαν;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Αὐτὴν, μάλιστα! Αἱ λοιπὸν, αὐτὴ εἶνε τὸ κήφαιστίον, τὸ ὅποιον θὰ τινάξῃ ὅλα εἰς τὸν ἀέρα.

ΕΥΑ. Αὐτὴ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Εἶνε ζυθοπωλεῖον! Ἐκεῖ μέσα ὅλα χαλκεύονται, ὅλα βυρσοδομοῦνται ἐναντίον μου! Ἦ καλύβη ἐκείνη χωμένη ὑπὸ τὸ παλάτι μου, τὸ κατατρώγει, τὸ ὑποσκάπτει!

ΕΥΑ. Ἐν ἀπλοῦν ζυθοπωλεῖον!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἦ, δὲν εἶνε πλέον ζυθοπωλεῖον! εἶνε κόσμος ὁλόκληρος! Ὁ νέος κόσμος!—Ἀλλὰ, μὲ συγχωρεῖτε, ἐλησμένηστ ἐπιβλήθω πρὸς Ἀμερικανίδα. . . ἡ ὅποια θεωρεῖ τιμὴν τῆς ὅτι εἶνε δημοκρατικὴ!

ΕΥΑ. Δηλαδὴ εἰς τὴν Ἀμερικὴν μάλιστα, ἀλλ' ἐδῶ ὄχι! Πρὸς τιμὴν τῆς πατρίδος μου, δὲν παραδέχομαι τὴν ἐξομολώσιν ὁ παλαιός σας κόσμος ἔννοει τὴν ἐλευθερίαν, φαίνεται, κατ' ἄλλον τρόπον, . . . διάφορον. . . εὐτυχῶς δι' ἡμᾶς.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἐχετε δίκαιον, πολῖτες! Καὶ δι' αὐτὸ,

ὅλοι οἱ κυλιόμενοι ἐκεῖ μέσα ὑβρίζουν καὶ μόνον τὴν σημαίαν, ὑπὸ τὴν ὁποίαν λέγουν ὅτι ὑπηρετοῦν! Εἶνε ὁ κοινὸς ὄχητος, εἰς τὸν ὅποιον τὰ βυάκια τοῦ δρόμου ἐκχύνουν πᾶσαν μολυσματικὴν δυσωδίαν καὶ ὅλα τὰ βράζοντα μίσση. Ἐκεῖ πῦρι τὸ δηλητήριόν του, ἐκεῖ ἐξέμει τὸ μίσοςτου, καὶ ἐκπλύνει τὸν λάφυγγά του δι' ἐνθέρμων σφοδρῶν ἐπιθυμιῶν πᾶς ὅστις ἐπιτίθεται κατὰ τῆς κοινωνικῆς τάξεως, μόνον καὶ μόνον διότι δὲν ἱκανοποιήθη ὁ τύφος του κ' ἐγέννησεν ἐξαμβλώματα ἢ ἀδυναμία του! Ἐκεῖ εἶνε ἐνθρομισμένος καὶ καταθέλγει, ὡς ἀπὸ σκηνῆς τὸ ὑπερῶν, ὁ τελειότερος ἀγύρτης τῆς φρασσεολογίας, ἓνας δικηγόρος, ὁ Ῥαμπαγᾶς! Νέος, ζωηρὸς, ἀριστος ζυθοπότης, ὅλα τὰ γνωρίζει καὶ περὶ ὅλων ἐνδιαφέρεται καὶ δι' ὅλα ἔχει ἐτοιμὴν μίαν δημηγορίαν, ὡς πυροτέχνημα, τὸ ὅποιον ἀνάπτει μὲ τὴν λίπαν τοῦ καὶ ἐκρήγνυται πρὸς μεγάλην χαρὰν τοῦ χάφα λαοῦ, ὁ ὅποιος ἐκλαμβάνει αὐτὸ τὸ πυροτέχνημα ὡς φῶτα.—Φαντασθῆτε τώρα περίξ τοῦ ἐπικινδύνου αὐτοῦ φλυᾶρου ὅλους τοὺς ἀποτυχόντας, τοὺς ἐξαμβλωματικούς, τοὺς θνησιγενεῖς μεγάλους ἀνδρας! Φαντασθῆτε τὸν δικηγόρον χωρὶς δικας, ἓνα ἱατρόν χωρὶς πελατεῖαν, ἓνα συγγραφέα ποδοκορπηθέντα, ἓνα ἐμποροῦπάλληλον διωγμένον, ἓνα δημόσιον ὑπάλληλον παυμένον, καὶ ἓνα ἀξιωματικὸν ἀποβληθέντα ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἓνα χρεωκόπον, τρεῖς πτωχεύσαντας, δύο ἀισχροκερδεῖς, ἓνα φαντασιόκοπον, ἑπτὰ βλάκας καὶ ὀκτὼ μεθύσους,—καὶ ἰδοὺ ἔχετε ἐμπρὸς σας τὴν ὀλομέλειαν τοῦ Μπάκακα, ἡ ὅποια ἀντιπροσωπεύει ἐνταῦθα τὴν πρόδον, τὰ φῶτα καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅμως, ὅτι πρόδοσις μὲν ἔννοεῖται νὰ λέγουν ὅ,τι θέλουν, φῶτα νὰ κάμνουν ὅ,τι θέλουν, καὶ ἐλευθερίαν ν' ἀρπάζουν ὅσα θέλουν!

ΕΥΑ. Λοιπὸν ὁ Ῥαμπαγᾶς. . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Αὐτὸς μάλιστα διοικεῖ τὰ πάντα. Ἄλλως τε καὶ εἶνε ἰσχυρότερος ἐμοῦ! Ἐχει τὴν ἐφημερίδα του, τοὺς ἀυλικούς του, τὴν ἀστυνομίαν του, τὸν στρατόν του!

ΕΥΑ. Ἀλλὰ καὶ σεῖς!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Δεκατέσσαρας σωματοφύλακας—βλέπεις, ἡ συνθήκη τοῦ 1817—καὶ εἴκοσι χωροφύλακας κατ' ἐπιείκειαν.

ΕΥΑ (μορφάζουσα). Στρατὸς δά! . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὸ καλὸν εἶνε, ὅτι δὲν τρελλαίνομαι δὲ διὰ τὴν ἐξουσίαν. Πολλοῦ γε καὶ δεῖ! Νὰ μένω ἐδῶ διὰ νὰ κάμνω ὅσῳ τὸ δυνατόν περισσότερα καλὰ, μάλιστα. . . διὰ νὰ βελτιώω, νὰ μετασχηματίζω—καὶ τί δὲν θέλει ἐδῶ μετασχηματισμόν;—μάλιστα. Ἀλλ' ἀφοῦ αἱ ὄλακαὶ τῆς δῆθεν προόδου ἐμποδίζουσιν τὰς καλὰς μου διαθέσεις, ἀφοῦ ὁ Μπάκακας καθιστᾷ πᾶσαν ἐλευθερίαν, τὴν ὅποιαν παρέχω, ἀκολασίαν. . . Ἦ, προτιμῶ νὰ δώσω τέλος εἰς αὐτὰ ἅπαξ διὰ παντός μὲ κἀνέν πραξικόπημα!

ΕΥΑ. Δηλαδὴ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὰ ῥοθᾶά μου, καὶ φεύγω! . . . Τὸ Μοναχὸν μένει ἐλεύθερον, καὶ ὁ Ῥαμπαγᾶς πρόεδρος!

ΕΥΑ. Ὁραία ἐκδίκησις! Ἀστυεύεσθε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καθόλου! Σὰς λέγω σπουδαίως τὸ σκέπτομαι αὐτό.

ΕΥΑ. Νὰ φύγετε δι' ἓνα δικηγόρον. . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. . . πολιτικόν. . . Ἀκούτ' ἐκεῖ; Καὶ τί χειρότερον τέρας;

ΕΥΑ. Ἀφοῦ γεννοβολᾷ!

(Ἐπιτελεῖ συνέχισιν)

3. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222 καὶ 223). (*)

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Τὰ βουγά μου, καὶ φεύγω!... Τὸ Μοναχὸν μένει ἐλεύθερον, καὶ ὁ Ῥαμπαγάς πρόεδρος!

ΕΥΑ. Ὁραία ἐκδίκησις! Ἀστεϊεύεσθε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καθόλου! Σὺς λέγω σπουδαίως τὸ σκέπτομαι αὐτό.

ΕΥΑ. Νὰ φύγετε δι' ἓνα δικηγόρον...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ... πολιτικόν... Ἀκούτ' ἐκεῖ; Καὶ τί χειρότερον τέρας;

ΕΥΑ. Ἀφοῦ γεννοβολᾷ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Βεβαιότατα! — Ἀκούσατέ με! Ὅπου ἐπιζῆσι ὁ πολιτισμὸς, φυτρῶνουν δικηγόροι! — Ὅλων τῶν μεγάλων λαῶν, τῶν Ἀθηναίων, τῶν Ῥωμαίων, τὰ τέλος τῶν ἤτο, αὐταὶ αἱ γλώσσαι! Ὅπου δὲν ὑπάρχει ἀνὴρ τῶν ἔργων, γεννᾶται ὁ ῥήτωρ τῶν λόγων! Καὶ τώρα, φεῦ! εἶνε, βλέπετε, ἡ ἐποχὴ τῶν ὠραίων λόγων καὶ τῶν ἀθλίων πράξεων, τῶν μικρῶν ἔργων καὶ τῶν μεγάλων φράσεων! Ναι, οὕτως ἐνῶ τὸ Βυζάντιον ἐσυχῆται δι' ἐν ἐπίσημα πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον, σιωπηλὰ σιωπηλὰ ἐλθόντες ἐν τῇ νυκτὶ ἰδοὺ πρὸ τῶν πυλῶν του οἱ Τοῦρκοι... οἵτινες ἐπραττον καὶ δὲν ἐλάλουν!...

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΒΡΙΚΟΛΗΣ.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Τί τρέχει;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ὑψηλότατε, ὁ ζυθοπώλης ἀπ' ἐκεῖ κάτω...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὁ Καμερλέν;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ζητεῖ τὴν ἀδειαν νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα. Νὰ τοῦ εἶπω...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ναι, ναι, ἄς ἔλθῃ! (Ὁ Βρίκολης ἐξέρχεται).

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος

Ο ΠΗΘΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς

τοῦ πρίγκιπος, ὀπλολαγός

τῆς σωματοφυλακῆς

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλολαγός

τῆς σωματοφυλακῆς

ΚΑΜΕΡΛΕΝ

ΣΑΦΙΟΥ

ΒΟΥΓΙΑΡ

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ

ΔΕΜΟΥΛΕΝ

ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀστυνομίας

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθοπουργός διοικητής

BENTIMIA, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς

ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς

ΜΠΙΓΚΟΡΟ

ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθοπολογαγός τῆς σωματοφυλακῆς

ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΗΛΟΥΝΤ

Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ

Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ

ΤΙΡΑΙΡΕΤΤΗ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ

ΝΟΥΖΕΤ

ΤΕΡΕΖΙΝΑ (Ζωδὸν)

ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΕΥΑ. Νά τὴν βρέξωμεν !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄς ἦνε λοιπόν, μίσης . . . Ἄς ἦνε ἡ γυναικεία πολιτικὴ ! Ἄλλ' ὑπὸ ἓνα ὄρον . . . διαχαράξατέ τὴν !
 ΕΥΑ. Ἐγὼ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μάλιστα !
 ΕΥΑ. Τί λέγετε ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὅ,τι λέγω. Σεῖς αἰσθάνεσθε τώρα τὴν θέσιν τῶν πραγμάτων . . . ἐγὼ τίποτε. — Φωτίσατέ με !
 ΕΥΑ. Βεβαίως μὲ περιπαίζετε.
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὁ Θεὸς φυλάξοι ! Ἄν μ' ἀφήσετε μόνον νὰ ἐνεργήσω, ἐγὼ θὰ κάμω τίποτε βίαια, καὶ θὰ κάμω ἀνότητα . . . Καλλίτερα νὰ συνεργασθῶμεν ! Στέλλω τοὺς στρατιώτας μου νὰ κοιμηθοῦν, καὶ ἡμεῖς ἀρχίζομεν ἀπὸ αὐτὸν τὸ παιγνίδι μας . . .
 ΕΥΑ. Ἀρχίζω νὰ μετανοῶ ὅτι παρεσύρθην ! . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Προσέξατε, Κυρία, ἡ τύχη μου εἶνε εἰς χεῖρας σας . . . Ἄνισως καὶ μ' ὅ,τι μέλλω νὰ πράξω, κρημνισθῶ, . . . Ἡ ἀμαρτία ἔς τὸν λαϊμόν σας.
 ΕΥΑ. Ἄ ! μὰ αὐτὸ εἶνε προδοσία, ὕψηλότατε !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἀπεφασίσατε ;
 ΕΥΑ. Ὅχι, δὲν εἰμπορῶ, ἀληθῶς, δὲν δύναμαι !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Λοιπόν ! . . . Ἀρχηγέ !
 ΕΥΑ. (ζωηρῶς). Σταθῆτε ! Πῶς ; θὰ μὲ καταστήσετε ὑπεύθυνον ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Πόσης συνεισίας !
 ΕΥΑ. Συλλογισθῆτε καλέ ! Ἐγὼ, γυνή ! . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ναί ! ἀλλὰ τί γυνή ! . . .
 ΕΥΑ. Λοιπόν καὶ καλὰ πρέπει νὰ μείνω ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Εἰς τὸ παλάτι !
 ΕΥΑ. Ἐν τὸ σπίτι σας ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἐννοεῖται !
 ΕΥΑ. Ἄ ! ὄχι, ὄχι λοιπόν καὶ ἐγὼ ! Πολλὰ ζητεῖτε !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Θέλετε νὰ στείλω τὸν πρῶθουπουργόν μου εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ;
 ΕΥΑ. Ἀκοῦτ' ἐκεῖ ; Ὁραῖον πρόσωπον μὲ προτείνετε νὰ παίζω !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. (διαμαρτυρούμενος). Ἄ ! παρακαλῶ . . .
 ΕΥΑ. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους ὑπὸ ποῖον τίτλον θὰ . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὑπὸ ποῖον ; Ἐγὼ ἔξυρω ! . . .
 ΕΥΑ. Ἄ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὁ θὰ σὰς δοθῇ μία θέσις ἐξαιρετος, περιφημος . . . Σὰς κάμνω Μεγάλην Κυρίαν !
 ΕΥΑ. Ἐτσι διὰ μιᾶς ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἐτσι ! καὶ κατὰ συνέπειαν παιδαγωγὸν τῆς κόρης μου ! . . . Ἄ ! μὰ τώρα πλέον πρέπει νὰ ἐνδώσετε ! Τί καλλίτερα θέσις ! καὶ εἰς τί καλλιτέρας χεῖρας ἡδυνάμην νὰ τὴν ἐμπιστευθῶ ; Δὲν ἔχει πλέον προφάσεις !
 ΕΥΑ. Δὲν ἔχει . . . Δηλαδή ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ἡ παρουσία τῆς πριγκιπέσας συμβιβάζει μερικὰ πράγματα.
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὅλα, ὄλα ! Τοὺς αὐτοὺς θαλάμους θὰ ἔχετε . . .
 ΕΥΑ. Καὶ ὅμως ἡ κακαὶ γλώσσαίς !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Φροντίσατε νὰ τῆς κόψητε.
 ΕΥΑ. Ὅμως μόνον δεκαπέντε ἡμέρας ! οὔτε μίαν παραπάνω.
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄς εἶνε τριάκοντα !
 ΕΥΑ. Ὅχι, ὄχι ! . . . δεκαπέντε !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄλλως δὲν ἀξίζει τὸν κόπον ! (ὀψηλοφῶνως) Ἀρχη . . .
 ΕΥΑ. Μὴν τὸν φωνάζετε ! . . . Ὡ Παναγία μου ! μὲ ταραάζετε τὰ νεῦρά μου μὲ τοὺς στρατιώτας σας ! Ἐστῶ λοιπόν, δι' ἓνα μῆνα !

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄ, μίσης ! τώρα πλέον σὰς κρατῶ !
 ΕΥΑ. Σιωπή ! μὰς βλέπουν !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. (βλέπων τὴν πριγκιπέσσαν καὶ βαίνων πρὸς αὐτήν). Κόρη μου !
 ΕΥΑ. (καθ' αὐτήν). Ἐμπρός ! Ἐγίνα λοιπόν καὶ διπλωμάτις ;

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ, Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ, Κυρίαί, θεράποντες φέροντες φῶτα.
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἐλάτε, πριγκιπέσα, νὰ χαιρετίσητε τὴν νεάν σας παιδαγωγόν, τὴν μίστρες Μπλόουντ . . . ἡ ὅποια εὐπρεστίθη νὰ δεχθῆ παρ' ἡμῶν τὴν θέσιν τῆς Μεγάλης Κυρίας !
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸς τὴν Εὐαν). Κυρία, μ' ἐπιτρέπετε νὰ σὰς φιλήσω ;
 ΕΥΑ. (προσκλίνουσα) Πριγκιπέσα . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. (πρὸς τὸν ἀρχηγόν). Ἀρχηγέ, εἰσθ' ἐλεύθερος νὰ ἀποπέμψητε τοὺς ἀνδρας σας . . .
 Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ, ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ καὶ ΒΡΙΚΟΛΗΣ (ἀπηλπισμένοι) Ἄ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. (ἔ) Μετέβαλα γνώμην . . . (Ἡ Γαβριέλλα καὶ ὁ Κάρολος ἀνταλλάσσουν βλέμμα, τὸ ὅποτον παρατηρεῖ ἡ Εὐα)
 ΕΥΑ. Ἄ ! ἄ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Κυρία, ἐνύκτωσε πλέον ! Ἄν θέλετε νὰ σπριχθῆτε εἰς τὸν βραχιονά μου . . .
 ΕΥΑ. (δεικνύουσα αὐτῷ τὸν Κάρολον). Μὲ συγχωρεῖτε νὰ σὰς ἐρωτήσω ! Τί εἶνε αὐτὸς ὁ νέος ἐκεῖ ;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Εἶνε ἀνεψιός μου ! Δηλαδή τῆς μακαρίτιδος συζύγου μου.
 ΕΥΑ. Ἄ !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Διατί ἐρωτᾶτε ;
 ΕΥΑ. Τίποτε !
 ΚΑΡΟΛΟΣ (χαμηλοφῶνως πρὸς τὴν Γαβριέλλαν διερχόμενος πλησίον τῆς (ἔ)). Ἀπόψε ;
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ναί !
 ΕΥΑ. (παρατηροῦσα τὸν κατ' ἴδιαν διάλογον τοῦ Καρόλου καὶ τῆς Γαβριέλλας. Καθ' αὐτήν). Καλά ! (πρὸς τὸν πριγκίπα λαμβάνουσα τὸν βραχιονά του). Ὑψηλότατε ! (ὁ θόρυβος τῶν μουσικῶν ὀργάνων ἐπαναλαμβάνεται) Ἄ ! δευτέρα ἐκδοσις !
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Κ' ἐπειτα λέγουν, ὅτι ἡ μουσικὴ ἐξημερώνει τὰ ἦθη ! (ἀνέρχονται τὴν σκηνήν).
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ (ἀκολουθῶν αὐτοὺς διὰ τοῦ βλέμματος). Ἀπελπισία ! Ἡ πατρίς μας γυναικοκρατεῖται !
 (Τὸ παραπέτασμα πίπτει, ἐξακολουθοῦντος τοῦ πατάγου τῆς μουσικῆς).

(1) Βρίκολης, Σοτοβόιος, ὁ ἀρχηγὸς εἰς τὸ βάθος. Ὁ Πρίγκιψ, Εὐα, Γαβριέλλα, ὁ Κάρολος ἀνωθεν τοῦ ἀνακλινηθῆρος.
 (2) Ὁ Πρίγκιψ, Εὐα, Γαβριέλλα, Κάρολος.

(Ἐπιτετα συνέχεια)

4. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222 223, καὶ 224). (*)

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

[Τὸ γράρειον τῆς Καρμανιόλας ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Μπακάκα. (Εἶνε αἴθουσα τοῦ πρώτου πατώματος). — Εἰς τὸ βῆθος τῆς σκηνῆς, ἐν τῷ μέσῳ, θύρα δεικνύουσα μετὰ τὸ μέρος ὅπου εἶνε τὸ σφαιριστήριον τοῦ ζυθοπωλείου. — Ἀριστερᾷ, προσέγγον πλαιγίως καὶ συνενθὸν τὰς δύο πλευρὰς εἰς τὴν γωνίαν (rap coure), παράθυρον βλέπον ἐπὶ μικρὸν δώματος ἐστολισμένου διακλημάτων καὶ διαφόρων γαστρῶν, ἀπὸ τῶ ὅποιον φαίνεται πέραν ἢ πεδιάς. — Εἰς τὸ πρῶτον διαμερίσμα τῆς σκηνῆς (πρὸς τὸν θεατὴν) τοῦ αὐτοῦ μέρους (Ἀριστερᾷ δηλ.) θύρα ῥυπαρὰ, δι' ἧς κατέρχονται εἰς τὸ τυπογραφεῖον. — Δεξιόθεν, προσέγγουσα πλαιγίως καὶ ἐνοθεα τὰς δύο πλευρὰς εἰς τὴν γωνίαν (rap coure) θύρα εἰσόδου. — Εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἐν τῷ πρώτῳ διαμερίσματι, ἐξέλινος ἀνακλιτήρ καὶ διάφοροι πίπαι κρεμασμένοι ἀνωθεν. — Μεγάλῃ τράπεζα πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς σκηνῆς, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐφημερίδες, βιβλία κτλ. — Ἀνακλιτήρ ἐκ δέρματος ἀριστερᾷ. — Εἰς τὸ βῆθος, μετὰ τῆς θύρας τῆς εἰσόδου καὶ τοῦ σφαιριστηρίου, εἰδός τι ἱματιοθήκης καὶ ἐπ' αὐτῆς εἰς κοῦμπαρὰς. — Ἀνωθεν αὐτῆς προτομή τις γάλλου δημοκρατικοῦ. — Ἐπὶ τῶν τοίχων κολλημένα προγράμματα, γελοιογραφίαι κτλ. — Ἐπὶ τῆς δεξιᾶς θύρας τοῦ σφαιριστηρίου ὑπάρχει ἐπιγραφὴ τις, ἐκ τῆς ὅποιας μακρόθεν διακρίνονται μόνον αἱ λέξεις Θεός καὶ Πεντήκονταλεπτά].

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ὑπρέτης, ὑπρέτρια, ἥτις καθαρίζει τὰ ἐν τῇ αἰθούσῃ, εἶτα ΓΕΡΩΝ.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (καθήμενος παρὰ τὴν μίαν ἄκρην τῆς τραπέζης καὶ κόπτων καὶ διπλώνων ἐφημερίδας). Ἐλα, κάντε γρήγορα, κ' ἔρχεται ὁ μέγας ἀνὴρ, μὰς ἔρχεται ὅπου κι' ἂν ἦνε! (Πρὸς τὴν ὑπρέτριαν). Πιστεύω τὸ φαγὶ του εἶν' ἔτοιμο...

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	ΒΕΝΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΠΠΟΠΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὀπλομαχὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΙΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλομαχὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΔ ΜΠΑΟΥΡΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΡΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΛΕΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΑΚΟΛΕΣ, διευθυντὴς ἄρτυρομίας	ΝΟΥΖΕΤ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθυπουργὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βασίλη)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

Ἡ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. Ἐτοιμο, ἀφέντη. ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Καλὰ. Ὁ ΓΕΡΩΝ (εἰσερχόμενος, πρὸς τὸν ὑπρέτην). Παρακαλῶ... τὸ γράφειον τῆς Καρμανιόλας;... ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἦ εἶνε πάλι; Οὔτε στιγμή μ' ἀφίνουν νὰ κυττάξω τὴν ἐφημερίδα μου... Ὁ ΓΕΡΩΝ (δειλῶς, προχωρῶν μετὰ τῆς τραπέζης καὶ τοῦ τοίχου). Ἦθελα κάτι νὰ εἰπῶ εἰς τὸν πολίτην Ῥαμπαγά (*). ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἄ! δὲν μιλοῦν εὐκολα εὐκολα μετὰ τὸν πολίτη Ῥαμπαγά. Ἐχεις ἀδειαν ἀκροάσεως; Ὁ ΓΕΡΩΝ (ταπεινῶς). Δὲν ἔχω τὴν τιμὴν αὐτὴν! ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἠπιώτερος ὡς ἐκ τῆς ταπεινώσεως τοῦ γέροντος). Ὁ μέγας ἀνὴρ εἶνε εἰς τὴν Νίτσαν, ὅπου ὑπερασπίζεται ἐν' ἀδελφῷ μας. (Μετ' ἀγαθότητος). Πές μου ὅμως ἐλευθέρῃ ἐμένα... εἶνε τὸ ἴδιο! Ὁ ΓΕΡΩΝ (προσφέρων αὐτῷ φυλλάδιον). Ἐγραψα αὐτὸ τὸ φυλλάδιον, κ' ἐπεθύμουν — παρακαλῶ — νὰ τὸ ἀναγείλῃ ἡ Καρμανιόλα... ΚΑΜΕΡΑΕΝ (λαμβάνων τὸ βιβλίον). Ἄ Πρόχειρος ὄδηγὸς τοῦ ἐπαναστάτου. — Καλὸς τίτλος! Ὁ ΓΕΡΩΝ (τρέμων ἐκ συγκινήσεως). Εἰργάσθην εἰς αὐτὸ τὸ ἔργον ὅλην μου τὴν ζωὴν, πολίτα! Ἦ ἐπιγραφὴ δεικνύει ὑπὸ ποῖον πνεῦμα... ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἀταγινώσκων). Ἄ ἦ περιφρόνησις πρὸς τοὺς νόμους καὶ ἡ ἀνατροπὴ τῶν ὑφισταμένων θεσμῶν εἶνε τὸ πρῶτιστον καθῆκον ἐλευθέρου ἀνδρός. Περιφρημα! Λαμπραὶ ἀρχαί! Ὁ ΓΕΡΩΝ (δλος χαρᾶ). Ἐλπίζω λοιπὸν ὅτι... ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ὁ ἀ γράψω ἐγὼ μόνος μου τὴν βιβλιοκρισίαν, πολίτα! (Ποιῶν αὐτῷ νεῦμα ὅπως ἀπέλθῃ). Χαῖρε! (Πρὸς τοὺς ὑπρέτας). Ἐλα, γρήγορα, γρήγορα!... Τὸ καταλαβαίνω... ἔρχεται!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ΜΠΙΓΚΟΡΟ.

ΜΠΙΓΚΟΡΟ (εἰσερχόμενος ἀσθμαίνων καὶ κρατῶν λείψωμα). Ναι, γρήγορα, ξεμπερδεύετε!... Ἐρχεται κατόπι μου! ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τὸν εἶδες; ΜΠΙΓΚΟΡΟ (*). Καὶ τὸν ἄκουσα ἔστῃ Νίτσα!... Μὰ τί λόγο σοῦκαμα! Μωρὲ ἐπιτυχία! Θρίαμβος! ΚΑΜΕΡΑΕΝ (δλος χαρᾶ θλίβων μετὰ περιπαθείας τὴν χεῖρά του). Ἄχ, φίλε μου!... Ἀλήθεια, ποῖος εἶσαι; ΜΠΙΓΚΟΡΟ. Ὁ Μπιγκορό! ὁ ἀγαλαματοποιός! θὰ θεωρήσω τιμὴν μου νὰ τοῦ κάμω τὴν προτομὴν του... αὐτὸ ἤθελα... — Καὶ σύ; ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ὁ Καμερλέν, ὁ φίλος του, πρῶτον πάτερ-Ἰωσήφ... ΜΠΙΓΚΟΡΟ. Καὶ τὰ Ξούρισε; Μπράβο! ΚΑΜΕΡΑΕΝ... Συντάκτης τῆς Καρμανιόλας καὶ ἰδιοκτητὴς τοῦ Μπάκακα... ΜΠΙΓΚΟΡΟ (βλέπων περὶ εαυτὸν). Σὲ συγχαίρω! ΚΑΜΕΡΑΕΝ... Τοῦ Μπάκακα!... Δὲν ἐπιάνωμ' οὔτε πενήντα φράγκα τὴν ἡμέρα, ἐνόσω ἔρχονται ὅλοι τοῦ πα-

(1) Καμερλέν, Γέρον.
(2) Μπιγκορό, Καμερλέν.

5. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἔξω ἀριθ. 222, 223, 224 καὶ 225). (*)

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. "Ἔτσι κ' ἔτσι!.. (Ἀναγινώσκων) «Κατάλογος συνεισφορῶν ὑπὲρ τῆς χάρας Βαγρουὲν πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ τὸν ὄν αὐτῆς, τὸν ὁποῖον ἐτσαλαπάτησεν ἡ ἀμαξία τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος!»

ΒΟΥΙΛΑΡ (ἐνῶ ἤναπτε σιγάρον). Τὸν ὄν! Νά τα τώρα! Πέσαμε καὶ ἐς τὴ γλώσσα τοῦ Ὁμήρου! Γιατί δὲν θέλετε τὴν λέξιν τὴν σωστὴν, τὸ γουρουῖν;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μὰ ξεῦρω...

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ὁμιλῶ πρὸς τὸν λαὸν τὴν γλώσσαν τοῦ λαοῦ! Ἀπαίτῶ γουρουῖν... Καὶ ἂν ἤξευρα ἄλλη λέξι πρὸ γουρουνοειδῆ, αὐτὴν θὰ ἔγραφα.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἔστω γουρουῖν! (Ἀκούεται καὶ πάλιν θόρυθος ἔξω· φωναὶ ὀξείαι γυναικῶν εἰς τὴν κ.λ.ι.μακα).

ΒΟΥΙΛΑΡ. Πάλι;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐγειρόμενος). Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Σκοτωμὸς γίνεται.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (φωνάζων). Βρὲ τί εἶνε, τί τρέχει;

ΣΑΦΙΟΥ (ἐκ τῆς θύρας τῆς κ.λ.ι.μακας δεξιῶθεν). Τίποτε, τίποτε! Δυὸ γυναῖκες μαλλιοτραβιοῦνται. (Ὁ θόρυθος ἐπαυξάνει).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Γιὰ πῆγαινε νὰ ἰδῆς!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἄς ἐς τὸ διάβολο! (Ἐξέρχεται πρὸς στιγμήν ὁ θόρυθος κατεννιάζεται).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸ ὄλον τῶν συνεισφορῶν;

ΒΟΥΙΛΑΡ (βλέπων τὸν κατάλογον). Σαράντα ἐπτὰ φράγκα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄρχοῦν!.. Κλείει ὁ κατάλογος.

ΒΟΥΙΛΑΡ. Μᾶς λείπουν ἀκόμη πέντε δέκα γραμμαῖα.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐπανερχόμενος καὶ κρατῶν χαρτίον). Τῆς ἔχω ἐδῶ! «Χθὲς τῆ 10ῃ π. μ. ἐγένεν ἡ πολιτικὴ κηδεῖα τῆς πολιτίδος Λαμουράλ... Ὁ σύζυγός της ἀπήγγειλεν ἐπὶ τοῦ τάφου της λόγον, ὃν ἐνέπνευσεν ὁ μᾶλλον ἄκρατος ὀλισμὸς, διότι ἐξέφρασε τὴν βαθυτάτην του πεποίθησιν, ὅτι δὲν θὰ ἐπανίδη πλέον ποτὲ πούθενά τὴν σύντροφον τοῦ βίου του! Ἡ θερμὴ αὕτη βεβαίωσις τῶν πεποιθήσεών του συνεκίνησε πολὺ τοὺς παρισταμένους.»

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀποθέτων τὸν κάλαμον) Ἐτελείωσας!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ὄψ! Ἰδρώσαμε! (Δίδει τὰς διορθώσεις εἰς τὸν Νουαζέτ, ὅστις εἶχεν εἰσέλθει μετ' αὐτοῦ, ἐξέρχεται δὲ νῦν ἀμέσως.)

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (1). Τώρα, παιδιὰ, ἐτελείωσαν τὰ ψέματα! Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὰ προαναγγελλόμενα γεγονότα, πρέπει νὰ συντάξωμεν καὶ μίαν προκήρυξιν, καὶ νὰ τὴν τοιχοκολλήσωμεν... ἀλλὰ θερμὴν, θερμοτάτην.—Εἰς τὰς ἐπαναστάσεις τὸ πᾶν εἶνε αἱ προκηρύξεις... —Γράφετε ἄγῃ-γῶρα!.. Μοῦ ἤλθε ἔμπνευσις. (Βηματίζει ἀνερχόμενος καὶ κατερχόμενος τὴν σκηνήν.)

«Λαὸ Μοραχικέ!

»Δὲν ἐπικαλούμεθα τὸν πατριωτισμὸν σου μόνον ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐλευθερίας, ἀλλ' ἐν ὀνόματι τῆς ἐξυβρισθείσης ἠθικῆς!.. (Κτυπᾷ ἐπὶ τῆς τραπέζης κατερχόμενος). Ἄρκει πλέον ὁ τόσος χρόνος, καθ' ὃν φαύλη κυβέρνησις ἐγένετο πρότυπον βυζαντινῆς διαφθορᾶς! (Κτυπᾷ πάλιν ἀνερχόμενος). Ὑπερέβη τὰ ὅρια τοῦ χρόνου τὸ μακρὸν διάστημα, καθ' ὃ τὰ παραλελυμένα της ἤθη ἔκαμαν νὰ ἐρυθρῶν ἢ ἀγία σεμνότης...»

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ, ἀλλοκότως ἐνδεδυμένη καὶ φέρουσα ἐρυθρὸν κεφαλόδεσμον, ΤΕΡΕΖΙΤΣΑ (μολίς δεκαπεντέτις).

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ (Εἰσέρχεται ὀρμητικῶς ἐκ τοῦ βάθου ἀποδοῦσα μικρὸν τὸν Ραμπαγά, ὅστις τὴν σιγμῆν ταύτην εἶν' ἰσιστραμμένος πρὸς τὸ κοινὸν ἰσάμενος πρὸ τῆς θύρας, κατέρχεται δὲ μέχρι τοῦ Βουίλαρ). Βρὲ σὺ βρέ! μὲ κορφοδέυεις, βρέ!.. Νὰ κάθουμαι νὰ σὲ περιμένω σὺν κούτσουρο...!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Αἱ καλὰ! Ἄμε τώρα! Γυναικίτριον!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Καὶ δὲν ἔμπορεῖς νὰ φῆς μονάχη σου;

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ. Ἄμμη λεφτά;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (στεροχωρούμενος). Αἱ, σιωπῆ!

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ (πρὸς τὸν Κάμερλέν). Ποῶς νὰ σιωπῶ;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐξαπτόμενος). Ἔστὺ, νά! Ἦρθες νὰ μᾶς βρωμίσης τὸ γραφεῖο...

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ. Νὰ βρωμίσω τὸ γραφεῖο; Ἐγὼ;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (δεικνὼν τὴν Τερεζίτσαν). Βρὲ τί τὸ γυρίζεις τὸ κορίτσι ἐς τοὺς δρόμους;

ΒΟΥΙΛΑΡ. Καὶ τί σε μέλει ἐσένα, βρέ ψευτοκαλόγερ;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἐγειρόμενος ἀπειλητικῶς). Βρὲ, μὴ σοῦ πέρασε πῶς θὰ μᾶς κἀνῆς ἐδῶ τὸν πρωτόσκολο;

ΒΟΥΙΛΑΡ (ὁμοίως). Ὅχι ἐσὺ θὰ μᾶς διδάξῃς ἀρετὴ...!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (παραφερόμενος ἐπίσης). Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! Νὰ πάρῃ! Βρὲ θὰ σκάσετε, ἢ σὰς πετάω ὄλου ἐπ' τὴν πόρτα;

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ (ἠσυχῶς). Αὐτὸ θὰ μᾶς κρατᾷ;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων ἄλλα τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος

Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεμὸς τοῦ πρίγκιπος, ὀπολογαγός τῆς σωματοφυλακῆς

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπολογαγός τῆς σωματοφυλακῆς

ΚΑΜΕΡΑΕΝ

ΣΑΦΙΟΥ

ΒΟΥΙΛΑΡ

ΠΕΤΡΩΒΑΣΚΗΣ

ΔΕΜΟΓΑΕΝ

ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀρτυνομαίας

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθυπουργός διοικητῆς

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγός τῆς σωματοφυλακῆς

ΜΗΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς

ΜΗΓΚΚΟΡΟ

ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολογαγός τῆς σωματοφυλακῆς

ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΓΑ ΜΠΑΟΥΝΤ

Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ

Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ

ΤΙΡΑΙΡΕΤΗ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ

ΝΟΥΖΕΙ

ΤΕΡΕΖΙΝΑ (Βωδὸν)

ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΓΥΝΕΤΑΙ

(1) Ραμπαγάς, Βουίλαρ καθήμενος καὶ γράφων, Κάμερλέν προσελθὼν ἔνω τῶν ὤμων τοῦτου καὶ ἰπαναλαμβάνων αὐτὸς τὰς διορθώσεις λέγει.

ΣΚΗΝΗ ΕΝΔΕΚΑΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΕΥΑ

ΕΥΑ (ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας). Συγχωρήσατε, Κύριε, το θάρρος μου . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τί λέγετε, Κυρία! Ἐγὼ πρέπει νὰ σὰς ζητήσω συγγνώμην, διὰ τὴν ἀταξίαν . . .

ΕΥΑ (1) Ἐχετε ἴσως ἐργασίαν . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δόξα σοι ὁ Θεός . . . (κατ' ἰδίαν) Πενήντα λεπτά! (Ἐπισημασμένη)... ἔτελειώσα κατὶ ἐνοχλητικῶν ὑποθέσεων. Παρακαλῶ, καθήσατε Κυρία, σὰς παρακαλῶ. (Πηγαίνει νὰ τῇ προσφέρει τὸ πρὸς δεξιὰ κάθισμα, ἀλλ' ἐδρίσκει ἐπ' αὐτοῦ τὴν πίπταρ του, τὴν ὁποίαν τεργηέντως ἀποκρύπτει, θέτωρ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὸ κάθισμα). Ὡ, μὲ συγχωρεῖτε . . . οἱ ὑπῆρται ἐδῶ δὲν ἐφρόντισαν . . . (ὑποδεικνύει πρὸς τὴν Ἐύαν τὸν ἀνακλιτήρα ἀριστερᾷ).

ΕΥΑ. Μὲ εἶπαν, Κύριε, εἰς τὸ σπίτι σας, ὅτι ἦτο πιθανὸν νὰ σὰς εὕρω ἐδῶ.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πραγματικῶς, Κυρία . . .

ΕΥΑ. Ἀλλὰ δὲν θὰ σὰς ἐνοχλήσω πολὺ . . . Ἡ συμβουλή τὴν ὁποίαν ἤλθα νὰ ζητήσω ἀπὸ τὰ φῶτά σας, ὡς ξένη . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων κάθισμα ἀριστερόθεν) ὀπισθεῖν τοῦ ἀνακλιτήρος). Ἄ! Κυρία, εἰσθε . . .

ΕΥΑ. Ἀμερικανίς!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (προσκλίνων). Ὁ τίτλος σας αὐτός, Κυρία μου, καὶ μόνος μοι ἐπιβάλλει πᾶσαν συμπάθειαν . . . (Κάθεται). Λοιπὸν μ' ἐζητήσατε ὡς . . .

ΕΥΑ. Ὡς δικηγόρον. . . Καί, ἐννοεῖται, τὸν μᾶλλον διακεκριμένον.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δηλαδή, Κυρία μου, τὸ πολὺ πολὺ, τὸν μᾶλλον ἀκέραιον.

ΕΥΑ. Δι' ὀλίγων, Κύριε, ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται . . . Ἦλθα ἐκ Νεαπόλεως· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐβιαζόμην πολὺ καὶ δὲν ἤθελα νὰ ἔχω φροντίδας διὰ τὰ πράγματά μου, τὰ ἐξαπέστειλα προηγουμένως μὲ μίαν ὑπῆρτριά μου . . . Ἀλλὰ τί μανθάνω χθὲς; Ὅτι μοῦ τὰ ἐκράτησαν εἰς τὸ τελωνεῖον τῆς Γενούης, λόγῳ ὅτι τὰ φορέματά μου ἔχουν πολλὰς δαντέλλαις, καὶ ὅτι εἶνε λαθρεμπόριον! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὀλίγον ἀπεροησευμένος). Ἄ! διὰ δαντέλλαις; . . .

ΕΥΑ. Φαντασθῆτε, Κυρία μου, πῶς μ' ἐφάνη! Δὲν ἐκοιμήθην ὅλην τὴν νύκτα.—Δὲν ἔχω ἐδῶ μαζὺ μου παρὰ τὸ φόρεμα τοῦ ταξιδιοῦ ὅπου φορῶ καὶ ἐν ἄλλο τοῦ χοροῦ! Μόνον δύο φορέματα ἀπὸ εἰκοσιδύο ὅπου ἔχω! Τί νὰ γίνω τώρα μὲ δύο φορέματα καὶ τριακόσια μίλλια μακρὰν ἀπὸ τὴν ῥάπτριά μου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βεβαίως, Κυρία μου, βεβαίως . . . (κατ' ἰδίαν) Εἶν' ἀπ' ἐκεῖναις!

ΕΥΑ. Φαντασθῆτε τὴν θέσιν μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὡ, τὴν φαντάζομαι, Κυρία μου, τὴν φαντάζομαι!

ΕΥΑ. Δὲν εἶνε τρομερόν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τρομερόν, τρομερώτατον! Νὰ σὰς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν ὁμως; εἰς τὴν ἀρχὴν ἐνόμισα κάμμιαν ὑπόθεσιν . . . κάπως ζωποτέραν. . . κἀνὲν οἰκογενειανὸν δρᾶμα. . . ἀφ' ἐνὸς σύζυγον ἴσως . . . ἀφ' ἐτέρου . . .

ΕΥΑ. Ὅχι, εἶμαι γῆρα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λοιπὸν, ἀφ' ἐτέρου μόνον . . . Ἄς εἶνε,

δὲν πρόκειται περὶ τοιούτων. Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὰ γαμλά.—Πρόκειται, λέγετε, περὶ ἐνὸς ἢ δύο κιβωτίων.

ΕΥΑ. Καλὲ τί, Κύριε; περὶ ὁτῶν κιβωτίων!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅχι, ἔστω! Λοιπὸν, Κυρία (ἐγείρεται) ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σὰς δώσω τὴν διευθυνσιν ἐνὸς συναδέλφου μου, ὁ ὁποῖος εἶνε μοναδικὸς διὰ τοιαύτας ὑποθέσεις.

ΕΥΑ. Πῶς, Κύριε, μ' ἀρνεῖσθε τὴν ὑποστήριξιν σας;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λυπούμαι πολὺ, Κυρία, ἀλλὰ δὲν δικομαχῶ δι' ἐμπορεύματα.

ΕΥΑ. Ἀλλὰ, Κύριε, τὰ φορέματά μου δὲν εἶνε ἐμπορεύματα.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐγείρομενος). Εἶνε καλλιτεχνήματα, δὲν ἀμφιβάλλω! Ἀλλὰ ὁ κάθεις μὲ τὴν εἰδικότητά του· ἡ ἰδική μου εἶνε τὰ πολιτικά! (Γράφει διεύθυνσιν τινα, ὀρθίος ἐπὶ τῆς τραπέζης δεξιᾷ).

ΕΥΑ. Ἄ! ὑπερασπίζεσθε ὑποθέσεις τῆς πολιτικῆς;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξακολουθῶν). Καὶ μετ' ἐπιτυχίας, Κυρία μου, τολμῶ νὰ εἰπῶ.

ΕΥΑ. Ἰσαί, ἴσαί λοιπὸν· ἡ ἰδική μου ἀνάγεται εἰς τὰ τῆς πολιτικῆς· πρόκειται περὶ τῶν τελωνείων.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (σταματῶν, δίδει τῷ ἥρσειν ἡ ἰδέα αὐτῆ. Προσερχόμενος). Ἀληθῶς. . . ἴσως. . . ὑπὸ τινος ἐπόψεως. . .

Ἄλλ' εἰς τὸ εἶδος τῆς, δὲν εἶνε ὠραία ἡ ὑπόθεσις σας. Φορέματα! Τί εἰμπορῶ νὰ ἐξαγάγω ἐξ αὐτῶν; — Ἄν εἶχατε βαλμένα μαζὺ τίποτε φυλλάδια, κάμμιαν σάτυραν, τινὰς ἀριθμοὺς ἐφημερίδος ἐμποδισμένης!

ΕΥΑ. Ἐφημερίδος; Ἐχω βεβαίως! Ὅλα μου τὰ ὑποδήματα εἶνε περιτυλιγμένα μ' ἐφημερίδας.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἰταλικῆς;

ΕΥΑ. Μὲ τὸν Pasquino, μὲ τὴν Pulcinella!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς). Καλὰ, καλὰ! Ζωηραὶ ἐφημερίδες αὐταί!

ΕΥΑ. Μὲ γελοιογραφίας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐπίσης). Κατὰ τῆς κυβερνήσεως;

ΕΥΑ. Ὡ! νοστιμωτάτας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐνθους). Ἄ μὰ λοιπὸν τὸ ἤραμε!

ΕΥΑ. Πιστεύετε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα, . . . τώρα. . . ἐμβαίνομεν εἰς τὴν πολιτικὴν. . . Ἀγαθὴ τύχη! Αἱ δαντέλλαι σας, αὐτὸ εἶνε πρόφασις. . . ὅθ' εἰπούμεν. . . κατέσχον εἰς τὰ κιβωτιά σας καὶ καταδιώκουν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου! Σεῖς εἰσθε Ἀμερικανίς! Περιφροῦσα! Ἀναγνώσκω ἐπ' ἀκροατηρίου τὰς ἐφημερίδας! Γίνεται σκάνδαλον! . . . γίνεται κρότος! . . . Καταδικάζεσθε!

ΕΥΑ. Αἶ;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐγὼ ὁμως ἐπιτυχᾶνω!

ΕΥΑ. Καταδικάζομαι;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄ μπᾶ! Εἰς μικρὸν πρόστιμον! Σὰς μένουν τὰ φορέματά σας! Ἀφήστε νὰ ἰδῆτε! . . . Ἐχετε ὅλα τὰ χαρτί; τὰς σημειώσεις, τὰς ἀποδείξεις τῆς παραλαβῆς;

ΕΥΑ. Ὅλα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (προσφέρον αὐτῇ κάθισμα δεξιῶθεν καὶ ἐξάγων τὸ σημειωματάριόν του (1)). Πολὺ καλὰ. Ἐρχομαι ἐγὼ εἰς τὸ σπίτι σας καὶ τὰ λαμβάνω! (Ὀρθίος διατιθέμενος τὰ γράψα). Ποῦ κάθεσθε, παρακαλῶ . . .

ΕΥΑ. (καθημένη, ἀταράχως ἀπὸ τῆς θέσεώς της). Εἰς τὸ παλάτι!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ;

(1) Ραμπαγάς, Εὐα.

(Ἐπεται συνέχεια)

(1) Εὐα, Ραμπαγάς.

6. ΡΑΜΠΑΓΑΣ ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδτε ἀριθ. 222, 223, 224, 225 καὶ 226). (*)

'ΡΑΜΠΑΓΑΣ (προσφέρων αὐτῇ κάθισμα δεξιόθεν καὶ εἰσάγων τὸ σημειωματάριον του). Πολὺ καλᾶ. Ἐρχομαι ἐγὼ εἰς τὸ σπιτι σας καὶ τὰ λαμβάνω! ('Ὀρθιός διατίθε- μένος τὰ γράψῃ). Ποῦ κάθισθε, παρακαλῶ...
ΕΥΑ. (καθημέρη, ἀταράχως ἀπὸ τῆς θέσεώς της). Εἰς τὸ παλάτι!

(1) 'Ραμπαγᾶς, Εὐα.

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Table listing characters and roles: Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ, 'ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ, Ο ΊΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὑπολογαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς, ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολογαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς, ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ΣΑΦΙΟΥ, ΒΟΥΙΛΑΡ, ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ, ΔΕΜΟΓΑΕΝ, ΒΗΚΟΑΝΕ, δεσφεντῆς Ἀγρονομίας, ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθοπορευτὸς δια- κητής

'ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νὰ σὰς ὑπρασπισθῶ; Ἀδύνατον! Ἄν ἤμην ἀντιδικός σας, ἄ, τότε ἐναντίον σας...
ΕΥΑ. Ἐναντίον μου;
'ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐννοεῖται... Εἴσθε ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ στρα- τοπέδου, σὰς κτυπῶ!

ΣΚΗΝΗ ΔΩΔΕΚΑΤΗ

'ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΒΟΥΙΛΑΡ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ΣΑΦΙΟΥ.

ΒΟΥΙΛΑΡ, ΣΑΦΙΟΥ καὶ ΚΑΜΕΡΑΕΝ (διὰ τραγικοῦ ὄρου καὶ γογγύς, ἀφοῦ βεβαιωθῶσιν ὅτι ἡ Εὐα ἀνεχώρησε). 'Ραμπαγᾶ!
ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἡ γυνὴ αὕτη, ἥτις ἦτο εἰδωλόν, ...
ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἶνε ἡ ἐρωμένη τοῦ πρίγκιπος!

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΝΟΥΖΕΤ, εἶτα ΑΝΔΡΕΑΣ.

ΝΟΥΖΕΤ (σπεύδων). Προσοχὴ! Ἐνας ἀξίωματικός!
ΟΛΟΙ. Ἐδῶ;
ΣΑΦΙΟΥ (ἠερρρησ). Προδοθήκαμε!

'ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Σιωπὴ!... Τραθηγοῦτε!... Καὶ οὕτε λέξτε!
'Ας ἔλθῃ νὰ ἰδοῦμε!
ΑΝΔΡΕΑΣ (εἰσέρχεται κρατῶν φύλλον τῆς 'Καρμανιό- λας' ἀνὰ χεῖρας, χαιρετίζει, ὀλίγον ἐκπλαγμένος, ὅτι ὅλοι τῶ ἔχουν ἐστραμμῆνα τὰ νῦκτα). Μὲ συγχωρεῖτε, Κύ- ριοι, ποῖος εἶνε ὁ ἀρχισυντάκτης τῆς ἐφημερίδος αὐτῆς, πα- ρακαλῶ;
'ΡΑΜΠΑΓΑΣ (στροφόμενος). Ἐγὼ εἰμαι, Κύριε!...

(1) Σαριοῦ, Καμερλίν, Ἄνδρεας, 'Ραμπαγᾶς, Βουίλαρ.
(2) Σαριοῦ, Καμερλίν, 'Ραμπαγᾶς, Ἄνδρεας, Βουίλαρ.

ή καταδική μου! . . Δέν σās είπε τώρα ό χωροφύλαξ, ότι είνε κλεισμένοι άπόψε είς τόν στρατόνα; Άρα, φοβούνται μή γίνη κάτι τι άπόψε.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ίσως.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τι ίσως; Βεβαίως! Τι είπαν λοιπόν; α'Ο 'Ραμπαγās τās ύποκινεί όλα' άς προσκαλέσωμεν τόν 'Ραμπαγā! Άν έλθη, δέν ύπάρχει πλέον φόβος! η Θέλετε λοιπόν νά λείψω, ώς νά τοίς έλεγα: Τρέμστε άπ' έναντίας! Καί λάβετε καλά τās μέτρα σας . . . διότι άφού δέν έρχομαι είς τό παλάτι, κατήλθον πλέον είς τās τριόδους!;

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Τό κατ' έμέ . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρώς διακόπτων αὐτόν). "Ω, έσείς μ' έννοείτε, στρατηγέ! Μ' έννοεί ό άνήρ τών πολέμων! . . . — Ένώ άπ' έναντίας, ή εμφάνισίς μου θά τοūs καθησυχάσῃ, θ' άποκοιμίση τās ύποψίαις . . . Τοūs μαγνητίζω εκεί περίφημα! . . . και τότε τοūs κτυπάτε άσφαλώς . . . χάρις είς τήν αύταπάρνησίς μου! . . .

ΔΕΜΟΥΑΕΝ και ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Σā σωστό είν' αύτό!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Δέν με φαίνεται!

ΣΑΦΙΟΥ. Άμ' άν σε προσκαλοῦν γιά νά σε συλλάβουν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νā με συλλάβουν;

ΟΛΟΙ. Ά!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετ' ευαισθησίας). Σ' εύχαριστῶ δι' αύτό, άδελφέ! Με ύπαγορεύει, Κύριοι, τό καθήκόν μου! Τι λοιπόν; Άπειλή ύπάρχει; κίνδυνος; Ά! δέν έχω πλέον δικαίωμα νά διστάζω! Τρέχω άμέσως!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Με βελάδα;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αί;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Βεβαία! Δέν γίνεται κάνεις δεκτός χωρίς βελάδα! Διάβασε τό προσκλητήριο νά ιδῆς!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αί λοιπόν, έστω! Άκόμη μίαν θυσίαν όφείλω! Τι σημαίνει! (Ως ανωτέρω βαίνει όπως εξέλιθη).

ΒΟΥΙΛΑΡ (τιθέμενος πρό τῆς θύρας και έμποδίζων αύτῶ τήν έξοδον). Θα φορέσης βελάδα;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα! Θα έχω τό θάρρος νά φορέσω βελάδα!

ΟΛΟΙ (περικυκλοῦντες αὐτόν, μετά περιφρονησεως). Βελάδα! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νā επί τέλους τί είνε; σουρτουκό κομμένο άπ' έμπρός . . .

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Είνε τό ένδυμα τῆς άριστοκρατίας!!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Έγώ θā τό κάμω περίβλημα τῆς αύταπαρνήσεως!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Βελάδα έσύ, άρνησίθησκε! . . . Η βελάδα αύτή είναι ή άποκήρυξις τών άρχών του 89.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος). Έλάτε, έλάτε! Μή γινώμεθα ύπερβολικοί . . . Ο Ρομπεσπιέρος φορούσε βελάδα!

ΒΟΥΙΛΑΡ (κατατεθλιμμένος). Κακά και ψυχρά έκαμε!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ, ΒΟΥΙΛΑΡ και ΣΑΦΙΟΥ (άποφασιστικῶς). "Οχι . . . δέν θā τήν βάλῃς, όχι! . . .

ΟΛΟΙ (έπιμένοντες). Ο 'Ραμπαγās με βελάδα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ένώπιον όλης τῆς Αὐλῆς!

ΣΑΦΙΟΥ. Μωρέ 'πῆρ' ό διάβολος τό Πάτερ ήμῶν . . .

Βρέ, ποῦνε αί άρχαί σου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (φονάζων). Μā σās λέγω, δέν θā με δεχθῶν χωρίς βελάδα! Μā, νā πάρῃ ό διάβολος και πάλι νā πάρῃ! . . . Διαβάστε, βρέ, ποῦ νā σās πάρῃ! . . . εν στολή, λέγει, εν στολή, ποῦ θā 'πῆ βελάδα, βελάδα! κι' άσπρο λαιμοδέτι!

ΟΛΟΙ. Τό λοιπόν μήν πηγαίνε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (έξω φρονῶν). Καί ή διαδήλωσίς μας; κόκκαλο! γιά μὲ βελάδα! Άμ' αύτά είνε βλακία, κτηνωδία! . . . (Μεταβαίνει είς τήν άκραν δεξιῶν τῆς σκηνῆς).

ΒΟΥΙΛΑΡ. 'Ραμπαγā, κύτταξε καλά! . . . Με τῆ βελάδα άρχίζουν όλοι και τελειῶνουν με τās παράσημα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (αἶρων τās χεῖρας πρός τόν οὐρανόν). Νā τα! . . . θā με κάμουν τώρα και προδότην, έμέ!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Η αλήθεια, . . .

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ. Έχει δίκαιον!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Άμετε λοιπόν, παραβάται!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Σιωπή, εικονοκλάστα!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Βάτραχοι του βούρκου! άμετε!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Αί, γιά νā σου πῶ; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ανησυχῶν διά τās πολλὰς φωνάς). Βρέ, μή φονάζετε, . . . καυμένοι!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (καταβιάζων τόν τόνον τῆς φωνῆς του και πηδῶν επί του ανακλινητήρος άριστερῶ). Ψηφοφορία!

ΔΕΜΟΥΑΕΝ. Μάλιστα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Όσοι είνε ύπέρ τῆς βελάδας, νā σηκώσουν τό χέρι! (ό Καμερλέν, ό Πετρόβασκος και ό Δεμουλέν ανηψῶσι τόν βραχίονα).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τρεῖς!

ΣΑΦΙΟΥ. Καί οί κατά! . . .

ΒΟΥΙΛΑΡ. Καί ένας νā ἦνε, . . . έγώ θā ἦμ' αύτός! (Ανυψῶ τόν βραχίονα' ό Σαφιου τόν μιμείται).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Η βελάδα έψηφίσθη! (Τρέπεται μετά βίαια πρός τήν θύραν λαμβάνων τόν πλόον του).

ΣΑΦΙΟΥ. Νā τί θā πῆ καθολική ψηφοφορία! Άηδία!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Είμεθα σύμφωνοι λοιπόν! . . . Σε περιμένουμε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (έτοιμος νά εξέλιθη). Είς τās ένδεκα! . . . έδῶ! . . . διά νā δοθῆ τό σύνθημα!

ΔΕΜΟΥΑΕΝ. Τι θā ἦνε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μία ρουκέτα από αύτό τό παράθυρον!

ΟΛΟΙ. Καλά!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος πάλιν όλληρον). Καί μακρῶά από άνοησίαις, παρακαλῶ! Μῆν άρχίσετε πρόωρα! . . . Τι έχω νά πάθω ύστερα έγώ εκεί μέσα! . . .

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μή σε μέλη, έννοια σου!

ΣΑΦΙΟΥ. Κι' άν δέν γυρίσης 'πίσω; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μεγαλοφρόνως επί του οὐδου). Έκδικήσατέ με!

ΟΛΟΙ (έκτεινοντες τήν χεῖρα). Όρκιζόμεθα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μā συλλογίσου και πάλι! . . . Τό άπεφάσις;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μέχρις έσχάτων! . . . (καθ' εαυτόν ιδίῶ). Καλά είσαι! Νā χάσω τέτοια περίστασι! Ποῦ θā τήν ξαναεύρω!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Λοιπόν, είς τās ένδεκα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (φεύγων, εκ του οὐδου). Είς τās ένδεκα!

ΟΛΟΙ. Είς τās ένδεκα.

ΒΟΥΙΛΑΡ (θλίβων τήν χεῖρα του Σαφιου, δε' ύφους μεστού μυστηρίου). Σαφιου, έπαγρυπνώμεν!

ΣΑΦΙΟΥ. Δημοκράτης με βελάδα! Άγγελος με ούρά! Μὲ χαρά!

Τέλος τῆς Β'. πράξεως.

(Επταί συνέχεια)

7. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226 καὶ 227). (*)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ

[Μεγάλη αἴθουσα τοῦ παλατιοῦ ἡμικυκλιοειδῆς καὶ κατακόλιτος δι' εἰκόνας ἐπὶ τῶν τοίχων καὶ ἐπὶ τῆς ὀροφῆς. — Εἰς τὸ βῆθος τρεῖς μεγάλοι ἀψίδες ἀνοικταὶ φέρουσαι εἰς ἄλλην αἴθουσαν. — Δεξιά, ἐν τῷ πρώτῳ διαμερίσματι, παράθυρον λίαν καταφανές, πλατὺ, δι' οὗ εἰσέρχονται εἰς ἐξώστην φαινόμενον ἐπίσης πολὺ. — Ἀριστερᾶ, εἰς τὸ δεύτερον διαμερίσμα, μεγάλη θύρα ἄγουσα εἰς θαλάμου. Εἰς δὲ τὸ πρῶτον διαμερίσμα, ἐστία. — Τράπεζα ἐν τῷ μίσῳ τῆς σκηνῆς, ἀνάκλιτρον ἀριστερᾶ, ἕδρα δεξιά.]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΜΠΟΥΜΠΑΡ, Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ, ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ, Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ, ΒΡΙΚΟΛΗΣ, Κυρίαί, ἄξιωματικοὶ κ. τ. λ. (Πάντες καθήνται ἢ μένουσιν καθ' ὁμάδας) εἶτα ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ καὶ ΚΑΡΟΛΟΣ.

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ (καθημένη ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτροῦ). Καὶ πότε θ' ἀρχίσῃ ἡ συναυλία; Ἡ ὦρα εἶνε ὀκτώ!

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ (ὀπισθεν ἀδτιῆς, ὄρθιος). Ἀκόμη ἔρχονται οἱ μουσικοὶ, ἀγαπητὴ κυρία βαρώνου... Τώρα τοποθετοῦνται!

Ἡ ΔΕΣΠ. ΘΕΡΟΥΑΝ. Βγχετε κανέν πρόγραμμα;

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ. Ὅριστε!

Ἡ ΔΕΣΠ. ΘΕΡΟΥΑΝ. Εὐχαριστῶ!

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ. Καὶ ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης;

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ. Εἶνε εἰς τὸν κήπον.

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ. Μὲ τὴν μίστρες Μπλόουντ;

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χοροφυλακῆς
Ο ΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὀπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΙΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΟΥΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Ἡ ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΡΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΑΝ	Ἡ ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀρμονίας	ΝΟΥΖΕΤ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθυπουργὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδὸν)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ. Μάλιστα!

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ (χαμηλοφώνως, μετὰ πικρίας). Χωρὶς ἄλλο, ἔχει τὴν εὐνοϊάν του!

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ (πρὸς τὸν Σοτοβόιον εἰσερχόμενον ἐκ τοῦ βῆθους μετὰ τοῦ Καρόλου). Λοιπὸν, τί νέα, Κύριε διοικητῆ;

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ. Λοιπὸν, ὁ ἀναθρασμὸς ἐπιτείνεται...

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. ὦ! (Πάντες μετακινουῦνται, ὅπως ἀκούσονται).

ΚΑΡΟΛΟΣ. Πραγματικῶς, πολὺς κόσμος εἶνε συναγμένος εἰς τὰ περίχ τῆς πλατείας. Μόλις ἔδυνήθησιν νὰ τὸν διασχίσω.

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ. Καὶ τί λέγουσιν;

ΚΑΡΟΛΟΣ. Τίποτε μέχρι τοῦδε.

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Ὡ! ἴδῃτε ὅτι ἡ ἐσπέρα αὐτὴ δὲν θὰ παρέλθῃ ἀνευ ὀχλαγωγίας τινός!...

Ἡ Δ. ΘΕΡΟΥΑΝ (πεφοβισμένη). Ὀχλαγωγία;

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (1). Αὐτὴ εἶνε ἡ γνώμη τοῦ Βρίκολη.

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Τί νὰ γίνῃ! Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ἐξακολουθεῖ ν' ἀποτροπιάζεται τὰ ἀστυρὰ μέτρα! Ἀκόμη χθὲς τὸ βράδυ δὲν ἔδυνάμεθα τάχα νὰ τοὺς θηρίσωμεν ὅλους; Ἀλλὰ ἡ νέα Μεγάλη Κυρία δὲν ἦτο τοιαύτης γνώμης!

Ἡ ΒΑΡΩΝΟΥ (μετὰ πικρίας). Αἶ, μὰ τότε...

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ (καθήμενος παρ' αὐτῆς). Καλὰ, καλὰ. Ἐδῶ εἴμ' ἐγώ! Καὶ γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ, καλὰ ἔκμα καὶ συνέταξα μίαν ἐκκλησίαν.

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ (πρὸς τὸν Βρίκολην, κατ' ἴδιον). Τί λέγει ἐκεῖ μὲ τὴν ἐκκλησίαν του; (ὀψηλοφώνως). Ἐν μόνον μέσον ὑπάρχει! μία καλὴ προσβολὴ τοῦ ἱππικοῦ! Ἐρωτήσατε, ἐρωτήσατε τὸν συνταγματάρχην, ὁ ὅποιος εἶδεν ὅλας τὰς ἐπαναστάσεις τῶν Παρισίων! (Πάντες στρέφονται πρὸς τὸν Μπουμπάρ καθήμενον παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἀναγινώσκοντα ἀταράχως ἐφημερίδα τινά).

ΜΠΟΥΜΠΑΡ (ἀποδιδῶν σημασίαν εἰς ἑαυτὸν, ἐγμυρμένος καὶ διπλόων τὴν ἐφημερίδα). Ἡ προσβολὴ τοῦ ἱππικοῦ εἶνε καλὴ εἰς τὴν ἀρχὴν, διότι ὁ λαὸς ὀκλήμ δὲν θεωρεῖται ἱερός... Ἀργότερα ὅμως, εἶνε τολμηρὸν!...

ΟΛΟΙ. Ἄ!

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ (μετ' ἀπειλῆς). Πῶς; Τοὺς παραξίνας ὀχλαγωγούς τάχα θὰ...

ΜΠΟΥΜΠΑΡ. Ἄ! καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς αὐτὸς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὥραν! Εἶδα εἰς Παρισίους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι εἰς τὰς δώδεκα ἦσαν ὀχλαγωγοὶ καὶ εἰς τὰς τέσσερας κυβέρνησις!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Καὶ λοιπὸν, πῶς διακρίνεται ἡ στασιαστικὴ ὀχλαγωγία ἀπὸ τὴν ἐπανάστασιν;

ΜΠΟΥΜΠΑΡ (σοβαρῶς, διασχίζων τὴν σκηνήν). Εὐκολώτατον! Ὀχλαγωγία εἶνε, ὅταν ὁ λαὸς τῆς φάγῃ καὶ τότε, ὅλοι ἀποκαλοῦνται περιτρίμματα! Ἐπανάστασις δὲ, ὅταν ὁ λαὸς νικήσῃ καὶ τότε λέγονται ὅλοι ἄνθρωποι!

ΘΥΡΩΣ ΤΙΣ (εἰς τὸ βῆθος). Ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης, Κυρίαί! (Φαίνεται εἰς τὸ βῆθος ὁ πρίγκιψ κρατῶν εἰς τὸν βραχίονά του τὴν Ἐδρὰν διέρχεται τὴν εἰς τὸ βῆθος αἰθουσαν ἐκ δεξιῶν πρὸς τὰ ἀριστερά. Ὁλοὶ ἐγείρονται καὶ εἰσέρχονται ἀκολουθοῦντες αὐτῶ).

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἄλλ' ὁ Ἄνδρῆς ποῦ εἶνε; (Ὁ Ἄνδρῆς ἔρχεται δεξιῶσιν ἔπειτὰ τὸν Καρόλον τὸν βλέπει καὶ κατέρχεται γοργῶς, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἀπομακρύνονται).

(1) Μπουμπάρ καθήμενος, Σοτοβόιος καὶ ἡ βαρώνου ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτροῦ. Ὁ Καρόλος ὄπισθεν ὀρθιος. Ἡ δεσπ. Θερούαν καθήμενὴ ἐπὶ τῆς ἕδρας. Ὁ ἀρχηγός, Φλαβαρένς, Βρίκολης, ὄρθιος.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΚΑΡΟΛΟΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ.

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἄ! σ' ἐγύρευα! Ἰππῆες; τοὺς εἶδες;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναί! Ἰππῆα!
ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἄ! λοιπόν;

καὶ πορεύομαι... Σὺ δὲ τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ὀλισθαί-
νω πλέον, ἔρχεσαι καὶ μὲ λέγεις νὰ σταματήσω; Ἄ! κα-
κότυχε!... σπρωξέ με καλλίτερα νὰ κρημνισθῶ ἀμέσως εἰς
τὰ βῆθη... καὶ νὰ τελειώθῃ!

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΕΥΑ.

ΕΥΑ (*). Πῶς ἐδῶ, Κύριοι... καὶ δὲν εἰσθε εἰς τὴν συ-
ναυλίαν;
ΑΝΔΡΕΑΣ. Ναί, Κυρία, μάλιστα... Τώρα ἐπηγαίνα-
μεν!...

ΕΥΑ. ὦ! ὦ! Ὁ ἱππότης μας φαίνεται πολὺ συγκεκινη-
μένος! Τί νὰ τρέχῃ! Κι' ὁ Ῥαμπαγᾶς... τίποτε!...
Νὰ ἠπατήθην τόσον περὶ αὐτοῦ;... Δὲν εἶνε δυνατὸν...

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΥΑ, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀναζητοῦσα διὰ τοῦ βλέμματος, εἶτα βλέ-
ποῦσα τὴν Εὐά). Ἄ! εἶσθ' ἐδῶ, Κυρία... Δὲν ἴππηγες
εἰς τὴν μουσικὴν;
ΕΥΑ. Καὶ ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης βλέπω...
ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸ τοῦ καθρέπτου ἀνωθεν τῆς ἐστίας,
προσποιουμένη ὅτι διορθῶναι τὴν κόμην τῆς). ὦ, δὲν ἔχω
ῥεζίν διὰ μουσικὴν ἀπόψε!

μόητος). Εἶνε τόσον καλὸς, τόσον γλυκὺς, τόσον περιποιη-
τικός!
ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). ὦ ἠλικία ἀθῶα!
ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Καὶ εἶνε καὶ ὠραίος!... Δὲν εἶνε;...
ΕΥΑ. Ναί, ναί! καὶ πολὺ ὠραίος!

(1) Κάρολος, Ἄνδρας, Εὐα.

εἶνε πολὺ ἀργά; — Εἶπα νὰ ὑπακούσω, προσεπάθησα, προσεπάθησα . . . νὰ μὴ τὸν ἀγαπῶ πλέον! . . . Ἐστάθη ἀδύνατον! Δὲν εἴμπορῶ . . . πραγματικῶς· καὶ δὲν πταίω ἐγώ. . . Σὺς ἐρκίζομαι, δὲν εἴμπορῶ!

ΕΥΑ. Καλὲ πῶς; δάκρυα;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μὰ εἶνε φοβερόν νὰ τυραννῆται κάνεις διὰ πρᾶγμα τόσον ἀπλοῦν! Μὲ ἀγαπᾷ τόσον πολὺ! Κεὶ εἴμεθα, . . . μὰ δὲν εἰξεύρετε πῶς ταιριάζομε! Ὅταν ἤμεθα μικροί, μ' ἐσήκονε ἰς τὰ χέρια του, μ' ἔβαζε κ' ἐπαιζα. . . Καὶ τώρα, τώρα θὰ ἔλθῃ κάνενας ἀγνωστος ν' ἀντικαταστήσῃ ὅλας αὐτὰς τὰς ὥραια; ἀναμνήσεις; Μιὰ μέρα, ἔπαιε καὶ μὲ ἴγλυττωσε μὲς ἀπὸ τῆ λίμνη, ὅπου παρ' ὀλίγον νὰ πνιγῶ. . . Αὐτό, αὐτό πῶς τὸ λησμονεῖ ὁ παπᾶς; . . . Ἄχαριστος!

ΕΥΑ. Βέβαια, βέβαια! Αὐτὸ πλέον εἶνε κεκτημένον δικαίωμα.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀπερισκέπτως). Δικαίωμα βέβαια! Αὐτὸ ἔλεγα καὶ εἰς τὸν Κάρολον χθὲς τὴ νύκτα!

ΕΥΑ (ἴωρῶς). Χθὲς τὴν νύκτα! . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀναγνωρίζουσα τὸ λάθος της). Ὡ . . .

ΕΥΑ (ἀνησυχοῦσα). Πῶς; χθὲς τὴν νύκτα;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μὰ τῶνόντι. . . Ἄφοῦ εἶσθε φίλη μου, δὲν θέλω νὰ σᾶς ἀποκρύψω τίποτε!

ΕΥΑ (ὡς ἀνωτέρω, ζωηρῶς). Λέγετε καλὲ, λέγετε πριγκιπέσσα! . . . Χθὲς τὴν νύκτα;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Μάλιστα, ἰδοὺ τί συμβαίνει! Πρωτίτερα, καὶ μέχρι τῆς περασμένης ἐβδομάδος, ὁ Κάρολος ἐπαιζε μαζί μου πιάνο . . . ἐζωγραφίζαμε μαζί. . . συνωμιλοῦμεν, εἴμεθα εὐτυχεῖς. . . Καταλαμβάνετε πλέον! Ἀλλὰ τώρα εἶν' ὀκτώ ἡμέραι. . . ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς νὰ βλεπώμεθα. . . Τότε . . .

ΕΥΑ (ἐν ἀγωνίᾳ). Τότε;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Τότε . . . πλέον δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ βλεπώμεθα οὔτε νὰ ὀμιλοῦμεν. . .

ΕΥΑ (ὡς ἀνωτέρω). Αἶ, τότε; . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Τότε κ' ἡμεῖς . . . Νά! Τὴν νύκτα, ἐνῶ ὅλοι κοιμοῦνται εἰς τὸ παλάτι, ὁ Κάρολος ἐμβαίνει εἰς τὸν ἰδιαιτέρον κῆπον, ἀπὸ μία μικρὰ θύρα — ἔχει ἰδιαιτέρον κλειδί — καὶ συνομιλοῦμεν ἤσυχα ἤσυχα . . . ἀπὸ τὸ παράθυρον τοῦ προσευχητηρίου μου. . .

ΕΥΑ. Ἄ!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Καὶ τί καλὰ, τί καλὰ! τὴ νύκτα μὲ τ' ἄστρα! Ἄ! εἶνε περιήγημα!

ΕΥΑ. Ἴσως. . . δὲν λέγω ὄχι. . . Ἀλλὰ κάμνετε πολὺ ἄσχημα. . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (συνερχομένη). Ἄ! εἶνε κακό; . . . Ἀλήθεια, δὲν κάμνομε καλὰ;

ΕΥΑ. Ἐννοεῖται!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀθῶως). Ναί. Κ' ἐγὼ αὐτὸ λέγω καμμιὰ φορὰ μόνη μου! Δὲν εἶνε καλὸ αὐτὸ ποῦ κάμνομε!

ΕΥΑ. Σὺς βεβαιῶ, ὄχι. . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Βλέπετε πῶς ἔχω ἀνάγκην ἀπὸ τὰς συμβουλὰς σας; Ἐγὼ τὸ ἤξευρα, ὅτι δὲν ἔκαμνα καλὰ . . . καὶ τοῦ τό εἶπα . . . ἀλλὰ δὲν μὲ πιστεύει.

ΕΥΑ. Εἶνε πολὺ . . . πολὺ κακόν! Ἄκουτ' ἐκεῖ; Συνεντεύξετε τὴν νύκτα μὲ ἕνα νέον!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὡ, ὄχι μὲ ἕνα νέον! . . . Μ' ἐκείνον!

ΕΥΑ. Ἐδῶ δὰ εἶν' ὁ κίνδυνος!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Εἰς τὸν κῆπον; Μπα! τί κίνδυνος; Ἄφοῦ εἶνε κ' ἐκεῖνος μαζί μου!

ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Ὡ ἀθώότης! (μεγαλοφώνως). Δηλαδὴ δὲν εἶνε κίνδυνος νὰ σᾶς ἰδοῦν . . . παραδείγματος χάριν;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ἄ! ναί, μάλιστα! . . . Καὶ πῶς θὰ ἴθιμονε ὁ παπᾶς!

ΕΥΑ. Αἶ! δὲν σας ἀρκεῖ πλέον;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὡ, βέβαια!

ΕΥΑ. Πρέπει λοιπόν, ἀμέσως, ἀμέσως νὰ παύσουν αὐταὶ αἱ συντεύξεις, καὶ πλέον ποτὲ νὰ μὴ δίδετε rendez vous, οὔτε τὴν ἡμέραν, οὔτε τὴν νύκτα!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἐν ἀπίσθητι). Καὶ καλὰ λοιπόν, καὶ ποῦ θὰ τὸν βλέπω;

ΕΥΑ. Ἐδῶ.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἐγχειρομένη). Εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἐμπρός; Ὡ, ὄχι, ὄχι, ὄχι! . . . δὲν ἀρκεῖ!

ΕΥΑ (ἐπίσης ἐγχειρομένη). Πριγκιπέσσα, δὲν με εἶπατε, ὅτι ἠθέλατε νὰ ἤμην φίλη σας πιστή;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Αὐτό, μάλιστα.

ΕΥΑ. Αἶ λοιπόν! Καὶ συμβουλὰς καὶ βοήθειαν σᾶς δίδω, ἀλλὰ . . . νὰ παύσετε! Εἴμπορῶ μάλιστα νὰ μεταχειρισθῶ καὶ τὴν μικρὰν μου ἐπιβόρην διὰ νὰ παρακαλέσω τὴν αὐτοῦ ἴψηλότητα νὰ περιποιηθῆται περισσότερον τὸν ἱππότην, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅτι ὁ κύριος ἱππότης δὲν θὰ φανῆ ἀνάξιος τῆς φροντίδος αὐτῆς.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (δυσηρεστημένη). Καὶ ἂν δὲν δεχθῶ;

ΕΥΑ. Ἄν ἡ ἴμετέρα ἴψηλότης δὲν δεχθῆ, τότε . . . ἀρκεῖ ὅτι ἔμαθα τὸ λάθος, δὲν εἴμπορῶ ὁμῶς νὰ γίνω καὶ σὺνέννοχος! . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Καὶ θὰ τὸ πῆτε εἰς τὸν παπᾶ;

ΕΥΑ. Ὁ Θεὸς φυλάξοι, πριγκιπέσσα! Ποτέ! Ἀλλὰ σᾶς ἀφίνω μόνη σας νὰ κρίνετε τὴν διαγωγὴν σας!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Καλὰ λοιπόν! Ἄς παύσωμεν αὐτὴν τὴν ὀμιλίαν.

ΕΥΑ. Χαίρω, ὅτι ἡ ἴμετέρα ἴψηλότης μὲ δίδει τὴν ἄδειαν νὰ παύσω ὀμιλίαν πολὺ δυσάρεστον δι' ἐμέ. (Προσποιεῖται ὅτι θὰ ἐξέλθῃ).

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (ἀμφιταλαρτευομένη, τέλος λαμβάνουσα ἀπόφασιν). Κυρία, σταθίτε! Ὑπόσχομαι, ὑπόσχομαι!

ΕΥΑ (κατερχομένη, ζωηρῶς). Νὰ μὴ τὸν βλέπετε πλέον κρυφά;

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Τὸ ὑπόσχομαι! Συγχωρήσατέ με! Σᾶς ὠμίλησα ἄσχημα. . . Ναί, ναί τὸ ἔξυρω ἐγώ! . . . Ἐφάρθην ὡς κακοανατετραμμένη νέα . . . καθὼς καὶ εἶμαι! Ἀλλὰ καὶ ποιοὶ μὲ περιστοιχίζου, δὲν βλέπετε; Μὴ με συνερίζετε! . . . Εἶμαι κακὴ, σᾶς βεβαιῶνω . . . Ἐνα μόνον ἐπιθυμῶ, νὰ σᾶς ὑπακούω καὶ νὰ κάμνω φρόνιμα . . . Ὅθι μὲ συγχωρήσετε τώρα! Ὅθι μὲ συγχωρήσετε;

ΕΥΑ. Ἄ! καὶ πῶς; Μετὰ χαρᾶς, μετὰ χαρᾶς! . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Λοιπόν, φιληστέ με . . . νὰ χαρῶ!

ΕΥΑ (ἀσπαζομένη ἀδελφῶν). Ἄ! ἀγαπητή μου . . .

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ . . . Κόρη! Νά με λέγετε κόρη! Τώρα πῆγατε νὰ τὸ πῆτε!

ΕΥΑ. Αἶ λοιπόν, ἀγαπητή μου κόρη, ναί, ναί!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Τί καλὴ ποῦ εἶσθε, καὶ πῶς σᾶς ἀγαπῶ! Σιωπή! ἔρχονται. (ἀνέρχονται τὴν σκηνήν.)

ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Νὰ μὴν ἔχῃ μητέρα, νὰ τὴν λατρεύῃ! Τί θλιβερόν!

(Ἔπεται συνέχεια)

8. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνέχεια τῶν ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, καὶ 228). (*)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

ΕΥΑ, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ, ΜΠΟΥΜΠΑΡ, μένων εἰς τὸ βῆθος.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸς τὸν πατέρα της). Τί ἔγεις, καλὲ, καὶ εἶσαι τόσῳ συλλογισμένος;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μάλιστα, μάλιστα, ἀλλ' ὄχι δι' ὑποθέσεις κοριτσιῶν!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ἀλλὰ... διατί;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Πήγαίνε, κόρη μου, πήγαίνε! Δὲν πρέπει νὰ λείπωμεν ὅλοι ἀπ' αὐτὴν τὴν συναυλίαν

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Πηγαίνω, πηγαίνω, δὲν πειράζει! — Καὶ καλὰ, δὲν θέλε; κάνεις τὰ παραδεχθῆ πῶς εἶμαι δεκαεπτὰ ἐτῶν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Σὰς ζητῶ μυριάκις συγγνώμην, πριγκιπέσσα! Καταδεχθῆτε νὰ προσφέρω τὸν βραχιονά σας εἰς τὸν συνταγματάρχην, καὶ εὐαρεστηθῆτε νὰ μεταβῆτε εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ὅπως ἀντιπροσωπεύετε τὴν κυβέρνησιν.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Νὰ σὰς εἰπῶ. Διὰ πολιτικὰ πρόκειται;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μάλιστα.

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὄ, σὰν ἦνε!... Φεύγουμε, συνταγματάρχα, φεύγουμε! Καλλίτερα πάλι ἡ μουσικὴ. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ, ΕΥΑ.

ΕΥΑ. Δὲν σὰς βλέπω εὐχαριστημένον. Τί συμβαίνει;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (βλέπων πρὸς τὸ μέρος τῆς πλατείας). Αἶ,

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	BENTIMIA, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΠΗΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πριγκίπου, ὀπολοχάγος τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΗΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπολοχάγος τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχάγος τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΘΟΥΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΙΡΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΑΕΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΗ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀρμενίας	ΝΟΥΑΖΕΙ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΥΣ, πανθυπουργὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδὸν)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ἀγαπητῆ μου Κυρία! Αὐτὴ ἡ ταραχὴ τῆς πόλεως, ἡ ὁποία ἀξάνει ὅσῳ νυκτόνει!...

ΕΥΑ Ἄ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Βλέπετε; βλέπετ' ἐκεῖ εἰς τὴν πλατείαν;

ΕΥΑ... Ἐνα μαῦρον ὄγκον, μάλιστα! (Διασχίζει ἠσυχῶς τὴν σκηνὴν, μεταβαίνουσα πρὸς τὴν ἐστίαν). Μὰ, ὡς φαίνεται, πάντοτε ἔτσι εἶνε, ὅταν γίνεται φωταψία εἰς τὸ παλάτι!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ἄ). Ὅχι! ὄχι! Ὅχι πάντοτε! Καὶ ἀκόμη εἶνε ἡσυχοί!... Διὰ τὰ κατόπιν, ἐρωτήσατε τὸν Βρίκολην.

ΕΥΑ (πρὸ τοῦ καθρέπτου). Ἐπὶ τέλους, ἐλάθατε τὰ μέτρα σας, πιστεύω;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καὶ ποῖα; Ἡ βία δὲν μ' ἀρέσει. Βέβαια, ἕνας οὐλαμὸς ἱππικοῦ τοῦς διαλύει ὅλους αὐτοῦς τοῦς δμῖλους! Ἀλλὰ πάντα συμβαίνει νὰ πατηθῆ κάμμια γυναῖκα, νὰ πληγωθῆ κἀνὲν παιδί. Καί... αὐτὰ εἶνε λυπηρά!

ΕΥΑ (ἀτάραχοι). Πραγματικῶς! Ἐπειτα, ἀφοῦ ὑπάρχουν καλλίτερα μέσα...

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καλλίτερα;

ΕΥΑ. Ἐννοεῖται! Ὑπάρχει τις, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ καταπαύῃ ὅλον αὐτὸ τὸ κακόν, ὡς διὰ μαγίας!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ὑπάρχει; Καὶ ποῖος;

ΕΥΑ. Ὁ Ῥαμπαγάς!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ἐκπληκτος λίαν). Ὁ Ῥαμπαγάς! Πῶς;

ΕΥΑ (ὡς ἀνωτέρω καὶ κινουσα τὸ ριπίδιόν της). Ἄ! δὲν εἰξέρω πῶς! Θὰ σὰς τὸ εἰπῆ αὐτὸς ὁ ἴδιος μετ' ὀλίγον.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μετ' ὀλίγον; Αὐτὸς ὁ ἴδιος;

ΕΥΑ (κατερχομένη πάλιν τὴν σκηνήν). Ἐννοεῖται! Ἀφοῦ τοῦ ἔστειλα προσκλητήριον διὰ τὴν συναυλίαν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Προσκλητήριον; εἰς αὐτόν;

ΕΥΑ. Μ' ἐδώσατε ἀπόλυτον ἐλευθερίαν! Ἐκαμὰ χρῆσαι αὐτῆς! Ἴδου τὸ πᾶν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (καταπεπληγμένος). Μὰ ἔτσι; Χωρὶς νὰ προειδοποιήσατε κἀν;

ΕΥΑ (γελάσασα). Ὅχι δά! Τὸν εἶδα προηγουμένως!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ἐντρομος). Ποῦ;

ΕΥΑ. Εἰς τὸν Μπάκακα! Καὶ εἴμεθα μάλιστα καὶ πολλὸ καλοὶ φίλοι!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μισός!... μ' ἐκπλήσσετε!... Ὁ Ῥαμπαγάς ἐδῶ! Ὄ, φρίκη! Εὐτυχῶς, δὲν θὰ ἔχη τὸ θράσος νὰ ἔλθῃ!

ΕΥΑ (εὐθῦμως). Ναι δά βλέπετε, τὸ θράσος τοῦ λείπει!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μὰ, μὰ τὸν Θεόν, τί ἐλπίζετ' ἐπὶ τέλους μ' αὐτὰ σας τ' ἀσυλλόγιστα;

ΕΥΑ. Ὅτι 'πῆτε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μὰ... καὶ πάλι!...

ΕΥΑ. Ἴδου, ἐν συντομίᾳ! Τοῦ λέγετε: Πόσα; Σὰς ἀπαντᾷ: Τόσα!—Τὸ λόγο σου, τοῦ λέγετε... Κ' ἐτελείωσε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Αὐτὰ εἶνε ἀφροσύνη! Μὰ δὲν γίνονται αὐτὰ οὕτω! Τί πολιτικὴ εἶνε αὐτὴ, πρὸς Θεοῦ;

ΕΥΑ (εὐθῦμως). Ἡ χρίστη! Τῆ ἀληθείᾳ, δὲν γνωρίζω καὶ ἐγὼ, ἀλλὰ, ἀφ' ὅτου εἶδα τὰ πράγματα ἐκ τοῦ πλησίον, εἶνε τόσον ἀπλὰ τὰ πολιτικὰ σας ζητήματα!... Ἀφ' ἐνὸς βλέπομεν μίαν τάξιν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι τὰ ἔχουν ὄλα, χρήματα, τιμὰς, θέσεις!... Ἀφ' ἑτέρου ἄλλην τάξιν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει τίποτε! Οἱ μὲν, θέλουν νὰ τὰ κρατήσουσιν ὄλα, οἱ δέ, θέλουν ὄλα νὰ τὰ πάρουν! Ἐκείνοι τὰ εὐρίσκουν ὄλα περίφημα! αὐτοὶ ὄλα τὰ βλέπουν νὰ πηγαίνουν

(1) Εὐα, πριγκίψ.

ΕΥΑ (εἶρων). Ἡ ἀμοιβικία! (ἀλλόσουσα ἕφος) Εἴθε φιλοδοξος, δὲν εἶνε; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δηλαδή . . .

ΕΥΑ (ἴωνος). Ναι, ναι! Καὶ ἔχετε πολὺ δίκαιον! . . . Νὰ αἰσθάνεταί τις ἐκυτὸν κάτοχον ἰδεῶν νέων, ἀνεπτυγμένων, γονίμων, καὶ νὰ φαντάζεται τὸν θρίαμβόν των! . . . Τί δικαιοτέρον, τί ἀγνότερον; . . . Καὶ ἐγώ, κ' ἐγώ εἶμαι φιλόδοξος, καὶ τὸ καυχῶμαι! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ Ἄ!

ΕΥΑ. Τοῦτα δὲ, σὰς τὸ λέγω, ὡς βᾶσιν συνθήκης συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας! . . . Ὁὰ γίνω Μαιντνόν! . . . θέλετε νὰ ἦσθε Λουβουά;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (τρέμων ἐκ χαρᾶς). Κυρία! . . .

ΕΥΑ. Ἀλλὰ νὰ γίνωμεν τώρα Λουβουά καὶ Μαιντνόν σύμφωνοι καὶ διπλασίως ἰσχυρότεροι ὁ εἰς διὰ τοῦ ἄλλου! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (γοητευμένος). Τὸ βέβαιον εἶνε, ὅτι οἱ δύο μας . . . ἠδυνάμεθα νὰ πράξωμεν. . .

ΕΥΑ. Ἄπειρα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀλλὰ τί ἐργασία χρειάζεταιται!

ΕΥΑ. Ναι, ἀλλὰ καὶ τί δόξα ἔπειτα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁὰ φθεῖρω ὑπὲρ αὐτῆς ὄλην μου τὴν ζωήν!

ΕΥΑ. Καὶ τὸ Μοναχόν θὰ σὰς ὀφείλῃ τὴν ἰδικήν του!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ ὦ, ἔχετε δίκαιον! . . . Ὑπὸ τοιαύτην ἐποψίν, ἡ φιλοδοξία εἶνε ἀρετή!

ΕΥΑ. Εἶνε καθήκον!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅχι! οὐδεὶς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στερήσῃ τὴν πατρίδα του καλοῦ, τὸ ὅποιον ἠδύνατο νὰ τῆ προξενήσῃ!

ΕΥΑ. Κάνεις, κάνεις!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Προσφέρομαι θυσία! . . . Διαθέσατέ με! . . .

ΕΥΑ. Εὐχαριστῶ! . . . Ἀλλὰ . . . (θέτει τὸν δάκτυλον ἐπὶ τῶν χειλέων της, δηλοῦσα ὅτι πρέπει νὰ τηρήσῃ μυστικότητα).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ ὦ!

ΕΥΑ. Ἀρχίζω τὰς ἐνεργείας! . . . Περιμένετε! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετὰ τινος ἀρησυχίας). Εἴθε ὅμως βεβαία, ὅτι ὁ πρίγκιψ; . . .

ΕΥΑ (παρὰ τὴν θύραν). Ὁ πρίγκιψ . . . εἰμ' ἐγώ! . . . (Ἐρῶ ἐξέρχεται, στρέφεται καὶ τῷ κάμνει πάλιν διὰ τοῦ δακτύλου τὸ αὐτὸ σημεῖον, ὡς ἀνωτέρω. Ὁ Ῥαμπαγάς τῆ ἀπαντᾷ διὰ χειρονομίας φέρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας. Ἡ Εὐα ἐξέρχεται ἀριστερόθεν).

ΣΚΗΝΗ ΟΓΔΩΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μόνος, ἀφοῦ ἐπὶ μακρὸν ἠκολούθησεν αὐτὴν διὰ τοῦ βλέμματός).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὰ εἶνε Ταλεῦράνδος αὐτὴ ἡ γυναῖκα!—Ἐπὶ τέλους, ἐφθασα! . . . Καὶ μένω! . . . Ὑπουργός, καλέ μου Ῥαμπαγά, ὑπουργός! . . . Σοῦ τὸ πρότερον ἐγώ! . . . Ἰδοὺ λοιπόν! . . . Τὸ πρᾶγμα ἐτελείωσε! . . . Ὁὕφ! . . . Ἐφθασα εἰς τὸν λυμένα! . . . (Ξαπλόνηται ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτῆρου) ὦ τί εὐχάριστον εἶνε νὰ ἦνε κανεὶς ἐδῶ! . . . Τί ὠραία! . . . Τί καλά! . . . Αὐτὴ ἡ μουσική! . . . αὐτὴ ἡ λάμψις τῶν ἀνθέων καὶ τοῦ φωτός! . . . Ἡ εὐωδία αὐτῆ τῶν ὠραίων γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι τώρα μὲν δὲν θὰ καταδέγοντο νὰ με ἴδουν—ἔπιπασμέναις!—ἀλλὰ μετ' ὀλίγον θὰ εἶνε εἰς τοὺς πόδας μου! . . . Ἄ! τοῦτο εἶνε ἡ ζωή, ἡ ἀληθής, ἡ καλὴ, ἡ μόνη ζωή! Δόξα σοὶ ὁ Θεός! Νὰ ἦσαι ἐν τῇ ἑορτῇ, νὰ μὴ βλέ-

πης πλέον τὴν λαμπρότητά της μετὰ τοῦ ὄχλου διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλειθροῦ! . . . Νὰ βλέπῃς ἀπὸ ὕψους τοὺς ἄλλους κυλιομένους ἐν τῷ βορβόρῳ! . . . Ἄ, καὶ νὰ τοὺς περιφρονῶ κ' ἐγώ ἐπὶ τέλους τοὺς ἀναίτιους ἐκεῖνους εὐνοουμένους τῆς τύχης, αἱ ὁποῖοι μ' ἐπερίπαιζαν ἀκόμη ἀπὸ τὸ σχολεῖον, διότι ἐφόρου διωρωμένα τὰ περιτὰ ἐνδύματα τοῦ μεγαλητέρου μου ἀδελφοῦ, καὶ χονδρὰ ὑποκάμισα ῥαμμένα ἀπὸ τὴν πτωχὴ μου μητέρα! . . . Ν' ἀποδώσω τέλος τὴν περιφρόνησιν διὰ τῆς ὑπεροφίας! . . . νὰ χαρῶ . . . νὰ ἐκδικηθῶ! . . . (ἐγειρόμενος). Καὶ νὰ συνέλθω τέλος πάντων ἀπὸ τὴν ζάλην τοῦ Μπάκακα! (Ζωηρῶς, συνερχόμενος) Ἀλήθεια! . . . ἐλπισμένησα! . . . (παρρηθεῖ τὴν ὥραν) Ὅχι! εἶν' ἐννεα ἀκόμη ἡ ὥρα! ἔχω καιρόν! εἰς τὰς ἐνδεκα τοὺς ὑπεσχέθην τὸ σύνθημα! . . . καὶ ὡς τότε! . . . (Ἀποτεινόμενος πρὸς θεράποντα διερχόμενον καὶ φέροντα μετὰ δίσκον διαφόρων ποτῶν, ἐξ ὧν δὲν προσήτερεται ἐξ ἀπροσεξίας εἰς τὸν Ῥαμπαγά. Μετ' ἀλαζονείας) Βρὲ σύ! Κ' ἐγώ; . . .

Ὁ ὙΠΗΡΕΤΗΣ. Μὲ συγχωρεῖτε, Κύριε! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καλὰ! . . . Δὲ θέλω! . . . (Ὁ ὑπηρετής ἀπορῶν ἀπέρχεται). Τὰ βρωμοκοπέλια! . . . Πρέπει νὰ μάθουν τὸν Κύριόν των! . . .

ΣΚΗΝΗ ΕΝΝΑΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΣΑΦΙΟΥ.

(Ὁ Σαφιὸν εἰσέρχεται ἐκ τοῦ βάθου δεξιόθεν φορεῖ στολὴν ὑψητέου πολὺ μεγάλην εἰς τὸ σῶμά του, ὅπως οὐδὲν κακῶς ἐφαρμοζομένην, καὶ ἐν ἀρχῇ ἀνέρχεται ἀκόμη πρὸς τὸ βάθος παρατηρῶν πανταχόθεν ἐν βλακώδει θαυμασμῷ).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μὴ ἰδὼν αὐτόν). Ἀλήθεια! θὰ κατοικήσω εἰς τὸ παλάτι, ἐλπίζω; (Παρατηρεῖ περὶ ἑαυτόν. Ὁ Σαφιὸν κατέρχεται πάλιν).

ΣΑΦΙΟΥ (χαμηλόφων τὸν ἦχον τῆς φωνῆς του). Ψτ! . . . Ῥαμπαγά! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (φρικτικῶς μορφαζών). Ἄ! . . . (Στρεφόμενος). Ὁ Σαφιὸς! . . . (Μετ' ἀποστροφῆς). Ἐσὸ ἐδῶ; . . .

ΣΑΦΙΟΥ. Ναι! τί φιάκα! αἱ; (Δεικνὼν τὸ ἐνδύματόν του). Γιὰ δὲς ἐδῶ! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ἰδίαν). Ὁ ἀχρεῖος . . . μὲ τὸ θάρρος πῶχει μαζί μου. . .

ΣΑΦΙΟΥ. Ἐχω ἓνα φίλο παραμάγερα κάτω 'ς τὴν κουζίνα! . . . καὶ μ' ἄφησε νὰ 'μπῶ! . . . Μοῦ δάνεισαν κ' αὐτὰ γιὰ νὰ ρίξω μιὰ ματιὰ! . . . Τί λές; δὲ μοῦ πᾶνε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καλοῦτσικα.

ΣΑΦΙΟΥ (βλέπων τριγύρω του). Νᾶμπ' ὁ διάβολος! . . . ὦμορφα εἶνε μωρὲ παιδί! . . . κ' ἄς λένε! . . . Μ' ἀρέσει τὸ λούσο ἐμένα! . . . Ἐγὼ γεννήθηκα γιὰ λούσο! . . .—Μονάχος εἶσαι;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ἰδίαν). Σὰν τὸν ἀκούω νὰ 'με ὀμιλῇ ἔτσι, θάρρῳ πῶς τρώγω κάπου μιὰ κλωτσιὰ! . . .

ΣΑΦΙΟΥ (βαδίζων ἐπὶ τοῦ τάπητος καὶ ἀγαλλόμενος). Μωρὲ χαλί! νᾶχα κ' ἐγώ! (θωπεύων αὐτὸ διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ποδός του μετ' εὐφροσύνης). Σὰ γούνα γάτας . . . μαλακὸ πόδιε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (στεροχωρούμενος). Μὰ ἔχει σκοπὸ νὰ μείνῃ ἐδῶ αὐτὸ ζωο;

(Ἐπεται συνέχεια)

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀκόμη ἐπισθεν τοῦ ἡμιοιγμένου παραθυροθύλου). Μὴ χάνεσθε! . . . μεθυσμένον!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Βίθε βεβαίος;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄγενής παρωδία, σὰς λέγω! . . . εἶνε μεθυσμένοι!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἀλλὰ πῶς; ποία σχέσις; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξακολουθῶν καὶ βλεπῶν). Εἶνε ὁ ῥαπιά!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ὁ ῥαπιά;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (?). Ἐκεῖνος ὅπου ἔπεσε ἀπὸ τὸν τοῖχον τοῦ κήπου. (Ὁ Ἄνδρέας καὶ ὁ Κάρολος θλίβουν ἀλλήλων τὴν χεῖρα διαρ ἀνησυχούντες).

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἐριστῶν τὴν προσοχὴν του). Τοῦ κήπου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀπομακρυνόμενος ὀλίγον ἐκ τοῦ παραθύρου). Ἡ ὕμετέρα ὕψηλότης δὲν γνωρίζει; . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. (μετ' ἀνεπομοίησται). Δὲν γνωρίζω τίποτε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀγίνων ἐν παραθυροθύλου ἀνοικτὸν καὶ προσερχόμενος εἰς τὰ ἐμπρὸς τῆς σκηνῆς). Ἴδου τί ἔκαμνε ὁ προκατόχος μου! ἀφινεν εἰς ἀγνοίαν τὴν ἐξουσίαν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἐξαπτόμενος). Τέλος πάντων. . . Τί ὑπόθεσις εἶν' αὐτή;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄ! δὲν εἶνε τίποτε, ὕψηλότης! Κἀμμία ἐρωτοδουλειά, ἰδού τὸ πᾶν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (βλέπων βλέμμα ταχὺ ἐπὶ τοῦ Καρόλου καὶ τῆς πριγκιπισσῆς, τῆς ὁποίας ἡ Εὐα ἔλαβε τὴν χεῖρα, ἀλλὰ συγκρατῶν τὸν θυμὸν του). Ἐδῶ; εἰς τὸ παλάτι μου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα . . . ἓνας νέος . . . τὸν εἶδα ἐξερχόμενον χθὲς τὴν νύκτα κρυφά . . . ἀπὸ τὴν θύραν τοῦ ἰδιαίτερου κήπου!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Χθὲς; τὴν νύκτα! Εἶπατε χθὲς τὴν νύκτα;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐκπλητόμενος). Ἀλλὰ, ὕψηλότης! (δεύτερος ἤχος τυμπάνων ἀκούεται. Ὁ ῥαμπαγάς τρέχει εἰς τὸ παραθυροθύλου).

ΚΑΡΟΛΟΣ (σιγὰ πρὸς τὸν Ἄνδρέαν). Ἐχάθημεν!

ΑΝΔΡΕΑΣ (?). Μὴ λέγῃς τίποτε!

ΕΥΑ. ὕψηλότης! . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ὠχρὸς καὶ μόλις συγκρατούμενος). Μὲ συγχωρεῖται, Κυρία μου, πρέπει νὰ σαφηνισθῇ ἡ ὑπόθεσις αὐτή.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος πάλιν). Εἶνε πολὺ εὐκόλον. Ἄρκει ἡ ὕμετέρα ὕψηλότης νὰ ἐρωτήσῃ τὸν ἥρωα αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὸν γνωρίζετε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἶν' ἐδῶ!

ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ὡ Θεέ μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. (δεικνύων τὸν Ἄνδρέαν). Εἶνε ὁ Κύριος! ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἐγὼ; (Ὁ Κάρολος ἀρατινάσσεται νὰ ἐκστομίῃ τι, ἀλλ' ἡ Εὐα διὰ γέυματος τὸν κρατεῖ).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐλάτε δά, νεανία, ὁμολογήσατε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (πρὸς τὸν Ἄνδρέαν). Σὺ . . . σὺ ἦσο; (πρὸς τὸν Ραμπαγά) Αὐτὸς ἦτο;

ΑΝΔΡΕΑΣ (κατ' ἰδίαν). Λαμπρά! (Ὑψηλοφώνως) Μάλιστα, ὕψηλότης, μάλιστα. Ἐγὼ ἤμην!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (κατ' ἰδίαν καθησυχάζων). Αὐτὸς ἦτο! Ἄ, ἀναπνέω . . .

ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Γενναία καρδιά! (Ὁ Κάρολος κινεῖται ὅπως ὁμοιογενῆ ὅλα, ἀλλὰ τὸν κρατεῖ ἐκ τοῦ βραχίονος) Σάπια! γάρν ἐεῖνης!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (πρὸς τὸν Ἄνδρέαν). Δὲν θὰ μᾶς ἐξηγή-

στε, Κύριε, τὸν κρυφὸν λόγον τῆς καλῆς σας αὐτῆς ἐκδρομῆς, παρακαλῶ;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Εἰς τὴν ὕμετέραν ὕψηλότητα μόνον, ἰδιαίτερος.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἄς ἦνε! (πρὸς τὸν Κάρολον) Συλλάβετε τὸν Κύριον!

(Ἀκούεται ἐκ τρίτου ἤχος τυμπάνων)

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄ! τρίτη πρόκλησις!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ν' ἀκούσωμεν! (Μεταβαίουν πρὸς τὸ παράθυρον).

ΚΑΡΟΛΟΣ (κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Ἄνδρέαν λαμβάνων τὸ ξέφος τοῦ Ἄνδρέα ἐνῶ ὁ πρίγκιψ ἀκούει εἰς τὸ παράθυρον). Ἄ! συγχωρεσέ με!

ΑΝΔΡΕΑΣ (χαίρων). Σιωπὴ τώρα! Εἴχαμε τόχην καὶ ἡπατήθη!

ΚΑΡΟΛΟΣ. Ἀλλὰ τί θὰ τοῦ εἶπῃς τώρα;

ΑΝΔΡΕΑΣ. Τί με μέλει! Ἐσώθητε; αὐτό!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνοίγων καθ' ὀλοκληρίαν τὸ παράθυρον). Ἄνοιγουν αἱ πύλαι κάτω.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Νὰ, νὰ! ἐπιτίθεται τὸ ἱππικόν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀκολουθῶν τοὺς ἱππεῖς διὰ χειρονομίας). Ἐπει καί! Ἐμπρός! Διαλύσου! Κτυπάτε, κτυπάτε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Εἰς τὴν στιγμή! Κάνεις δὲν ἔμεινε πλεόν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὀλος χαρῆς). Σὰς τὸ λέγω ἐγὼ, ὕψηλότης, οἱ δειλότεροι τῶν ἀνθρώπων αὐτοὶ οἱ ὀχλαγωγοί! Οἱ πλεόν ἀνδρῶν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἀτενίζων αὐτόν). Τὸ βλέπω, τὸ βλέπω!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (χειροκροτῶν εἰς τὸ παράθυρον). Εὐγε, ὦρατα! Εὐγε, χωροφύλακες!

(Ἀκροῦται θόρυβος θραυομένων ὑάλων).

ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ (ζωηρῶς). Προσέχετε τῆς πέτραις!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀποπειράται νὰ προφυλαχθῇ, ἀλλὰ ταυτοχρόνως φαίνεται δεῖ αὐθάνεται κτύπημά τι πέτρας, στρέφεται ἀπᾶς περὶ αὐτὸν, καὶ πίπτει εἰς τοὺς βραχίονας τοῦ Φλαβαρένς, ὅστις τὸν ὑποστηρίζει. Εἶνε μανιώδης ἐξ ὀργῆς). Ἄ! . . . τ' αὐτί μου! . . . Σκυλιά! . . . Σκυλιά δημαγωγοί! (Ἐξάγει τὸ μαρτύριόν του καὶ τρέχει νὰ τὸ βρέξῃ πρὸς τὴν ἄκραν ἀριστερᾶν, διὰ ποτηρίου ὕδατος, ὅπως σπογγίσῃ τὸ ἀεὶ του. Κάθηται δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον ἐκεῖ σπογγιζόμενος).

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (χωρὶς νὰ τὸν βλέπῃ). Μπᾶ! Δὲν εἶνε τίποτε!

ΕΥΑ (πρὸς τὸν πρίγκιπα). Ὁμολογήσατε ὅμως, ὅτι μόνος αὐτὸς ἦτον ὁ κατάλληλος δι' ἄλλην αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (προσφέρων αὐτῇ τὸν βραχίονα). Μισέ, εἶθε μέγας διπλωμάτης! . . . Πηγαίνωμεν νὰ δεῖνῃσάμεν, Κυρία! (Ἀνέρχεται τὴν σκηνὴν. Πάντες ἀκολουθοῦσιν αὐτῇ).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (στρέφων πρὸς τὴν σκηνὴν καὶ βλέπων αὐτὴν κενὴν παρατηρεῖ μετ' ἐκπλήξεως εἰς τὸ βάθος τὸν πρίγκιπα ἀπερχόμενον, ὅπως καὶ τοὺς λοιποὺς ὄλους, χωρὶς νὰ φροντίουν δι' αὐτόν, καὶ ἐγερόμενος λέγει μετὰ πεποιθήσεως). Ἄμέσως καὶ ἀχάριστος!

Τέλος τῆς Γ'. πράξεως.

(1) Γαβριέλλα, Εὐα, Ἄνδρέας, Κάρολος ἀνοθεν τοῦ ἀνακλίντρον. Ὁ πρίγκιψ, ῥαμπαγάς.

(2) Γαβριέλλα, Εὐα, Κάρολος, Ἄνδρέας, Ὁ Πρίγκιψ, ῥαμπαγάς.

10. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνήματα (δύο ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229 καὶ 230). (*)

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

(“ Ἄλλη αἴθουσα ἐν τῷ παλατίῳ. — Δεξιᾷ, ἐν τῷ πρώτῳ διαμερίσματι, θύρα εἰσόδου εἰς τοὺς θαλάμους τοῦ πρίγκιπος, διὰ παρόδου πρὸ αὐτῶν. — Ἐν τῷ δευτέρῳ διαμερίσματι, εἰς τὴν γωνίαν (rap courir), μικρὰ θύρα κρυφίας εἰσόδου. — Ἀριστερᾷ, ἐν τῷ πρώτῳ διαμερίσματι, θύρα εἰσόδου εἰς τοὺς θαλάμους τῆς Εὐχῆς. — Ἐν τῷ δευτέρῳ διαμερίσματι, πάλιν εἰς τὴν γωνίαν (rap courir), μεγάλη πόλη εἰσόδου εἰς τὴν αἴθουσαν διὰ προδρόμου, καὶ δεξιᾷ φέρεται παράθυρον βλέπον εἰς τὴν πλατεῖαν. — Εἰς τὸ βάθος μέγα ἄνοιγμα, δεξιᾷ φέρεται εἰς στοᾶν, ἣτις ὑποτίθεται, ὅτι ἐκτείνεται δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ. — Φαίνεται εἰς τὸ βάθος ταύτης τῆς στοᾶς ἡ θύρα τῆς εἰσόδου τῶν δωματίων τῆς Γαβριέλλας. Αἰρομένης τῆς αὐλαίας, εἶνε νόξ. Λαμπτήρ μὲ θολὴν ὕalon φωτίζει τὴν στοᾶν τοῦ βάθους. Ὅλοι αἱ θύραι ἔχουσι καλύπτοντα αὐτὰς παρακατάματα πλοῦσια. — Κηροπήγια ἐπὶ τῆς σπηρῆς).

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΒΡΙΚΟΛΗΣ. (Εἰσερχοῦνται διὰ τῆς μεγάλης πόλης τῆς γωνίας, τοῦ δευτέρου διαμερίσματος, ἀριστερᾷ.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (φέρων χαρτοφυλάκιον ὑπὸ μᾶλης). Ἐλθὲ ἔδω ἰδιαιτέρως, Κύριε Βρίκολη, ἐνόσω ἢ αὐτοῦ Ὑψηλότης πρῶγει ἀκόμη καλλίτερα τὰ λέγομεν ἔδω! (Κάθηται παρὰ τὴν τράπεζαν δεξιᾷ. Βλέπων τὸν Βρίκολη ἀποθέτοντα ὀγκώδη φάκελλον ἐπὶ τῆς τραπέζης). Τί εἶνε αὐτά;
ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Μερικαὶ ἀνακρίσεις, Κύριε...

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΗΓΚΟΡΟ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΒΑΓΕΝΣ, ἀνεψιοπολογαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕἰΣ ΜΗΔΟΥΓΝΤ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΩΑΣΚΗΣ	ΤΡΑΠΕΡΓΓΗ
ΔΕΜΟΥΑΕΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀξιωματικῆς	ΝΟΥΛΖΕΙ
ΣΟΤΟΒΟΙΟΥΣ, πανθυπουργὸς διασητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (θεῶδον)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΓΥΝΗΡΕΣ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διακόπιων αὐτόν). Μὲ συγγωρεῖτε, Κύριε Βρίκολη! Ποῖον τίτλον, σὺ παρακαλῶ, εἰδίδατε εἰς τὸν προκάτοχόν μου;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ἐξοχότητος!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ λοιπὸν διατὶ μὲ τὸν ἀρνεῖσθε εἰς ἐμεῖ;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ζητῶ ταπεινῶς συγγνώμην παρὰ τῆς Ὑμετέρας Ἐξοχότητος... Δὲν ἐσυνήθισα ἀκόμη...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετ' ἀγαθότητος). Κύριε Βρίκολη, δὲν εἶνε ὅτι ἀποδίδω ἔστω καὶ τὴν ἐλαχίστην ἄξιαν εἰς τὰ μικρὰ αὐτὰ γαργαλίματα τῆς ματαιότητος... Ὡ, δόξα τῷ Θεῷ, ὄχι!... Ἀλλὰ, βλέπετε, ἔδω ἡ ἰδέα τῆς ἐξουσίας κατ' ἀρχὴν κλονίζεται τόσο ἰσχυρῶς, ὥστε καιρὸς εἶνε νὰ τὴν ἀναστυλώσωμεν ἐπὶ νέων βάσεων διὰ τῆς ἀπονομῆς τοῦ ὀφειλομένου σεβάσμου... Ἀλλ' ἄς τ' ἀφήσωμεν! Ἐλέγχαμεν λοιπὸν, ὅτι αὐτὰ ἐκεῖ εἶνε αἱ ἀνακρίσεις...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Τῶν συλληθροῦντων ἀτόμων, καὶ τὰ σχετικὰ ἐγγράφα.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πολὺ καλὰ! Καὶ... ὅσους σὺς ὑπέδειξα;..

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ὅλους τοὺς ἔγω ὑπὸ κράτησιν... Ἐξοχώτατε! ἔπιός τοῦ προσώπου, τὸ ὅποιον μὲ εἶπατε ὅτι εἶνε ὁ μακαρίτης Κάμιλλος Δεμουλῆν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (τρέμων τὰ χεῖρας του εἰς εὐχαριστήσας). Ἐκρατήσατε ὅμως τὸν Σακρού!... τὸν Καμερλέν;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Καὶ τὸν Βουϊλάρ, ὁ ὅποιος ἀπέθηκε τὰ γυαλιὰ του διὰ νὰ μὴ τὸν γνωρίζω, ἀλλὰ μὴ βλέπων οὕτω, ἔπεσον ἐπάνω μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ ποῦ ἐφυλακίσατε ὅλ' αὐτὰ τὰ μαζώματα;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἰς τὰς φυλακὰς τοῦ παλατιοῦ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καλὰ.—Τὰ πιστότητα;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Κομμάτια!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἡ πόλις δέ;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἶνε ἄσυχη!... Ὅλοι εἰν' ἀκόμη ἔξω, καθ' ὀμίλους, φλυαροῦν πολὺ, ἢ Ἀλλὰ αἱ περιπολῆαι γυρίζουν, καὶ κτημνία βῆξις δὲν ἔγινε!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Περιήρημα!... Ποῦ λέμε λοιπὸν, (βλέπων τὸ ὀρολόγιον) ἡ ὥρα εἶνε;...

ΒΡΙΚΟΛΗΣ (βλέπων εἰς τὸ ὀρολόγιον τὸ ἐπὶ τῆς ἐστίας). Ἐνδεκα, ἐξοχώτατε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (τοῦ ὀπίου τὴν προσοχὴν εἰλκυσε ἡ αἴθουσα, ἐγειρομενοί). Ἀλήθεια, ποῦ εἴμαθα ἔδω;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα!... πρὸς τοὺς κήπους!... Αὐτὴ ἔδω εἶνε αἴθουσα εἰς τὴν ὅποιαν διέρχεται τὰς χειμερινὰς ἐσπέραις ὁ πρίγκιψ μετὰ τῆς οἰκογενείας του. Ἀριστερᾷ ἐκεῖ, εἶνε μακρὸς διάδρομος φέρων εἰς τοὺς θαλάμους τοῦ πρίγκιπος, δεξιᾷ οἱ θαλάμοι τῆς Μεγάλης Κυρίας Μίστρας Μπλόουντ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καθ' αὐτόν). Ἀντίκου - ἄντικου! (Μεγαλοφώνως). Καὶ ἐκεῖ κάτω;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἶνε μία στοᾶ, Ἐξοχώτατε, διὰ τῆς ὅποιαις πηγάζομεν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος πρὸς τὰ δωμάτια τῶν ὑπρετῶν, ἀπὸ τὸ ἄλλο πρὸς τὸν κήπον.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὰ ἐκεῖν' ἡ θύρα ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος;

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Εἶνε ἡ κατοικία τῆς πριγκιπέσσης!... Αὐτὴ δὲ ἔδω ἡ θύρα... (δεικνύει τὴν μικρὰν θύραν τῆς γωνίας δεξιᾷ, καὶ μεσδιᾷ)... εἶνε τῆς ἰδιαιτέρας ὑπηρεσίας τοῦ πρίγκιπος.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μετὰ περιεργίας μεταβαίνων πρὸς τὴν ἐκεῖ). Ἄ! κανεὶς κρυφὸς διάδρομος... βεβαίαι; (*)

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Ὁ ὅποιος ἀπολήγει εἰς μικρὰν αὐλὴν ἐρημον, ἔχουσαν μικρὰν θύραν εἰσόδου εἰς τὸν δρόμον... Ὅταν

(1) Ῥαμπαγάς, Βρίκολης.

νά τὸ ὁμολογήσῃ, ἐγὼ ὅμως καθόλου! — . . Ἐρωτευμένος μ' ἐμέ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (δὲ ὕφους ἀλλοίου ἢ πρότερον). Ἄ!

ΕΥΑ. Καὶ πρὸ πολλοῦ, ὡς φαίνεται! . . Ἡδυνάμην νὰ συνηγορήσω κατ' ἀρχὴν καὶ γενικῶς ὑπὲρ τῆς παραφροσύνης, ἀλλὰ σήμερον περιορίζομαι εἰς τὰς ἐλαφρυντικὰς μόνον περιπτώσεις τῆς προκειμένης ὑποθέσεως.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (δάκνων τὰ χεῖλη του). Δι' αὐτὸ λοιπόν;

ΕΥΑ. Δι' αὐτὸ, ἅμα μὲ εἶδεν ἐλθοῦσαν ἐδῶ . . ὁ Κύριος, ὁ ὁποῖος εἶνε νέος καὶ πλήρης ἐνθουσιασμοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν ἀξίος πάσης ἐπιεικειᾶς . . δὲν ἠδυνήθη ν' ἀντιπῆ εἰς τὴν σφοδρὰν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἔλθῃ καὶ νὰ παραμονεύσῃ τὴν νύκτα ὑπὸ τὰ παράθυρά μου τὴν ἀντανάκλασιν τοῦ φωτός τῆς κανδύλας μου ἐπὶ τῶν παραπετασμάτων . . Αὐτὸ, καὶ τίποτε ἄλλο! . . Ὅστις ποτὲ δὲν διέπραξέ τι ὅμοιον, ὁ ἀναμάρτητος, οὗτος τὸν λίθον βαλέτω!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πρέπει ἐν τούτοις νὰ ὁμολογήσετε, ὅτι ἀξιοματικός . . .

ΕΥΑ. Ἐρωτευμένος!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὸ ἤκουσα! . . ἀλλὰ νὰ πηδᾷ τοίχους . .

ΕΥΑ. Ἐρωτευμένος!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. . . Τὴν νύκτα . . .

ΕΥΑ. Ἐρωτευμένος! Ἐρωτευμένος!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (δυσηρεστημένος πως). Μὰ λοιπόν! ἅς ἀφήσωμεν κάθε ὁμιλίαν! . . . Συνηγορεῖτε μὲ τὴν θερμότητα! . . .

ΕΥΑ. Δὲν πιστεύω ν' ἀπαιτῆτε, Ὑψηλότατε, ἀπὸ μίαν γυναῖκα νὰ ἦνε ἀνηλεὴς πρὸς τοιοῦτο ἐγκλημα!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ναι, ἀλλὰ καὶ ἡ πολλὴ ἐπιεικεία ἐνθαρρύνει . . .

ΕΥΑ (βλέπουσα αὐτὸν πορηρῶς καὶ μειδιῶσα). Γνωρίζω δὲ ἄλλους τάσους ἐνόχους τοιοῦτου σφαλματος . . καὶ χωρὶς τὴν δικαιολογίαν τῆς ἡλικίας του!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρῶς καὶ ξηρῶ). Πολὺ καλὰ! Ὁ Κύριος εἶνε ἐλεύθερος! — Ἀλλὰ ἐλπίζω δὲν θὰ ἐπαναλάβῃ τὰ αὐτὰ! (Ὁ Ἄνδρας προσκλίνει καὶ διέρχεται τὴν σκηνὴν δαίνων πρὸς τὸ βάθος, ὅπως ἐξέλιθη).

ΕΥΑ. Μὴν ὑπομακρυνθῆτε πολὺ, ὑπολοχαγε, ἔχω κατὰ νὰ σᾶς δώσω ἔπειτα!

ΑΝΔΡΑΣ (ἔ). Χαμηλοφώνως ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρά της). Δὲν ὑπεκρίθη καλὰ τὸν ἐρωτευμένον;

ΕΥΑ (γελάσασα, χαμηλοφώνως). Ἐνώπιον τρίτου . . μάλιστα! (Κατ' ἰδίαν). Μόνος πρὸς μόνον θὰ ἦτο ἀνεπαρκής!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἀνεπομονῶν καὶ στρεφόμενος). Ὑπάγετε, Κύριε . . .

ΕΥΑ. Καὶ μὴ ἀμάρτανε πλέον! (Ὁ Ἄνδρας ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΕΥΑ, Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (μετὰ τινος δυσαρσεχείας). Βλέπω ὅτι πολὺτιμον πρᾶγμα εἶνε νὰ ἦνε κανεὶς φίλος σας! . . Ἄναπτύσσετε ὑπὲρ αὐτῶν εὐγλωττίαν . .

ΕΥΑ. Αὐτὸ τώρα εἰλεπε, νὰ μαλωσωμεν! . . Σπουδαίως, εἰπέτε, ἠθέλατε νὰ περιπέσωμεν εἰς τὸ ἀστεῖον, ἐγὼ μὲν προσποιουμένη τὴν σεμνότητον, σὺ δὲ τὸν κρυφοζήλοτυπον;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ζηλότυπον!

ΕΥΑ. Λέγω δηλαδὴ, ὅτι δοιοάζετε ὀλίγον! . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Μάλιστα λοιπόν, εἶμαι ναι, εἶνε ἀληθές! Αὐτὸς ὁ νεανίας, ὁ ὁποῖος εὕρεσκεται πάντοτε ἐμπρὸς μας

(1) Ἄνδρας, Εὐα, Ὁ πρίγκιψ.

ἀπὸ χθές, ὁ ὁποῖος σᾶς ἐγνωρίσε εἰς τὴν Νεάπολιν καὶ ὁ ὁποῖος σᾶς ἀγαπᾷ τόσο, ὥστε ν' ἀποτολμᾷ ἀνοησίας . .

ΚΥΑ. Καλὲ τ' εἶν' αὐτὰ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Εἶνε νὰ! . . Ἔχετε δίκαιον! . . Εἶμαι γελοῖος! . . Συγχωρήσατέ με, μίσει, καὶ ἅς παύσῃ πλέον πᾶς λόγος!

ΕΥΑ (καθημένη ἐπὶ τοῦ ἀνακλιντροῦ). Ἄς ὁμιλήσωμεν τώρα δι' ἄλλα σοβαρώτερα! Ἐξεφράσατε νομίζω πρὸ ὀλίγου μερικὰς ὑποψίας . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ὑποψίας;

ΕΥΑ. . . Προκειμένου περὶ τῆς πριγκιπέσας. Ἐλέγατε διὰ τὴν συμπαθειαν τὴν ὁποῖαν αἰσθάνεται ἀπὸ μικρὰ πρὸς τὸν ἱππότην . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πραγματικῶς! . . Καὶ μάλιστα ἐφοβήθη μίαν στιγμὴν μήπως τὰ τῆς χθεσινῆς νυκτός . .

ΕΥΑ. Κ' ἐγώ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἄ! τὸν ἄθλιον! Ὅα τὸν ἐφόνευα!

ΕΥΑ. Δι' αὐτὸ κ' ἐγὼ ἐσκέφθη ν' ἀπομακρύνωμεν αὐτὸν τὸν νέον! . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρῶς). Ναι, ναι! νὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν! νὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν!

ΕΥΑ. Καὶ μᾶς δίδεται καὶ μία καλὴ περίστασις . . Ἡ διαμονή μου ἐνταῦθα, ἔστω καὶ δεκαπέντε μόνον ἡμέρας . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Πῶς δεκαπέντε; Ἐσυμφωνήσαμεν ἕνα μῆνα!

ΕΥΑ. Τόσῳ περισσότερον! . . Ἡ διαμονή μου λοιπόν ἐνταῦθα βλάπτει τὰ συμφέροντά μου. Ἦθελα νὰ παραγγεῖλω εἰς Παρισίους μερικὰ πράγματα . . καὶ νομίζω ὁ ἱππότης εἶνε καταλληλότατος νὰ ἐκπληρῶσῃ τὰς ἐντολάς μου! . . . Εἰς Παρισίους θὰ διασκεδάσῃ τὸν ἔρωτά του . . ἡμεῖς δὲ φροντίζομεν διὰ τὰ ἄλλα κατὰ τὴν ἀπουσίαν του.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ζωηρῶς). Καὶ οὕτω μένετε ἐδῶ! Ἔχετε δίκαιον, μίσει . . πάντοτε δίκαιον! . . Νὰ φύγῃ λοιπόν!

ΕΥΑ. Ἀπόψε . . ἀμέσως!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἀλλὰ πότε θὰ τοῦ εἰπῆτε . .

ΕΥΑ. Τοῦ γράψω ὅ,τι θέλω! . . Ὑπογράψατε τὸ διατάγμα τῆς ἀναχωρήσεώς του . . τῆς ἀμέσου ἀναχωρήσεώς του . . Τοῦ τὸ στέλλω διὰ τοῦ φίλου του Ἄνδρα . . Καὶ ἡσυχάζομεν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (ἀποδ' ἐγράψε). Ἐγίνε! — ἀδιατάσσεται ὁ ἱππότης Κάρολος, ἅμα τὴ παραλαβὴ τῆς διαταγῆς ταύτης ν' ἀναχωρήσῃ ἀμέσως εἰς Παρισίους, ὅπου θὰ λάβῃ διὰ τῆς προσθεῖας τὰς μετὰ ταῦτα ὁδηγίας μου. (Ὑπογράφει). Ἰθὺ!

ΕΥΑ (ἐγειρομένη). Πολὺ καλὰ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (βαίνων πρὸς αὐτήν). Ἄς ἐλθωμεν εἰς ἄλλα τώρα! . . Ἄμ' αὐτὸ τὸ κτήνος ποῦ μ' ἐφορτώσατε 'ς τὴν βίχιν;

ΕΥΑ (γελάσασα). Τὸν Ῥαμπαγᾶ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὸν Ῥαμπαγᾶ! ποῦ μ' ἔρχεται νὰ σκάσω!

ΕΥΑ. Καὶ παραπονεῖσθε ἀκόμη! Ἄπέτριψε τὴν θύελλαν! Ἐγίνε τώρα καὶ ἀντιδημοτικὸς! . . Τὸ κόμμα του ἀπεκεφαλίσθη! . . Δὲν σᾶς ἀρκοῦν αὐτὰ; Τί ἄλλο ἐπεριμένετε;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καλὰ, ἀλλὰ εἴχαμε συμφωνήσει ἅμα ἐλθωμεν εἰς τὰ ὄπωρκα . . .

ΕΥΑ. Μὰ ἔχετε δὰ ὀλίγην ὑπομονήν! . . Ἡ νύξ ἀκόμη ἐμπνέει ἀνησυχίας . . Κ' ἐπὶ τέλους τί τάχα ἀν μείνη διοικητικῆς καὶ ὡς αὐριον τὸ πρᾶξ;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Εἶνε πολὺ! (Δύο ὑπηρετὰι φέροντες κηροπήγια ἀνοίγουσι τὴν μεγάλην πόλιν, εἰσέρχεται δὲ ἡ πριγκιπέσα ἀκολουθουμένη ὑπὸ τῶν Κυριῶν της).

ΕΥΑ. Ἄ! ἡ πριγκιπέσα μεταβαίνει εἰς τὰ δωμάτια της. Κ' ἐγὼ θὰ κάμω τὸ αὐτὸ, διότι σήμερα ἀρκετὰ ἐκουράσθη!

(Ἔπεται συνέχεια)

11. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνήχεται ἰδε ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230 καὶ 231). (*)

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἄνωτέρω, ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ, Ἡ ΔΕΣΠ. ΘΕΡΟΥΑΝ, Κυρίαί,
ΑΝΔΡΕΑΣ, ΜΠΟΥΜΠΑΡ, ΦΑΒΑΡΕΝΣ,
Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ (εἰς τὸ βάθος).

(Ἡ πριγκίπισσα εἰσέρχεται διὰ τῆς μεγάλης πύλης, μεταβαίνει δὲ πρὸς τὴν τοῦ βαθους χαιρειζομένην θῶν ὄλων, ἐνῶ ὁ πρίγκιψ ἀνέρχεται καὶ πλησιάζει αὐτὴν ὅπως τὴν ἀσπασθῆ).

ΕΥΑ (πρὸς τὸν Ἄνδρην, ἐγγχειρίζουσα αὐτῷ τὸ διάταγμα πρὸς τὴν ἄκραν ἀριστερὰν ἐπὶ τοῦ προσκηνίου). Τὸ διάταγμα τῆς ἀναχωρήσεώς σου!

ΑΝΔΡΕΑΣ (χαίρων). Ἄμα ἐπιστρέψῃ, τοῦ τὸ δίδω!

ΕΥΑ. Καὶ νὰ ὑπακούσῃ!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ἀμέσως! . . . Διότι θὰ ἦνε τῆς ὑπηρεσίας ἀπόψε . . . ἔδω!

ΕΥΑ (πεφοβισμένη). Ἐδῶ; . . . Ποτέ!

ΑΝΔΡΕΑΣ. Ὁ φύγη πρὶν!

ΕΥΑ. (κατ' ἴδιαν). Ὁ φροντίσω νὰ βεβαιωθῶ. (Μεγαλοφώνως) Καὶ τώρα ἔλατε, εἰπέτε μίαν καλὴν νύκτα εἰς αὐτὴν τὴν καυμένην Κυρίαν τῆς Τιμῆς, ἢ ὅποια τὸ περιμένει δά!

ΑΝΔΡΕΑΣ (βλέπων μετὰ τινος ἐνδιαφέροντος τὴν δεσποινίδα Θερούαν). Ἀλήθεια;

ΕΥΑ (γελάσασα). Τί ἄνθρωπος! (Ἀνέρχεται τὴν σκηνὴν καὶ μεταβαίνει νὰ χαιρείσῃ τὴν πριγκίπισσαν, ἢ ὅποια εἰσέρχεται εἰς τὰ δωμάτια τῆς ἀκολουθουμένην ὑπὸ Κυρίων τῆς υπηρεσίας).

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος

Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς

τοῦ πρίγκιπος, ὀπλοχαγὸς

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλοχαγὸς

τῆς σωματοφυλακῆς

ΚΑΜΕΡΑΕΝ

ΣΑΦΙΟΥ

ΒΟΥΓΙΑΡ

ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ

ΔΕΜΟΥΑΕΝ

ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀστυνομίας

ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθυπουργὸς διοικητής

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς

ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς

χωροφυλακῆς

ΜΠΙΡΚΟΡΟ

ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς

σωματοφυλακῆς

ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΛΟΥΝΤ

Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ

Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ

ΤΙΡΑΙΡΕΓΓΗ

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ

ΝΟΥΖΕΙ

ΤΕΡΕΖΙΝΑ (Βωδὸν)

ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (εἰσέρχόμενος τὴν σκηνὴν τῶν χαιρεισμένων, μόνος εἰς τὸ προσκηνίον, ἀπαστρέφεται ἐκ χαρᾶς καὶ βλέπων πρὸς τὸ παράθυρον τοῦ διαδρόμου πέραν τῆς μεγάλης θύρας). Φωταΐα μοναδική! Ἰδέτε τί εἶνε ὁ λαός! πόσον εἶνε εὐμετάβολος! Κακὸ κεφάλι, μὰ καλὴ καρδιά!.. Τώρα ὅλος εἶνε ὑπὲρ ἐμοῦ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (χαιρειζὼν τὰς ἀπερχομένας κυρίας καὶ κατερχόμενος μετὰ τῆς Εὔας). Κυρίαί, χαιρέτε! . . . Μισὲς, σὰς εὐχομαι καλὴν νύκτα. Καὶ σὰς ζητῶ τὴν ἄδειαν ν' ἀποχωρήσω.

ΕΥΑ Ἄπο τώρα;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἡ ὥρα εἶνε ἔνδεκα. Ὁ φροσπαθήσω νὰ κοιμηθῶ κάμμειαν ἢ δύο ὥρας. Διότι σκοπεύω ἀπόψε νὰ ἐξέλθω ἔφιππος! Ὁ συνταγματάρχης μὲ λέγει, ὅτι παρατηρεῖται μεγάλη ταραχὴ εἰς τὸ Μαντόν, ὅπου λέγεται καθαρὰ πλεόν, ὅτι σκοπεύουν νὰ μᾶς προσβάλουν ἅμα ἐξημερώσῃ. Μ' αὐτὴν τὴν ὥραν τὴν σελήνην ἀπόψε, θὰ τοῦς ἐτοιμάσω κατὶ τι νόστιμον ἐνῶ θὰ ἐρχονται.

ΕΥΑ. Προσέχετε, καλέ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (καθησιγγάζων αὐτὴν). Ὁ φροσπαθήσω νὰ κοιμηθῶ κάμμειαν ἢ δύο ὥρας. Διότι σκοπεύω ἀπόψε νὰ ἐξέλθω ἔφιππος! Ὁ συνταγματάρχης μὲ λέγει, ὅτι παρατηρεῖται μεγάλη ταραχὴ εἰς τὸ Μαντόν, ὅπου λέγεται καθαρὰ πλεόν, ὅτι σκοπεύουν νὰ μᾶς προσβάλουν ἅμα ἐξημερώσῃ. Μ' αὐτὴν τὴν ὥραν τὴν σελήνην ἀπόψε, θὰ τοῦς ἐτοιμάσω κατὶ τι νόστιμον ἐνῶ θὰ ἐρχονται.

ΕΥΑ. Προσέχετε, καλέ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (καθησιγγάζων αὐτὴν). Ὁ φροσπαθήσω νὰ κοιμηθῶ κάμμειαν ἢ δύο ὥρας. Διότι σκοπεύω ἀπόψε νὰ ἐξέλθω ἔφιππος! Ὁ συνταγματάρχης μὲ λέγει, ὅτι παρατηρεῖται μεγάλη ταραχὴ εἰς τὸ Μαντόν, ὅπου λέγεται καθαρὰ πλεόν, ὅτι σκοπεύουν νὰ μᾶς προσβάλουν ἅμα ἐξημερώσῃ. Μ' αὐτὴν τὴν ὥραν τὴν σελήνην ἀπόψε, θὰ τοῦς ἐτοιμάσω κατὶ τι νόστιμον ἐνῶ θὰ ἐρχονται.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (παρατηρῶν τὸν Ῥαμπαγᾶν ποιεῖ μορφασμόν). Ἄ! Ἐδῶ εἶν' αὐτός;

ΕΥΑ. Μὴ βιάζεσθε! . . . (εἰσέρχεται εἰς τὸ δωμάτιόν τῆς ἀποδίδουσα χαιρτισμόν εἰς τοὺς ἀξιωματικούς).

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς ἐξερχομένους ἀριστερῶθεν). Μετ' ὀλίγον, Κύριοι!

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ, ΡΑΜΠΑΓΑΣ.

(Ὁ πρίγκιψ βαίνει ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τοὺς θαλάμους τοῦ προσποιούμενοι ὅτι δὲν βλέπει τὸν Ῥαμπαγᾶν. Ὁδὸς τοποθετεῖται ἐπιθετικῶς μετὰ τῆς θύρας καὶ τοῦ πριγκίπος, ὑπομιδιῶν, καὶ προσκλίνων. — Εἰς ὑπηρετικὴν μένει ἐν τῷ διαδρόμῳ παρὰ τὸ κατώφλιον τῆς θύρας κρατῶν φῶς).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (1) (ἀχρὸς ὀχληρότητος περιποιητικῆς). Ὑψηλότατε, εἴμεθα μόνον! Καὶ ἐγὰλλομαι δυνάμενος ν' ἀναγγεῖλω εἰς τὴν Ὑστεράν Ὑψηλότητα μίαν καλὴν εἰδήσιν!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ψυχρῶς). Ὁποῖαν, Κύριε;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁλὴ ἡ πόλις φεγγοδολεῖ. . . Μεγάλῃ φωταΐα! . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (εἰρωνικῶς). Πρὸς τιμὴν σας, . . . ἢ πρὸς τιμὴν μου;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀμφοτέρων, Ὑψηλότατε! . . . Ἐν πάσῃ μετριοφροσύνῃ συνομολογῶ τοῦτο . . . Ὁ ἐνθουσιαστικὸς ἐκορυφώθη. Ἄρκει ἄλλως τε ἢ Ὑμετέρα Ὑψηλότης νὰ εἴψῃ ἐν βλέμμα πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος. . . θὰ ἰδῆ ἐπὶ τῆς πλατείας.

(1) Ὁ πρίγκιψ, Ῥαμπαγᾶς.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος, χαμηλῆ φωνῇ). Κ' εἰσεῖς δηλαδὴ εἴθε κάπως κουτοί, ὁμολογήσατε τοί! Ἄκουε; Ν' ἄρ χίσατε χωρὶς τὸ σύνθημά μου; (Ἐκπλήσσομαι)

ΒΟΥΙΛΑΡ (δι' ὁμοίους ἔφους). Δὲν ἐδίδες τὸ σύνθημα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Διότι δὲν ἔπρεπε νὰ τὸ δώσω!

ΟΛΟΙ (ἐκπληκτοί). Ἄ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μιμούμενος αὐτοὺς καὶ βαδίτων πρὸς αὐτοὺς) Ἄ! (1).

ΣΑΦΙΟΥ. Ἄμ' οἱ σταυρωτίδες ποὺ μᾶς ῥίχτηκαν καὶ μᾶς ἔσπασαν!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τῆ διαταγῇ σου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Σεῖς ἐδώσατε ἀφορμὴ!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Καὶ μᾶς χώνεις μέσῳ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὲ ἀναγκάσατε! Εἰμποροῦσα ποτὲ νὰ φανῶ πῶς εἶμαι μαζὺ σας; Ἦτο δυνατόν; Ἔχε πνεῦμα, λέγει, διὰ τοιαῦτα κτήνη! Καὶ πῆγαιν' ἐσὺ, κοπίαζε νὰ γίνῃς πρωθυπουργός διὰ τὰ συμφέροντά των! (Ἀτερίζουν ἀλλήλους οἱ τρεῖς μετ' ἐκπλήξεως σφοδρᾶς).

ΣΑΦΙΟΥ. Εἶχε λοιπὸν σχέδιο;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Σχέδιο λέγει; . . .

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μὰ δὲ μιλοῦσε; . . .

ΣΑΦΙΟΥ. Ὁ λαὸς θάρρεψε . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ῥωγῶν). Ὁ λαὸς εἶνε γαῖδαρος καὶ σὺ μαζὺ! . . . Ἄκουε! ἐκεῖ; Νὰ χαθῆτε! Πηγαίνετε καὶ μοῦ κάμνετε στάσιον τὴν στιγμὴν ὅπου ἡ ἐπανάστασις εἶχε τελεσθῆ! . . . ὅπου ἤμεθα εἰς τὴν ἐξουσίαν!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἐσὺ δηλαδὴ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ σεῖς! Μετ' ἐμέ! . . . Κερδίζω σύνταγμα, βουλὴν, ὑπουργεῖα . . . ἐγὼ ἐπὶ κεφαλῆς . . . Κατόπιν μου εἰσεῖς!

ΒΟΥΙΛΑΡ (συνοφροῦμενος). Χωρὶς δημοκρατίαν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ τῶρα. . . . Νὰ χορταίνουμε μὲ λέξεις θέλεις;

ΒΟΥΙΛΑΡ καὶ ΣΑΦΙΟΥ. Μὰ . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διακόπτων αὐτοὺς). Μὰ βρὲ παιδιὰ! Ἄς παύσουν τώρα ἡ ἰστορίες μεταξὺ μας! Δὲν γράφουμ' ἐδῶ τώρα κένενα ἄρηρο διὰ τὴν Καρμανιόλα! . . . Ἡ Δημοκρατία εἶν' ἓνας λόγος μόνον ἡμεῖς θελομεν τὸ πρᾶγμα! . . . Τὴν πρόσοδον! . . . δηλαδὴ ὅ,τι δὲν ἔχομεν! Καὶ τὸν θρίαμβον τοῦ λαοῦ, ἀντιπροσωπευόμενον ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου θρίαμβου! Ἄρα, τὴν ἐξουσίαν, ἡ ὅποια μοὶ παρέχει ὅλα ταῦτα — τί με μέλει πῶς καλεῖται! — . . . τὴν ἀρπάξω ἐγὼ! . . . Καὶ ἔχω τὸ πᾶν!

ΒΟΥΙΛΑΡ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ (διαμαρτυρούμενοι). ὦ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξακολουθῶν). . . . Καὶ σεῖς ἐπίσης!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ (ἠούχως, οἰοῦντι ἐνδίδοντες). Αἶ, αἶ ἦνε!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἐὰν τὰ κοινωνικά ζητήματα . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διακόπτων αὐτὸν μετὰ θυνάμει). Ἄς παύσουν εἶπα οἱ ἀνόητοι λόγοι τώρα μεταξὺ μας. . . Τὸ διάβολο! Καὶ ὑπάρχουν κοινωνικά ζητήματα; Μόνον θέσεις κοινωνικαὶ ὑπάρχουν. Ὅστις δὲν ἔχει τὰς καλλιτέρας, πρὲπει νὰ τὰς πάρῃ! Ἴδου τὸ πᾶν!

ΒΟΥΙΛΑΡ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ (διαμαρτυρούμενοι ἐντόνως). ὦ! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Πῶς;

ΟΛΟΙ (ὡς ἀνωτέρω). Πολὺ καλὰ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ, λοιπὸν τί;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἄς γίνῃ ὁ συμβιβασμός!

ΣΑΦΙΟΥ (ἐξάγων χειρόκτιον πρὸς ἑαυτὸν). Παρουσίασέ μας εἰς τὸν πρίγκιπα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ, καλὰ εἴθε! Τώρα ἐχάθη ἡ εὐκαιρία! Ἄς ἦν' καλὰ τὸ πεινᾶσαι!

ΟΛΟΙ (ἀπεροητευμένοι). Ἐχάθη!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ βεβαίᾳ! Τώρα σὰς ἐξευτέλισε . . . καὶ δὲν φοβεῖται πλέον! Δὲν θὰ παραχωρήσῃ πλέον οὔτε Σύνταγμα, οὔτε βουλὴν! . . . οὔτε ἔ. ὑπουργεῖον!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ποῦ νὰ πάρ' ὁ δίκολος! Εἶδες ἐκεῖ;

ΒΟΥΙΛΑΡ. Δὲν ὑπάρχει τρόπος νὰ ξαναζεσταθῇ τὸ πρᾶγμα;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἴσως!

ΟΛΟΙ (ἐν χαρᾷ). Ἄ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀλλὰ, παιδιὰ, σὰς θέλω τώρα πλέον. Πειθαρχία μοναδική.

ΝΟΥΖΕΤ. Τυφλὴ ὑπακοὴ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄκουτε με καλὰ! Θραύω τώρα τὰ δεσμά σας! Ὁ Νουαζέτ πέρνει τὸ φύσημά του εἰς τὸ Μαντόν!

ΝΟΥΖΕΤ. Καλὰ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸ Μαντόν εἶνε ἐξηρεθισμένον, ἀλλὰ δὲν τολμᾷ ἀκόμη. Πρέπει νὰ τὸ κεντήσωμεν. Ἐκεῖ φρουρὰ δὲν ὑπάρχει! εἶνε μόνον ἡ σαρδικὴ φρουρὰ, ἡ ὅποια κάμνει πῶς δὲν βλέπει! Πολὺ καλὰ! Τώρα ἐμεῖς ἀπ' ἐδῶ! Βρίσκετε ἐσὺ ὅλους ὅσοι τὸ ἐκοψαν λάσπη πρὸ μικροῦ . . . τοὺς μαζεύετε. . .

ΣΑΦΙΟΥ. Μὲ τὸν Πετρόβλοσκ ἐπὶ κεφαλῆς!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Δὲ μ' ἀφίνεις; Αὐτὸς ἔξερει μόνον ἔς τὰ πόδια! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Νὰ φορῇ ποδήματα; τὸ ξέρω . . .

ΝΟΥΖΕΤ. Νὰ τὰ χτυπᾷ ἔς τὸν ὄμο . . . μάλιστα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄς λείπῃ λοιπὸν, δὲν πειράζει! . . . Τοὺς μαζεύετε . . . καὶ ὅσους εὗρης ἔς τὸν δρόμο!

ΝΟΥΖΕΤ. Καλοὺς, κακοὺς! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅλους. . . Καὶ φωνάζεις ὡς ποῦ νὰ ξελαργυγηθῆς, ὅτι κατέλαβα τὸ παλάτι, ὅτι ὁ πρίγκιψ εἶνε αἰχμάλωτος, ὅτι ὅπου κι' ἂν ἦνε θὰ σὰς τὸν φέρω.

ΒΟΥΙΛΑΡ, ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ. Εἰς τὸ Μαντόν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἰς τὸ Μαντόν! Καὶ ἔτσι μὲ τὰς φωνὰς καὶ τὸ κακὸ, πέρνετε τὸ δημαρχεῖον!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Καὶ τὸ ταμεῖόν του!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄν ἔχῃ! . . . Ἐμβαίνεις λοιπὸν—δὲν εἶνε κένεις—ἀνεβαίνεις, πηγαίνεις . . . Στήνεις ἓνα τραπέζι, κάθεται! Γράφεις τὸ ὄνομά σου, τὸ ὄνομά μου, τὸ ὄνομά του εἰς μικρὰ χαρτάκια, καὶ τὰ ῥίπτεις ἀπὸ τὸ παρθεῖον . . . Δὲν ὑπάρχει κἀμμία ἀντίρρηση!—Ἡ ἐπανάστασις ἔγινε κ' ἐγκαθιδρύθη!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Εἴμεθα σύμφωνοι . . . Ἀνακηρύττομαι. . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ῥωγῶν). . . Ὡς ποῦ νὰ ἔλθω!—Ἐρχομαι εἰς τὴν μίαν μὲ τὸν πρίγκιπα μας δεμένο χοροπόδα καὶ μ' ἓνα μανδύλι ἔς τὸ στόμα.

ΟΛΟΙ (ἐκτεπληγμένοι). Πῶς!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀπλούστατον!

ΟΛΟΙ. Τί κεφάλι!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄμ' ἂν ἔχετε κι' ἄλλον ὡς ἐμεῖ!

ΒΟΥΙΛΑΡ. Ἀλλὰ πῶς;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁ Φραντσέζος μας σκοπεύει νὰ ἐξέλθῃ ἀπόψε δια νὰ διατάξῃ ποῖα μέτρα θὰ ληφθοῦν, ἐν ἡ περιπτώσει τοῦ ἤθελον ἐπιτεθῆ τὸ πρῶτ' ἀπὸ τὸ Μαντόν. Θὰ ἐξέλθῃ ἀπ' ἐκεῖ ἐκεῖ τὸν περιμένετε νὰ περάσῃ. Μία ἄμαξα θὰ περμένῃ κάτω . . . Καταιβαίνει . . . μὲ φῶς ἢ χωρὶς φῶς. . . Ρίχθεθ' ἐπάνω του . . . Καὶ ἂν δὲν κατορθώσατε οἱ τρεῖς σας νὰ τοῦ χῶσατ' ἓνα καπέλλ' ὡς τὸ λαιμὸ καὶ νὰ τοῦ δέσετε χεῖρκα καὶ πόδια μὲ τὰ μανδύλια σας, . . . δὲν εἴθετε ἄξιοι ἐλευθερίας!

(Ἐβεται συνεχῆ)

(1) Καμεράεν, Σαρτιό, Ῥαμπαγὰς, Βουίλαρ, Νουαζέτ.

12. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνήχεια ἔδε ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230 231 232, καὶ 233). (*)

ΣΑΦΙΟΥ. Αἶ, καλὰ εἶσαι! . . . *Ἄν ἦνε μόνος του!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐπιθεβαιωτικῶς). Μόνος!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Τιποτε ἀξιοματικοί;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Σὺς ἐγγυῶμαι, ὄχι. *Ἄμα γίνῃ, σὺς φθάνω. Τὸν φορτάνουμε ἔς τὴν ἀμαξίαν . . . πηδῶ κ' ἀρπάζω τὰ λουριά . . . καὶ ἔς τὰ τέσσαρα ὡς τὸ Μαντόν! Φθάνουμ' ἐκεῖ, ἀλλαλαγμὲς, ὄριαμβος! *Ὁ πρίγκιψ κατατρομασμένος κάμνει ὅ,τι τοῦ εἶπαμε . . . Περαιτεῖται τοῦ θρόνου, ἀνακηρύττομεν τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ Μοναχοῦ, καὶ τελειοῦν ὅλα!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Περιφροῦμα!

ΒΟΥΓΙΑΡ. Καλὰ αὐτὰ, καλὰ! *Ἄλλὰ νὰ ἐξηγηθῇ, παρακαλῶ, τὸ περὶ ἀνεξαρτησίας τοῦ Μοναχοῦ.

ΚΑΜΕΡΑΕΝ καὶ ΣΑΦΙΟΥ. Μάλιστα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Φλοκώτατος! . . . Δημοκρατία . . . κ' ἐγὼ δικτάτωρ!

ΟΙ ΤΡΕΙΣ (διαμαρτυρούμενοι). Δικτάτωρ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βίβλια!

ΒΟΥΓΙΑΡ. Ἐσὺ! . . . Ἀπόλυτον ἐξουσίαν; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ, τῶρα!

ΟΙ ΤΕΣΣΑΡΕΣ. Ποτέ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄλλὰ!

ΟΛΟΙ. Ποτέ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αἶ καλὰ τῶρα, βρὲ παιδιά! Τὸ πρῶγμα εἶν' ἀπλοῦστατος . . . *Ἄν δὲν με δώσετε ἀπόλυτον ἐξουσίαν, πῶς θέλετε νὰ ἰδρῶσω τὴν ἐλευθερίαν;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Μά . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δὲν θέλω λόγια! Σὺς ξαναδένω! (*Ἀνέρχεται τὴν σκηνὴν προσποιούμενος ὅτι θὰ καλέσῃ τὸν κλητῆρα).

ΣΑΦΙΟΥ (σποθηθίς). Αἶ, τί λέει; (*Ὀλοὶ σπεύδουν ἐγγὺς τοῦ Ραμπαγά).

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΝΚΙΠ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ

ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος
 Ο ΠΗΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς
 τοῦ πρίγκιπος, ὀπλοχα-
 γὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ἈΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλοχαγὸς
 τῆς σωματοφυλακῆς

ΚΑΜΕΡΑΕΝ
 ΣΑΦΙΟΥ
 ΒΟΥΓΙΑΡ
 ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ
 ΔΕΜΟΓΑΕΝ
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντὴς Ἀστυνομίας
 ΣΟΤΟΒΟΙΟΣ, πανθυπουργὸς διοικητῆς

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς

ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς

ΜΠΗΚΟΓΙΟΥ
 ΦΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς
 σωματοφυλακῆς

ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΛΟΥΝΤ
 Η ΠΡΙΝΚΙΠΕΣΑ ΡΑΒΡΙΑΔΑ
 Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
 ΤΙΡΑΠΡΕΓΓΗ
 Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
 ΝΟΥΑΖΕΙ
 ΤΕΡΕΖΙΝΑ (δωδὸν)
 ΓΕΡΩΝ, ΔΥὸ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΚΑΜΕΡΑΕΝ *Ἐλα δὲ, ἔλα! Βίμπορει νὰ συμβιβασθῶμεν.
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. *Ὅχι, ὄχι!
 ΟΛΟΙ (περικυκλώνοντες αὐτόν). *Ἐλα ντέ!
 ΣΑΦΙΟΥ. Καὶ νὰ σοῦ πῶ; Τί γυροῦναι ὁ καυλῆνος ὁ λαός;
 Τιποτε! Μερικαὶ ἐγγύχασαι, τῶλεγε καὶ σὺ! *Ὁ τολαίπωρος
 λαός!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος βραδέως). Τί ἐγγυῶσαι ἐννοεῖτε;

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ὡς ἀνωτέρω, οἰοῦναι προσλιπαρῶν). Κἄτι καὶ δι' ἡμᾶς!

ΒΟΥΓΙΑΡ (ὁμοίως). Δὲν ὑπάρχει κἀμμιὰ θέσαι;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. *Υπουργοὶ νὰ γίνετο, δὲν εἶν' ἔτσι; ὅπως καὶ ὑπὸ τὴν τυραννίαν!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Ἀπλάθ. . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μεταβαίνων εἰς τὴν δεξιάν) (*) Δὲν θέλω ὑπουργοὺς εἰς τὴν Δημοκρατίαν μου.

ΒΟΥΓΙΑΡ (ἐξαπιτόμην) Αἶμα τότε . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Διχνομαί μόνον ἐφόρους, ἢ πρυτάνεις, ἢ . . .

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. *Ἄς εἶνε ἐφοροὶ, εἶνε κ' ἐλαφρότερο!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (βλέπων αὐτοὺς ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν). Καὶ νὰ ἰδοῦμε καὶ εἰς τί!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ. Αἶ καλὰ! *Ἐγὼ, παραδείγματος χάριν, ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν.

ΒΟΥΓΙΑΡ. *Ἐγὼ, ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καταμετρῶν αὐτόν διὰ τοῦ βλέμματος). Καλὰ ὅτι τὰ διορθώσαι!

ΣΑΦΙΟΥ. *Ἐγὼ εἶν' ἀρήση ἐπὶ τῶν οικονομικῶν . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δὲν ἔχει οικονομικά!

ΣΑΦΙΟΥ. *Ἡ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας! . . . Νὰ σοῦ ξεκαθαρίσω ἐκεῖνα τὰ χαρτιά! . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δὲν εἰζεύρεις οὔτε νὰ γράψῃς!

ΣΑΦΙΟΥ. Καὶ εἰς τί λοιπὸν χρησιμεύει ὁ πατριωτισμός;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄς ἦνε, ἔστω!

ΟΛΟΙ. Σύμφωνοι τὸ λοιπὸν!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὰ εἶπαμε! (Καθ' ἑαυτὸν) Ὅτι πάρη καὶ θα δώσῃ το προσωρινῶν! (Μεγαλοφώνως πρὸς τὸν Νουαζέτ)

Καὶ τῶρα, ἐσὺ, δρόμο! Καὶ σεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν θέσιν σας!

ΟΛΟΙ. Ἐμπρός!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων κηρίον ἀναμμενον). Νὰ σὺς δεῖξω τὸν δρόμον. (Ἀνοίγει τὸ θυρίδιον καὶ προχωρεῖ εἰς τὸ στενὸν μετὰ τὸ Νουαζέτ).

ΣΑΦΙΟΥ (πρὸς τοὺς δύο ἄλλους ἐπὶ τοῦ καταψίλου τῆς θύρας, ἅμα ὁ Ραμπαγάς ἐξῆλθε). Κι' ἅμα πᾶμ' ἐκεῖ; . . . τὴν δικτατορίαν του ἀνάτοθα! . . . (Καὶ οἱ τρεῖς διὰ χειρονομίας ἐκφραστικῆς δεικνύουν ὅτι θὰ τὸν βίβουν).

ΒΟΥΓΙΑΡ. Καὶ ἀποτελοῦμεν τριανδρίαν! Ἀγαθὴ τύχη!

ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΕΙΣ (θιλιθότες ἀλλήλων τὰς χεῖρας). Τὸ χέρι σου! τὸ χέρι σου! (*Ὁ Σαφιὸς ἐξέρχεται).

ΒΟΥΓΙΑΡ (μόνος μετὰ τοῦ Καμεράεν). *Ἡ μένομαί δυο ὕπατοι!

ΚΑΜΕΡΑΕΝ (ἄμβων τὴν χεῖρά του). Καὶ πότῃ! (*Ὁ Βουγιάρ ἐέρχεται, ὁ Καμεράεν μένει μόνος).

*Ἡ ἓνας μόνος! . . . Καλλίτερα μόνος! (*Ἡ πύλη ἀριστερόθεν ἀνοίγεται).

Μωρέ! κάποιος ἐρχεται! (Βιάζει εἰς τὸ στενὸν μετὰ προφυλάξεως κλειῶν τὴν θυρίδα διασθῆναι τὸν στήγην, καθ' ἣν ὁ πρῶτος ἀπηρέτης εἰσέρχεται φωτίζων τὸν δρόμον τοῦ Καράδου).

(1) Καμεράεν, Σαφιὸς, Βουγιάρ, Ραμπαγάς.

ΕΥΑ. (ζωηρώς). Εἰς τὰ δωμάτιά μου;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βεβαία!
 ΕΥΑ. Εἰσθε τρελλός, Κύριε!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀπεικωδι). Αἱ καλά! δὲν μοῦ φέρεσθε βλέπω ὡς σύμμαχος. Ὀλίγην ἐμπιστοσύνην, πρὸς Θεοῦ! καὶ εἰ ἐμὲ δὲν ἔχετε; Νόστιμον αὐτό! ἐνῶ ἐγὼ κάθημαι καὶ σὰς διηγοῦμαι ὅλα μου τὰ μυστικά; Νόστιμον!
 ΕΥΑ (ἐξηρῶν). Ἄς παύσουν οἱ ἀστεῖστοι, σὰς παρακαλῶ! Ὑποθέτω, ὅτι εἶνε δυνατὸν ἢ αὐτοῦ Ὑψηλότης νὰ εὐρῆ τινὰ εἰς τὸ δωμάτιόν μου αὐτὴν τὴν ὥραν;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὑποθέτω!.. Ὅχι, ὄχι, ποτέ!.. Εἶμαι βεβαίος!
 ΕΥΑ (ἐτοιμὴ γὰ ἐκραγῆ εἰς ὄργην). Καὶ πόθεν ἔχετε τὴν βεβαιότητα αὐτὴν;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξάγων τὸ γραμματάκιον). Καλὴ ἀπὸ ἐν γραμματάκι γραμμῆν διὰ τῆς ἀξιολατρευτοῦ ταύτης χειρὸς!..
 ΕΥΑ (κατὰπληκτος). Γραμματάκι... δικόμου; Πρὸς ποῖον;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μὰ... πρὸς ὄραϊον τινὰ ἀξιωματικόν, παραδείγματος χάριν.
 ΕΥΑ. Ἀξιωματικόν;... Εἰπέτε λοιπὸν τ' ὄνομά του, Κύριε, εἰπέτε τὸ ὄνομά του!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸν Κύριον Μόραν!
 ΕΥΑ. Τὸν Ἀνδρέαν;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα... Ἀνδρέαν!
 ΕΥΑ. Καὶ τὸ γράμμα αὐτό;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἰδοῦ το! (Ἀναγινώσκει) «Φίλε μου, πόσον ἀνησυχῶ διὰ τὰ γνωστὰ συμβάντα! καὶ διὰ τὸν ἀνθεωποῦν ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐπλήγωσες!..»
 ΕΥΑ (ὄρθια, καθ' ἑαυτὴν, ἔντρομος). Τῆς πριγκιπέσας!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐξακολουθῶν ν' ἀναγινώσκει καὶ τονίζων τὰς λέξεις). «Ἐλθε ἀποψε τὴν νύκτα... τὴν συνήθη ὥραν. Ἄν ἦσαι μάλιστα φρουρὰ εἰς τὸ παλάτι, ὅπως νομίζω, θὰ τοῖ ἦνε εὐκολώτερον.»
 ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Ἡ ἀνόητη! νὰ γράφῃ!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εὐκόλον εἶνε νὰ καταλάβῃ κανεὶς εἰς ποῖον απευθύνεται... Καὶ ἐπειδὴ αὐτὸς ὁ ποῖος δὲν εἶν' ἐδῶ...
 ΕΥΑ (καθ' ἑαυτὴν, ἀναπνεύουσα). Εὐτυχῶς... ἀνεχώρησε!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (εἶρων). Ὁ ἄ εἰπῆτε ἴσως ὅτι δὲν εἶνε ἰδικόν σας γράψιμον!
 ΕΥΑ (ζωηρώς). Ὅχι, ὄχι! Εἶνε ἰδικόν μου!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λοιπὸν, κλείομεν τὴν παρένθεσιν.—Ὁ κύριος Μορας εἶνε εἰς τὸ δωμάτιόν σας...
 ΕΥΑ. Ἰσως. (Κατ' ἰδίαν) Ἄς ὑποκριθῶ.
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βεβαίως. «Ἄρα ὁ πρίγκιψ εἴμπορεῖ νὰ τὸν εὐρῆ ἐκεῖ... Ἄρα δὲν πρέπει νὰ σὰς ἰδῆ, Κυρία... Ἄρα... (Τῆ δεικνύει τὴν θύραν τῶν δωματίων τῆς ὑποδεικνύων αὐτὴν καὶ διὰ χειρονομίας νὰ εἰσελθῆ).
 ΕΥΑ (κατ' ἰδίαν). Ἄ! κατηραμένε ἄνθρωπε! Μὰς ἔχει εἰς τὸ χεῖρ του!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνεγείρων τὸ καταπέτασμα τῆς θύρας, μειδιῶν καὶ προσκαλῶν αὐτὴν διὰ χειρονομίας νὰ εἰσελθῆ). Ὅριστε, ὄριστε λοιπὸν, Κυρία!
 ΕΥΑ (ἔ). Ὅχι ἀκόμη! Ἐλάτε, Κύριε ῤαμπαγάς, (κάθηται ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτρου) Ἐλάτε νὰ ὁμιλήσωμεν ὡς ἀληθεῖς φίλοι. Δὲν θέλετε;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατερχόμενος ταχέως). Ἄλλὰ ταχέως... Ὁ καιρὸς ἐπιγεῖ.

ΕΥΑ (δεικνύουσα αὐτῷ τὴν θέσιν πηλοῦ τῆς). Δόσατέ μου αὐτὸ τὸ γραμματάκι, καὶ τὰ συβιβάζομεν ὅλα!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καθήμενος πηλοῦ τῆς). Ἄς συμβιβάζωμεν πρῶτα!
 ΕΥΑ (λίαν γοητευτικῶς). Δὲν ἔχετε ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμὲ;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διαμηρυρόμενος) ὦ! (Ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρά τῆς). Καθόλου!
 ΕΥΑ. Εἰσθε πολὺ ἀδικός διότι μέχρι ταῦδε εἴχομεν ὅλα σχέσεις...
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Λεπτοτάτας!
 ΕΥΑ. Λοιπὸν, ἐλάτε! Μὲ τὴν καλὴν σας γνώμη, δός τε το!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Λέγω ἔμως, ὅτι ἔχω καὶ μίαν ἄλλην γνώμην πολὺ καλὴν... νὰ τὸ κρητίσω!
 ΕΥΑ (ὡς γαλῆ θωπευτικῶς). Ἐν πρώτοις... εἶνε πραγματικὸς γνήσιον αὐτὸ τὸ γράμμα;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. ὦ!
 ΕΥΑ. Θέλω νὰ εἰπῶ, μήπως εἶνε ἀντιγραφή;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἶνε τὸ πρωτότυπον.
 ΕΥΑ. Νὰ ἰδῶ, νὰ ἰδῶ ἄλλο... νὰ τὸ ἀναγνώσω ἀκόμη μίαν φορὰν.
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τὸ ἔμαθα ἐν στήθους: «Φίλε μου...»
 ΕΥΑ (ὡσεὶ παραπονομένη καὶ ἐγειρομένη). Ἄ! ἔχετε πολὺ ἀδικόν, Κύριε ῤαμπαγά... Ὁ ἄ τὸ ἔβρητε!..
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αὐτὸ εἶνε νὰ τὰ συμβιβάζωμεν; (Ἐγειρόμενος). Ἐλάτε ἐν ταῦτοις νὰ συμφωνήσωμεν...
 ΕΥΑ. Νὰ συμφωνήσωμεν!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Βοηθήσατέ με νὰ κατορθωθῆ νὰ ἐξέλθῃ ὁ πρίγκιψ, κ' ἐγὼ σὰς ἀποδίδω τὸ γράμμα.
 ΕΥΑ. Τέλος πάντων, ἐπιμένετε καὶ καλὰ νὰ ἐξέλθῃ;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐρώτημα θέλει; Καὶ ἡ παράστασις μου...
 ΕΥΑ. Ἀφῆστ' αὐτὰ!... Μὲ νομίζετε παιδί;... Κἀκεῖ ἄλλο τρέχει ἐδῶ!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Τί;
 ΕΥΑ. Ἄ!... Καμμία προδοσία... Στοιχηματίζω!...
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὄρθιος). ὦ! ἄ, ἦτο δυνατόν!
 ΕΥΑ. Καὶ ὁ πρίγκιψ δὲν θὰ ἐξέλθῃ... Σὰς τὸ ὑπόσχομαι!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ ποῖος θὰ τὸν ἀποτρέψῃ;
 ΕΥΑ. Ἐγὼ!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄ! προσέχετε καὶ σεῖς τώρα, Κυρία! αὐτὸ εἶνε πόλεμος πλέον!
 ΕΥΑ. Ἀμύνομαι!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ποῖος σὰς προσβάλλει; Μείνατε οὐδέτερα.
 ΕΥΑ (εἰς τὴν ἄκραν δεξιάν). Ἀπλάθῃ συνεννοχός σας; Ἄ τὰ σωστά σας;... Ἐγὼ λοιπὸν μένω, τὸν προσιδοποιῶ καὶ σὰς ἀποβάλλω τὸ προσωπεῖον.
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Δὲν θὰ τὸ κάμετε!
 ΕΥΑ Ἄ! Καλὰ λοιπὸν, θὰ ἰδῆτε! (ραίνει ἐν σπουδῇ πρὸς τὴν θύραν τοῦ πρίγκιπος).
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνερχόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς). Κυρία, ἀκούσατέ με καλά. Μίαν μόνην λέξιν νὰ εἰπῆτε... ἐν νεῦμα νὰ κάμετε διὰ νὰ μείνῃ ἐδῶ ἡ αὐτοῦ Ὑψηλότης!... λόγον πηρῆς, ὡς τίμιος ῤαμπαγάς σὰς λέγω, θὰ μείνῃ ναι, ἀλλὰ διὰ κάποιον λόγον, διὰ κάποιον ἐπίσκεψιν, τὴν ὁποῖαν θὰ τοῦ συμβουλεύσω νὰ κάμῃ πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος.

(Ἐπειτα συνέχεια)

(1) ῤαμπαγάς, Εὐα.

13. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΠΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνήχθη ἔτι ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230 231 232, καὶ 233). (*)

ΕΥΑ (ἐπὶ τοῦ κατοφλίου). Νὰ τὴν κάμη, Κύριε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁ ἀξιώματικὸς θὰ ἔχει φύγει!

ΕΥΑ (ὠθοῦσα τὴν θύραν τοῦ διαδρόμου, ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τοῦ πρίγκιπος). Ἴσως...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς, ἐξάγων καὶ δεικνύων τὸ γράμμα). Πιθανόν! Τότε λοιπόν, διὰ νὰ τὸν ἀντικαταστήσω, ἔχω ἔδω...

ΕΥΑ (σταματῶσα). Τὴν ἐπιστολήν;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἡσύχως). Μάλιστα!

ΕΥΑ (βαίνουσα πρὸς αὐτόν). Θὰ τολμήσετε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατεργόμενος εἰς τὸ μέσον τῆς σκηνῆς). Καθόλου! Ἀπαθέστατα, ἡσυχώτατα!

ΕΥΑ (φρίττουσα). Αὐτὸ εἶνε ἀτιμία! Δὲν μεταχειρίζονται τοιαῦτα ὅπλα κατὰ γυναικῶν.

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Ἐν τούτοις δι' αὐτὰς δὲν ὑπάρχουν ἄλλα ὅπλα!

ΕΥΑ. Ὁ θὰ δείξετε ἐπιστολήν!... ἐμοῦ!... τὴν ὅποιαν ἐκλέψατε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Κατέκτησα!

ΕΥΑ. Ἐκλέψατε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Κατέκτησα! Αὐτὸ εἶνε ἡ πολιτικὴ!

ΕΥΑ (κατεργομένη). Ὁ ἄνδρος! Καὶ θὰ τὸ κάμη!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (*). Ἄλλὰ τάχα δὲν ὑπάρχει καὶ ἄλλος τρόπος; Ἄς ὁμιλήσωμεν φρονίμως!... Εἴμεθα φίλοι ἢ ἐχθροί; Ἄν ἡμεθα ἐχθροί, κτύπημα ἀντὶ κτυπήματος! Ἄν ἡμεθα φίλοι, ὑπηρεσίαν ἀντὶ ὑπηρεσίας... Κρατῶ τὸ μυστικὸν τῶν νυκτερινῶν σας ἰδιοτροπιῶν, πολὺ καλὰ... Ἄλλὰ τότε, — τί δαίμονα; — κλείσατε καὶ σεῖς τὰ μάτια σας διὰ τὰς νυκτερινὰς μου ἐκδρομὰς.

(1) Ῥαμπάγας, Εὐα.

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ, δικηγόρος
 Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς
 τοῦ πρίγκιπος, ὀπλολαγός
 τῆς σωματοφυλακῆς
 ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὀπλολαγός
 τῆς σωματοφυλακῆς
 ΚΑΜΕΡΑΕΝ
 ΣΑΦΙΟΥ
 ΒΟΥΓΙΑΡ
 ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ
 ΔΕΜΟΥΑΕΝ
 ΒΡΙΚΘΑΝΣ, διευθυντὴς τῆς Ἀγνομίας
 ΣΟΤΟΒΟΙΟΥΣ, πανθοπουργός διοικητικῆς

ΒΕΝΤΙΜΙΑ, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
 ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
 ΜΠΙΚΚΟΡΟ
 ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολαγός τῆς σωματοφυλακῆς
 ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΥΑ ΜΠΑΘΟΥΝΤ
 Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΑΑ
 Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
 ΤΙΡΑΙΡΕΤΤΗ
 Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
 ΝΟΥΑΖΕΓ
 ΤΕΡΕΖΙΝΑ (βωδὸν)
 ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

ΕΥΑ. Τὰς συνωμοσίας σας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐγὼ διὰ τὴν φιλοδοξίαν μου, σεῖς διὰ τοὺς ἐρωτὰς σας... Ὁ κἀθεὶς μὲ τὰς ἐπιθυμίας του!... Σεῖς φέρετε πρόκομμα εἰς τὰς ἰδικὰς μου, καὶ θέλετε νὰ σεβασθῶ τὰς ἰδικὰς σας; Ἐἴνε ἀδικον! Νὰ κρατήσετε τὴν τὸν πρίγκιπα, μὲ καταστρέφετε!... Σὲς καταστρέφω λοιπόν κ' ἐγὼ! Μ' ἐμποδίζετε νὰ γίνω Λουδοῦα, σὲς ἀπαγορεύω νὰ γίνετε Μαιντόν... Καὶ ἂν ἐξέλθω τοῦ παλατιοῦ, μὲ τοὺς δαίμονας ὄλους! θὰ ἐξέλθετε καὶ σεῖς μετ' ἐμοῦ... εἰς τὸν βραχιονά μου!...

ΕΥΑ (ἤγει τὸν παρετήρει καθ' ὄλον τὸ διάστημα καθ' ὃ ὤμιλει. Καθ' ἑαυτήν). Ἄ! τώρα καταλαβάνω... ἔχει ἐτοιμὴν ἐνεδραν!... Τὸν ἀπάγει!...

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (διαμαρτυρούμενος). ὦ, ὄχι!

ΕΥΑ (χωρὶς νὰ τὸν ἀκούῃ, καθ' ἑαυτήν). Ναι, ναι, αὐτὸ εἶνε! Καὶ τί νὰ εἰπῶ; Τί νὰ κἀμω;... Ἄ! νὰ εἰδοποιήσω τὸν ἀρχηγόν! (ὄρμη, ὅπως εἰσέλθῃ εἰς τὰ δωμάτια της).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (*) (τρέχων ἐν τάχει πρὸ τῆς θύρας, ὅπως τῇ ἐμποδίῃ τὴν εἴσοδον). Μὲ συγχωρεῖτε, ποῦ πηγαίνετε;

ΕΥΑ (θελίουσα νὰ διέλθῃ). Εἰς τὰ δωμάτια μου! Παραίτημαι τῆς πάλης! Ἀφήσατέ με!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Μὲ συγχωρεῖτε, μὲ συγχωρεῖτε! Μὴ βιάζεσθε! Ἀφοῦ ὑπάρχει θύρα!

ΕΥΑ (μετ' ὀρμῆς ὡς ἀνωτέρω). Ἄλλὰ σὲς λέγω θέλω νὰ ἐξέλθω! (σπεύδει πρὸς τὴν θύραν τῆς εἰσοδου).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω, ἐμποδίζων αὐτὴν τὴν εἴσοδον). Τί τὰ θέλετε; δὲν γίνεται!

ΕΥΑ Ἄ! μὰ ἀφήσατέ με ἐπὶ τέλους! ἢ θὰ φωνάξω καὶ θὰ βάλω νὰ σὲς διώξουν ὡς ὑπρέτην ὅπως καὶ εἴθε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (μειδιῶν). Ἐστῶ! ἀλλὰ κ' ἐγὼ! (δεικνύει τὴν ἐπιστολήν).

ΕΥΑ (ἐξαλλος κατεργομένη). ὦ, ἡ ἀπειλὴ αὐτὴ, πάντοτε αὐτὴ!... Καὶ νὰ μὴν εἰμπορῶ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀκούων πρὸς τὰ δεξιὰ). Σιωπὴ! Βήματ' ἀκούω ἀπ' ἔδω...

ΕΥΑ. Ὁ πρίγκιψ;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ναι, περιπατεῖ εἰς τὰ δωμάτια του!

ΕΥΑ (ἐντρομος δεικνύουσα τὴν μικρὰν κρυφὴν θύραν). Ὁ θὰ καταβῇ τώρα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Αὐτὸ θέλω κ' ἐγὼ! (Πηγαίνει μέχρι τὰς εἰσοδου τῶν δωματίων τοῦ πρίγκιπος).

ΕΥΑ (ἀπειλικ). Καὶ νὰ μὴ δύναμαι νὰ τὸν ἐμποδίσω, ἐκτός ἂν καταγγείλω τὴν κόρην του!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἀνοίγει τὴν θύραν του... ἔρχεται... ἀποφασίσατε!

ΕΥΑ. Ἄ! τετέλεστα! Ἐστῶ! θὰ τὰ εἰπῶ ὅλα! (σπεύδει ὅπως προηπαντήσῃ τὸν πρίγκιπα).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνησυχῶν). Κυρία!

ΕΥΑ (σταματῶσα διὰ μιᾶς). Ὅχι!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνακουφίζομενος). Ὅχι!

ΕΥΑ (μετὰ χαρᾶς ἀίφνης). Δὲν ἦλθαν οἱ ἀξιώματικοί, δὲν θὰ καταβῇ! (Φαίνεται ὡραζόμενος ὁ διαδρόμος δεξιῶν).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἀνησυχῶν). Ἄ! ναι, ναι!

ΕΥΑ (μετ' ἐλπίδος βλεπούσα πάντοτε πρὸς τὸ μέρος ὅθεν θὰ εἴθῃ ὁ πρίγκιψ). Ὅχι, ὄχι, ὄχι! δὲν θὰ κατέβῃ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὁ θὰ τὸ ἰδοῦμεν!

ΕΥΑ Ἄπ' ἐκεῖ! (Δεικνύει τὸ μεταξὺ τῶν παρακαταστροφῶν καὶ τῆς θύρας τῆς διαστάμα, πάντοτε παραμονεύουσα τὸν πρίγκιπα).

(1) Ῥαμπάγας, Εὐα.

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ, ΑΝΔΡΑΣ, δύο ἀξιωματικοί, εἰς τὸ βᾶθος.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Λέγετέ μας, ἀρχηγέ!

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Ἐτελείωσε, Ὑψηλότατε!.. Τὰ πάντα εἶχον ἐπανελεῖν εἰς τὴν τάξιν προτοῦ φθᾶσω, καὶ δὲν ἔκαυσα οὔτε ἐν φουέκι! Ἄλλως τε ὁ ὑπολογαγὸς πιστεῶ.....

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ναι, ναι, με εἶπε!.. Λοιπὸν οἱ ταραξίαι!..

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Ἀκόμη φεύγουν!.. Εἶχαν ἓνα κανονάκι ἀλλὰ εἰς τὸν δεύτερον πυροβολισμόν ἔσκασε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καὶ τὸ δημαρχεῖον;

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Τὸ ἐπῆραμεν εἰς τὰς δύο!.. Ἐσώσαμεν καὶ τὸν κύριον διοικητήν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Τὸν διοικητήν;

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Μάλιστα! ἦτο αἰχμάλωτος τῶν ἐπαναστατῶν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ὁ Ῥαμπαγάς;

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Αὐτός, μάλιστα!.. Ὁ συνταγματάρχης εἶρε τὴν αὐτοῦ ἑξοχότητα δεμένην κάτωθεν μιᾶς τραπέζης. Τὸν ἐφέραμε δὲ ἐδῶ μετὰ τὴν ἄμαξαν.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καλὲ τί εἶν' αὐτὰ ὅπου με λέγετε!

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Θί σὰς τὰ εἶπη, Ὑψηλότατε, τώρα ἡ αὐτοῦ ἑξοχότης καλλίτερα.. (Ἀκούεται ἐξῶ ἤχος τυμπάνων). Ἴδου μάλιστα... ἔρχεται! Κτυποῦν τὰ τύμπανα!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Διὰ τὸν Ῥαμπαγά;

Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Λί, βέβαια!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Καλὲ τί κάμνουν!.. Νὰ παύσουν!.. εἰπέτε νὰ παύσουν τὰ τύμπανα! (Ἀξιωματικὸς τις ἐξέρχεται ἐν σπουδῇ).

ΒΥΑ (καθ' ἑαυτήν). Τοῖμα ἀκόμη νὰ παρουσιασθῇ αὐτός;

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Δὲν θὰ γλυτωῶσω λοιπὸν ἀπὸ αὐτὸν τὸν αὐτιδανόν; Τὸν διώγν' ἀπὸ τῆ θύρα, ἔρχεται ἀπὸ τὸ παράθυρον!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὀμιλῶν ὑπὸ τῶν παρασκηρίων ἐν τῷ προδρόμῳ, ὅπου φαίνεται ὀπισθεν). Ὅχι, φίλοι μου, ὄχι!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἦλθε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Μὴ φωνάζετε: Ζήτω ὁ Ῥαμπαγάς!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Μὰ δὲν φωνάζει κανεὶς, ἀγύρτα!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ὡς ἀνωτέρω). Φωνάζετε: Ζήτω ἡ πατρίε! Ζήτω ἡ δόξα τοῦ Μοναχοῦ! (εἰσερχόμενος). Εἶνε τὸ αὐτό!

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΡΑΜΠΑΓΑΣ (1).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (χωρὶν ὄλος, ἀπὸ τοῦ καταφιλοῦ τῆς θύρας). Νίκη, Ὑψηλότατε!.. Θριαμβεύομεν, ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης κ' ἐγὼ, καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ (καθ' ἑαυτόν). Μ' ἀρέσει αὐτὸ τὸ θριαμβεύομεν! Ἔνα σου κ' ἔνα μου!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (χωρὶν νὰ τὸν ἀκοῦσῃ). Συγχαρησάτέ μου,

Ὑψηλότατε, τὴν συγκίνησιν!.. λίαν συγγνωστὴν ἄλλως εἰς ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος πρὸ μικροῦ σᾶς ἔσωσε!..

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Σεῖς;

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Με κίνδυνον τῆς ζωῆς μου... καὶ μόνον!

ΒΥΑ (διαμαρτυρούμενη). ὦ!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ζωηρῶς καὶ χαμηλοφώνως, ἐρχόμενος πρὸ αὐτῆς). Συμμαχία καὶ σιωπή!.. Ἄλλως... (δεικνύει αὐτῇ τὴν ἐπιστολὴν φέρων τὴν χεῖρα ὀπισθεν τῆς ράχιδος του). ΒΥΑ (φοβηθεῖσα). Ἄ!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἄλλ' ἐπὶ τέλους, Κύριε, ἐξηγηθῆτε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἐνεδρα, Ὑψηλότατε, ἐνεδρα σᾶς εἶχε στηθῇ... ἐπιτηδειοπάτη, ἄριστα διοργανισμένη!.. Κατέρχομαι διὰ τῆς θύρας αὐτῆς νὰ μεταβῶ εἰς τὸν οἶκόν μου!.. Τρεῖς ἄνθρωποι παραφυλάττοντες ὀρμῶσιν ἐπάνω μου, ἐκλαμβάνοντές με δι' ὑμᾶς, ἀποπνίγουν τὴν φωνήν μου, φράττουν τὸ στόμα μου, με δένουν σφιγκτὰ καὶ με ρίπτουν εἰς μίαν ἄμαξαν, ἡ ὁποία φεύγει ὡς ἀστραπή!..

Νὰ φωνάξω; ἀδύνατον... Νὰ σφαδάσω; περιττόν... Ἀποδέχομαι λοιπὸν ἐν ὑπομονῇ τὸ μαρτύριόν μου, χαίρων μάλιστα, ὅτι τὸ ὑπέφερα διὰ τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλότητα!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΥ. Ἐξακολουθεῖτε!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μίαν ὥραν διήρκεσεν αὐτὸ τὸ βᾶσανον, καὶ ἡ ἄμαξα ἔτρεχεν, ἐπέτα, ἀνεπέτα!.. Αἰφνης βοή, ἀλλαγμὸς, φωνὰι χαρᾶς... Ὁ πρίγκιψ, ὁ πρίγκιψ! Ὁ Στίρος ὀπλισμένον ἄνδρων περικυκλόνουν τὴν ἄμαξαν, τὴν συνοδῶσιν τρέχοντες, τρέχοντες, τρέχουσι, τρέχουσι!.. Τέλος, φθάνομεν! Σταματοῦν ὅλοι!.. Εἶμθα εἰς τὸ δημαρχεῖον τοῦ Μαντόν! Πίπτουν ἐπάνω μου, με ἀρπάζουν, με τινάζουν, με κυττάζουν... Ὁ Ῥαμπαγάς, φωνάζουν, ἐμβρόντητοι, ἀπηλπισμένοι... Ὁ Ῥαμπαγάς! — Ζητῶ νὰ ἐξηγηθῶ, ἐρεθίζονται, κορόνουν, γίνονται μανιώδεις! Με ζαναδένουν σφιγκτότερα, με ρίπτουν κάτω μιᾶς τραπέζης ὡς δέμα!.. Ἡ νέα κυβέρνησις, ἐγκαθιδρουθεῖσα ὑπὸ τοῦ Καμερλὲν εἰς δωμάτιόν τι πράσινον, ἀποτολμᾷ νὰ δικαιολογήσῃ τὸ λάθος καὶ νὰ μ' ἐλευθερώσῃ. Προδοσία! φωνάζουν... πίπτει ἡ κυβέρνησις, καὶ νέα ἄλλη κυβέρνησις αὐθωρεὶ συγκροτεῖται ὑπὸ τοῦ Βουϊλάρ, φυλακίζει τὴν πρῶτην εἰς τὸ πράσινον δωμάτιόν τῆς, ἐγκαθίσταται εἰς ἄλλο δωμάτιον κίτρινον, καὶ ἀρχίζει νὰ δρίζῃ, φοβερίζει, διατάττει, νόμους πλάττει, ξεφωνίζει... ἐνῶ ὁ Πετρόβλσκης περιπατεῖ μετὰ τὰ νέα του ὑποδήματα ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ τὴν ἀκούω νὰ τρίξῃ, νὰ στενάξῃ... ὄχι ὅμως ὅσον ἐγώ!..

Εἰς τὰς δύο παρὰ τέταρτον, κλονισμός, σεισμός! Τρίτη κυβέρνησις, ἰδρυθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σαφιού, εἰσορμᾷ ἀπὸ τὸ παράθυρον, στρώνεται εἰς δωμάτιον κόκκινον καὶ φυλακίζει τὴν κίτρινην, ἡ ὁποία κρατεῖ ἐν τούτοις αἰχμάλωτον τὴν πράσινην κυβέρνησιν. Ἄλλ' εἰς τὰς δύο, ἡ πράσινη κυβέρνησις δραπετεύει διὰ τῆς καπνοδόγου, εἰσερχεται κ' ἐπανέρχεται διὰ τῶν ὑπογείων, κρημνίζει τὴν κόκκινην κυβέρνησιν, ἡ ὁποία φεύγει πάλιν ἀπὸ τὸ παράθυρον καὶ ἀφίνει τὴν θέσιν τῆς εἰς τὴν κίτρινην κατατρομασμένην, ἡ ὁποία πάλιν πηδᾷ εἰς τὰ κεραμίδια καὶ χάνεται!.. Ὁ Βουϊλάρ συλλαμβάνει τὸν Καμερλὲν, ὁ ὁποῖος συλλαμβάνει τὸν Πετρόβλσκην, ὁ ὁποῖος συλλαμβάνει τὸν Σαφιού... ὁ ὁποῖος συλλαμβάνει ὄλους!.. Ἐκεῖ, νὰ... φθάνουν οἱ σάλπιγγες, οἱ χωροφύλακες... ὅπου φύγει, φύγει!.. Σπάνει τὸ τραπέζι μου, φωνάξω, με λύνουν, φεύγω, τρέχω, ἐφθασα... σωθεῖς ἐκ τριῶν νομίμων ἐπαναστάσεων ὑπὲρ τριῶν τῆς δρέξεως τῶν κυβερνήσεων! τῶν ὁποίων ἐκάστη διήρκεσεν ἐν τέταρτον τῆς ὥρας.

(Ἐπιτελεῖται συνέχεια)

(1) Ἄνδρας, Εὐξ, Ῥαμπαγάς, ὁ πρίγκιψ.

14. ΡΑΜΠΑΓΑΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΕΝΤΕ

ΥΜΝΟ

VICTORIEN SARDOU

(Συνίχθη καὶ τίλοι· ἔτι ἀριθ. 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, καὶ 234). (*)

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Μὲ κατενθουσιάσατε! (Κατ' ἰδίαν). Ἦδρα τὰς ἀποδείξεις! (Μεγαλοφώνως πρὸς τοὺς ἀξιωματικούς). Ἐξέλθετε Κύριοι! (Πρὸς τὸν Ἀδρέαν). Μείνατε σεις.— Ἄν καλῶς ἐνόησα, Κύριε Ῥαμπαγά, ἐξήλθατε δι' αὐτοῦ κλεῖ τοῦ στενοῦ. . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Καὶ με ἀπήγαγον, μάλιστα, ὕψηλότατε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἐνῶ ἦτο ἐδῶ ὁ ἀξιωματικὸς τῆς προουρᾶς; (Ὁ Ἀδρέας καὶ ἡ Εὐα ταρασσονται).

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ἰδίαν, βλέπων τὸν Ἀδρέαν). Ἄ! ἄ! (Μεγαλοφώνως). Νὰ σὰς εἰπῶ, ὕψηλότατε, δὲν τὸν εἶδα τὸν κύριον ἀξιωματικὸν αὐτόν! . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Πῶς ὄχι; Εἰς τὴν αὐλήν; . . .

ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ὅχι, ὄχι! . . Ἄν δὲν ἔλειπε! . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (1) (στρεφόμενος πρὸς τὸν Ἀδρέαν). Λοιπὸν ὁ Κύριος θὰ μᾶς ἐξηγήσῃ πῶς δὲν ἔσπευσεν εἰς βοήθειάν σας!

ΡΑΜΠΑΓΑΣ (κατ' ἰδίαν βλέπων τὴν Εὐαν). Ἐξεδι- κήθην!

ἈΝΔΡΕΑΣ (τεταραγμένος). Ὑψηλότατε, δὲν ἔχω νὰ προσθέσω τίποτε εἰς ὅσα εἶπα . . . Ἀπεμακρύνθην μίαν στιγμήν . . .

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Πρὸς τὸ μέρος αὐτὸ . . . τὸ παραδέχομαι! Ἄρα ἤθετε εἰς πολὺ καλὴν θέσιν νὰ ἰδῆτε τὸ συμβάν . .

ἈΝΔΡΕΑΣ. Ἄν εἶδα τίποτε!

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἢ δὲν ἠθελήσατε νὰ ἰδῆτε!

ἈΝΔΡΕΑΣ. Ἢ ἕμετέρα ὕψηλότης εἴμπορεῖ ποτε νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι ἐκ προθέσεως . . .

(1) Ἀδρέας, Εὐα, ὁ πρίγκιψ, Ῥαμπαγάς.

(*) ΠΡΟΣΩΠΑ

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ	BENTIMIA, ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΡΑΜΠΑΓΑΣ, διηγούμενος	ΜΠΟΥΜΠΑΡ, συνταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς
Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΚΑΡΟΛΟΣ, ἀνεψιὸς τοῦ πρίγκιπος, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΜΠΙΚΚΟΡΟ
ἈΝΔΡΕΑΣ ΜΟΡΑΣ, ὑπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς	ΦΑΛΔΑΡΕΝΣ, ἀνθυπολοχαγὸς τῆς σωματοφυλακῆς
ΚΑΜΕΡΑΕΝ	ΜΙΣΤΡΕΣ ΕΓΑ ΜΠΑΟΥΡΙΝΤΙ
ΣΑΦΙΟΥ	Η ΠΡΙΓΚΙΠΕΣΑ ΓΑΒΡΙΕΛΑΑ
ΒΟΥΓΙΑΡ	Η ΒΑΡΩΝΟΥ ΣΟΤΟΒΟΙΟΥ
ΠΕΤΡΟΒΑΣΚΗΣ	ΤΙΡΑΠΕΤΤΗ
ΔΕΜΟΥΑΕΝ	Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΘΕΡΟΥΑΝ
ΒΡΙΚΟΛΗΣ, διευθυντ. τῆς Ἀστυνομίας	ΝΟΥΑΖΕΤ
Ο ΓΟΒΟΙΟΣ, πανθοπορευτὸς διοικητῆς	ΤΕΡΕΖΙΝΑ (ἑσδὸν)
	ΓΕΡΩΝ, ΔΥΟ ΥΠΗΡΕΤΑΙ

ΕΥΑ. Ἐλεύθερα! Ἐλεύθερα! . . . Νὰ ξεσκάστε!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄ! μισὲς! . . . Συγχωρήσατέ με! . . . Καί
 σὺ, καὶ σὺ! ἐδέχεσο! . . . (θλίβει τὴν χεῖρα τοῦ Ἀνδρέα)
 Ἄ! εἶσαι πολὺ τιμὸς νέος, εἶσαι . . . Τὴ γυναικίαν καρδίαν! . . .
 (Ἀκούονται φωναὶ ἐξώθεν.—Σαλπίσματα).
 Ὁ ΑΡΧΗΓΟΣ. Ὑψηλότατε . . . Ἴδου ἐπιστρέφει καὶ ὁ
 ἐπίλοιπος στρατὸς μας μετὰ τὸν ἱππότην Κάρολον ἐπὶ κεφα-
 λῆς . . . ὁ ὁποῖος εἰσῆλθε πρῶτος εἰς τὸ δημοκρατικὸν κρα-
 τῶν ρεβόλβερ εἰς τὴν χεῖρα!
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ. Ἄ! Κάρολέ μου!

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΚΑΡΟΛΟΣ, ΡΑΜΠΑΓΑΣ, ΦΛΑΒΑΡΕΝΣ,
 ἀξιωματικοὶ τινες.

Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Εἰσέλθετε, Κύριοι, εἰσέλθετε! (Ἀδυστηρῶς
 πρὸς τὸν Κάρολον) Πλησιάζατε, Κύριοι! Ὅστω λοιπὸν ἐγ-
 χαταλείπετε τὴν θέσιν σας τὴν νύκτα;
 ΚΑΡΟΛΟΣ (ἀλίγον δειλῶς). Ὑψηλότατε!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (αδυστηρῶς). Ὅταν ὁ ἔρωσ καθιστᾷ τινα ἔ-
 νοχον τοιαύτης διαγωγῆς, Κύριοι, τότε . . . (ἀλλήλων ὄφρος)
 οὗτος νυμφεύεται! . . . Φίλιππος λοιπὸν τὴν γυναικίαν σου,
 κατεργάρη!
 ΚΑΡΟΛΟΣ (σπεύδων πρὸς τὴν Γαβριέλλαν). Ἄ, Ὑψη-
 λότατε.
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (καθ' ἑαυτόν). Ἐδῶ, βλέπω, ξεκαθαρίζοντ'
 ὅλα . . . Κ' ἐγὼ τότε;
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ ((πρὸς τὴν Εὐάν, ἰδίᾳ). Αὐτὸ ἦτο τὸ καλ-
 λίτερον ὅπου εἶχα νὰ κάμω. Ἄ!, τί λέγετε; Τὸ μόνον, ὅτι
 κατανατῶ πλέον εἰς πλήρη δημοκρατίαν!
 ΕΥΑ (ὁμοίως). Ἄλλὰ τὴν ἀληθῆ δημοκρατίαν!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Ἄρα πιστεύετε, μισὲς, νὰ μὴ ὑπάρχη τι
 ἀνάμυστον εἰς τὸν γάμον τοῦτον; . . .
 ΕΥΑ (ὁμοίως). Λαμπρά, λαμπρά!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Λοιπὸν, ἀφοῦ εἶνε οὕτω, δὲν ἔρχεσθε νὰ
 κάμωμε κι' ἄλλον ἕνα, νὰ διπλώσωμεν; . . .
 ΕΥΑ. Τί λέγετε! Ἐμὲ νὰ κάμετε πριγκιπέσαν!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (θέτων τὴν Γαβριέλλαν εἰς τὰς ἀγκάλας
 της). Ὅχι! . . . ἀλλὰ μητέρα! . . .
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸς τὴν Εὐάν). ὦ, ναί, ναί!
 ΕΥΑ. Ἔστω! . . . χάριν της! . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καὶ χάριν μου! . . .
 ΓΑΒΡΙΕΛΛΑ (πρὸς τὴν Εὐάν). Τί καλὰ! τί καλὰ!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (μεγαλοφώνως). Λοιπὸν, Κύριοι Ῥαμπαγά! . . .
 Τὸ βλέπετε! . . . Ἐτελείωσαν ὅλα . . . Κ' ἐδῶ καὶ ἐξῶ!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Μάλιστα, Ὑψηλότατε, μάλιστα! (Καθ'
 ἑαυτόν). Μὴν τὰ χάνης, Ῥαμπαγά μου! (Μεγαλοφώνως).
 Καὶ λήγει πλέον δι' ἡμῶν ἡ ἐποχὴ τῶν ἐπαναστάσεων! . . .
 ΕΥΑ. Καὶ μάλιστα μ' ἕ. μικρὸν διάταγμα, τὸ ὁποῖον θὰ
 λάβῃ τὴν καλωσύνην νὰ μᾶς υπογράψῃ μετὰ τὸ χεῖρ του ὁ
 κύριος Ῥαμπαγάς! . . . (!)
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ἐν ἐκπλήξει βλέπων αὐτήν). Διάταγμα!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (λαμβάνων τὸν κάλαμον καὶ ἱτοιμαζόμενος
 νὰ γράψῃ). Ἀμέσως!

(1) Κάρολος, Γαβριέλλα, ὁ πριγκιψ, Εὐάν, Ῥαμπαγάς.

ΕΥΑ. ἀπὸ; ὅστις ἔλαβε μέρος εἰς τὴν συννομοσίαν τῆς
 χθεςονῆς νυκτὸς καταδικάζεται εἰς δεσμὰ διὰ βίου!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (κατ' ἰδίαν). Ἄ! ἄ! Τώρα κἀταλαμβάνω!
 ΕΥΑ. Γράφετε, Κύριοι Ῥαμπαγά!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Γράφετε!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (περικυκλωμένος ὑφ' ὄλων, οὐτινες τὸν
 βλέπουσιν εἰρωνικῶς). Ὑψηλότατε! . . . Τοιαύτη αὐστηρό-
 της! . . . Νὰ συνδέσω τὸ ὄνομά μου μετὰ τοιοῦτου μέτρου
 τυραννικοῦ! . . . ἐγὼ; . . . (Ἡ Εὐάν τὸν βλέπει μεσιδικῶς καὶ
 οἰκτεροῦσα αὐτόν). Ὁ! ἐπρωτίμων νὰ δώσω τὴν παραίτη-
 σίν μου!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ (ζωνῶς). Τὴν δεχόμεθα!
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ (ἐγειρόμενος, καὶ γίπτων μακρὰν τὸν κά-
 λαμον). Τὴν ἔπαθα! ὦ, αἱ γυναῖκες!

ΣΚΗΝΗ ΕΒΔΟΜΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΒΡΙΚΟΛΗΣ καὶ Ὁ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ, (εἰσέρ-
 χονται ὁμοῦ ἀλλήλοκρατοῦμενοι ἐκ τοῦ λαίμου).

ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Περπάτει! Περπάτει!
 Ὁ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ. Ἐμπρός! Ἐμπρός!
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Τ' εἶν' αὐτό;
 Ὁ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ. Ὁ Βρίκολης, Ὑψηλότατε . . .
 Τὴν συνέλαβα, διότι ἔβαλλε φωνὰς στασιαστικὰς!
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Καθόλου! . . . Ἐγὼ τὸν συλλαμβάνω διὰ τὸν
 αὐτὸν λόγον.
 Ὁ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ. Φωνάζει: «Κάτω ὁ Ῥαμπα-
 γὰς!»
 ΒΡΙΚΟΛΗΣ. Φωνάζει: «Ζήτω ὁ Ῥαμπαγάς!»
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Κύριοι, ἀφῆθητε! . . . Δὲν ἔχει πλέον οὔτε
 Ζήτω ὁ Ῥαμπαγάς, οὔτε Κάτω ὁ Ῥαμπαγάς! . . . Ἐχει . . .
 (Χαιρετίζων εἰρωνικῶς τὸν Ῥαμπαγᾶν) Καλὴν νύκτα,
 Κύριοι Ῥαμπαγά! . . .
 (Ἀπαρτεῖσι οἱ παριστάμενοι ἐκατέρωθεν τασσόμενοι
 σχηματίζουσι εἶδος διαδρομῆς μέχρι τῆς θύρας,
 ὅπου ἀφήσουσιν νὰ ἐξέλθῃ ὁ Ῥαμπαγάς).
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Ἄς ἦνε! . . . Φεύγω λοιπὸν ἀπὸ τὴν πατρίδα
 μου! . . . καὶ πηγαίνω εἰς τὸν μόνον τόπον, ὅπου ἐκτιμοῦν
 τοὺς ἀνθρώπους τοῦ εἶδους μου! . . .
 Ὁ ΠΡΙΓΚΙΨ. Καὶ ποῦ;
 ΡΑΜΠΑΓΑΣ. Εἰς τὰς Ἀθήνας! (Ἐξέρχεται ποιῶν βα-
 θρὴν χαιρετισμὸν, ὃν πάντες τῶ ἀποδίδουσιν εἰρωνικῶς).